

สถิตในดวงใจตราบนิจนิรันดร์

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

เมื่อมีผู้ทรงคุณวุฒิและคุณธรรม
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙
ผู้ทรงคุณวุฒิและคุณธรรม สยามนิเทศวิเทศ บรมนาถบพิตร

บอญ์ข้าพเจ้าและครอบครัว ขอกราบถวายบังคมทูลขอพรแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙
ข้าพเจ้าและครอบครัว ขอกราบถวายบังคมทูลขอพรแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙
ขอกราบถวายบังคมทูลขอพรแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙

บทเพลง " สดุดีพระเกียรติ "

แผ่นดินใดใครกัน พืชพรรณสมบูรณ์ดี
ท่านผู้ใดเพียรทำ ครวญคร่ำทุกทุกทิวา
หากผู้ใด รู้ว่าใคร องค์แอ่งยุบผล
องค์พระองค์ล้ำราญ ตระการพระยศเกรียงไกร

คนของใครอารี มิตรไมตรีทั้งพารา
คู่ของใครโสกา ลำสุตาในสกุล
อ้อ พระภูมิพล พระโพธิ์ทองแห่งผองชาวไทย
ขอพระวิคนตรัย คุ่มพระชนม์ยืนยงนาน

" Pray Who is He "

*Rich is his land, plenty of food and rice
Good are his people, so gentle and so nice
Hard is his work, busy all of his day
Beautiful is his Queen, so gracious and gay
Pray who is he ? Can anybody tell ?
Yes, His Majesty Bhumibol the Great Swell
Good appearance and happy let him be
Long live Your Majesty, God bless thee.*

บทเพลง "สดุดีพระเกียรติ" หรือ "Pray Who is He"

คุณหญิงช่วงเกษตรศิลปการ (ลำอาน โตฉายะ) เป็นผู้ประพันธ์คำร้องเพลงเป็นภาษาอังกฤษ ต่อมาศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ได้แปลคำร้องเป็นภาษาไทยและแต่งทำนองเพลงขึ้น โดยมีว่าที่ ร.ต.อวบ เทนะรัชตะ เป็นผู้แก้ไขทำนองให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

เพลงนี้ ร้องและบรรเลงถวายในโอกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จฯมาทรง นครี ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทรงปลูกต้นนนทรี ๙ ต้น เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นต้นมา ปัจจุบันเป็นเพลงที่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องขับร้องในวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้

ปวงข้าพระพุทธเจ้า
นิสิตเก่า และคณะกรรมการบริหาร
สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

เสด็จพระราชดำเนินยังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งแรก วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙
เมื่อครั้งทรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ได้โดยเสด็จพระบรมเชษฐาธิราช
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
อาคารที่เสด็จลงตึกเห็นในภาพ สันนิษฐานว่าเป็นเรือนเกษตรกลวิธาน และที่ทำงานของ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล
ปัจจุบัน อาคารนี้ถูกรื้อลงและสร้างเป็นอาคารวิทยบริการแทน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ก่อนรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเพียง ๓ ปี แต่ด้วยพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม มหาวิทยาลัยจึงมีประวัติศาสตร์และกิจกรรมยาวนานที่สอดคล้องและแนบแน่นกับพระราชกรณียกิจต่างๆ นานาประการที่ยังประโยชน์และก่อความเจริญรุ่งเรืองแก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อย่างเหลือคณานับ เช่น การเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเยี่ยมและทอดพระเนตรกิจการพร้อมกับสมเด็จพระเชษฐาธิราช รัชกาลที่ ๘ ครั้นทรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช และบางครั้งพร้อมกับพระราชอาคันตุกะ การเสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งแรกและรุ่นแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งได้ถือเป็นประเพณีสืบเนื่องกันต่อมาจนถึงปัจจุบัน การเสด็จมาเปิดงานเกษตรแห่งชาติหลายวาระ การเสด็จมาทรงปล่อยปลาหมอเทศพระราชทาน การเสด็จมาทรงดนตรีร่วมกับวงดนตรี เค ยู แอนด์ ของมหาวิทยาลัย การเสด็จมาทรงปลูกต้นนนทรีซึ่งเป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย การพระราชทานเพลงพระราชนิพนธ์เป็นเพลงประจำมหาวิทยาลัย และการเสด็จพระราชดำเนินโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะจารย์และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยได้มีโอกาสสนองเบื้องพระยุคลบาท ด้วยการปฏิบัติโครงการวิจัยและพัฒนาในโครงการส่วนพระองค์จำนวนมาก เช่น โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา โครงการหลวงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น หลายโครงการได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานทุนสำหรับการวิจัยจากพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และจากมูลนิธิชัยพัฒนา อาจารย์และบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ได้รับพระราชทานทุนจากมูลนิธิอานันทมหิดลส่วนใหญ่ได้กลับมาปฏิบัติงานสนองพระยุคลบาทในประเทศไทยในเวลาต่อมา

เสด็จพระราชดำเนินยังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งแรก

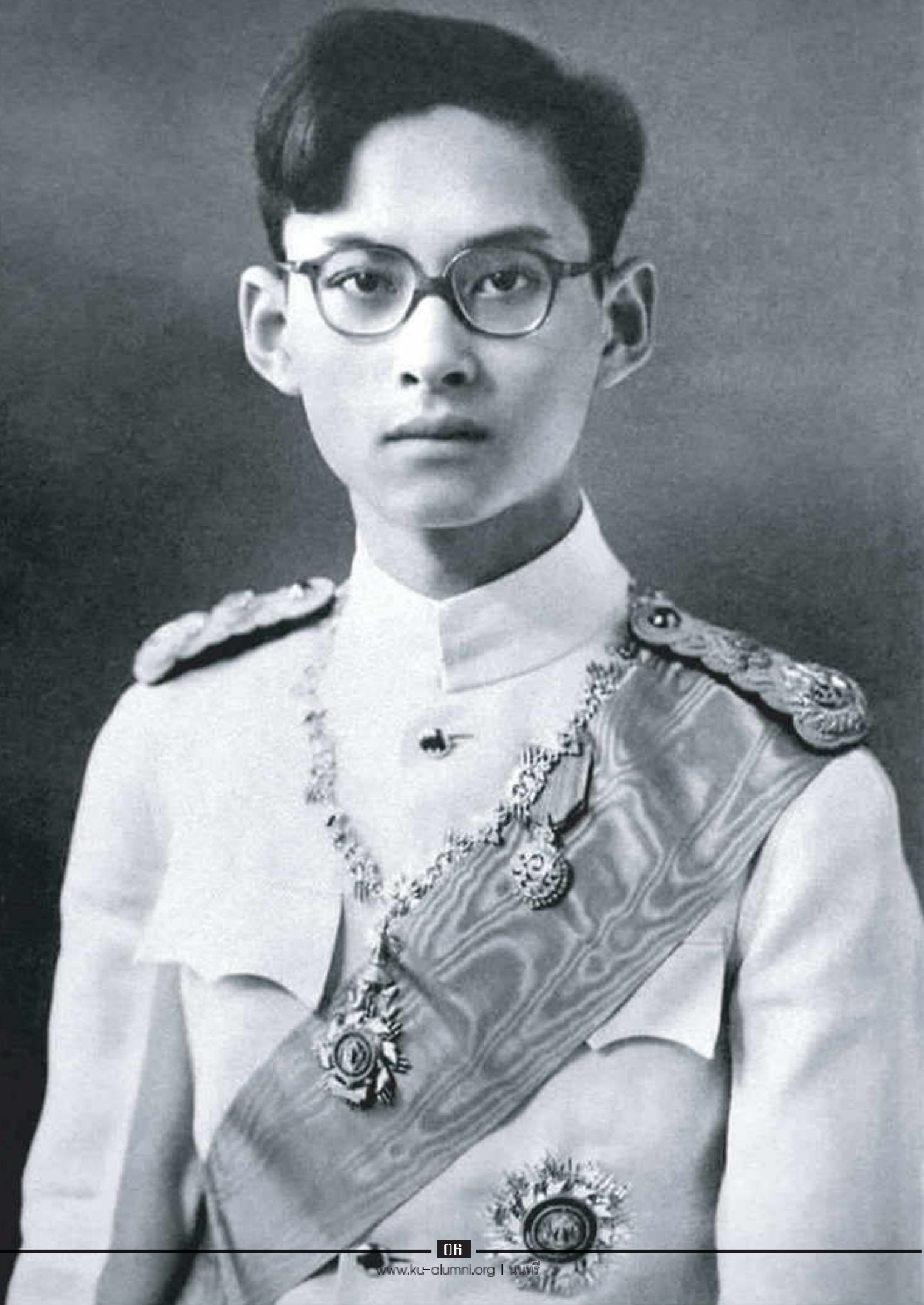
วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ เมื่อครั้งทรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ได้โดยเสด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ทอดพระเนตรการทำนาที่อำเภอบางเขน และทอดพระเนตรกิจการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในหลวงครั้งทรงพระอิสริยยศ
เป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช

เสด็จทอดพระเนตรการทำนา ที่อำเภอบางเขน
ในภาพควรจะเป็นบริเวณริมวัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน

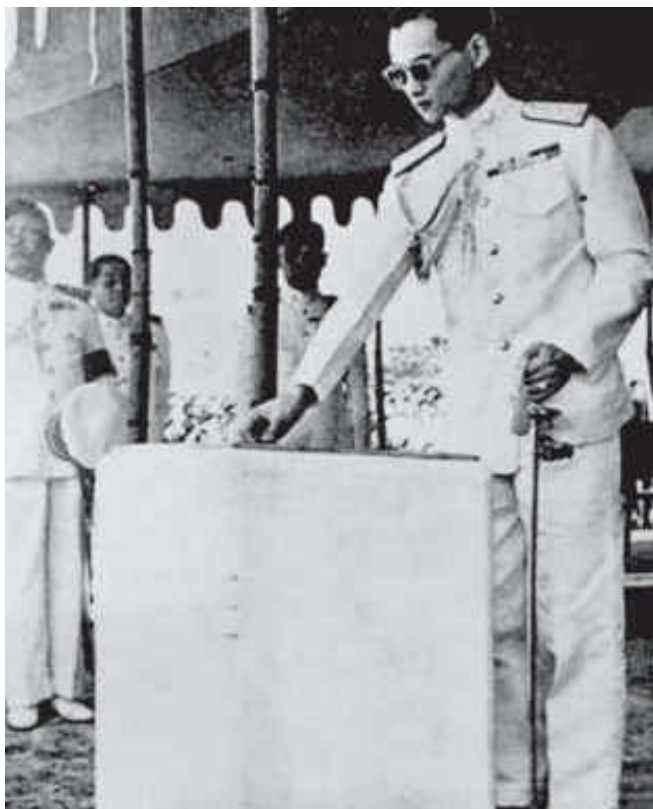
เสด็จพระราชดำเนินในการพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญานาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน เป็นปีแรก

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีเสด็จพระราชดำเนินในการพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญานาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มีบัณฑิตเข้ารับพระราชทานปริญญาและอนุปริญญาบัตรทั้งสิ้น ๕๖ ท่าน พิธีเริ่มเวลา ๑๖.๐๐ น. และเสร็จสิ้นในเวลา ๑๗.๐๐ น. โดยใช้พื้นที่ห้องโถงชั้นบนตึกสัตว์บาล (ปัจจุบัน ตึกสัตว์บาลอยู่ในโครงการอนุรักษ์เพื่อสร้างหอประวัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

เสด็จพระราชดำเนินเปิดงานวันเกษตร นาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

วันศุกร์ที่ ๒ มกราคม ๒๔๙๖ เสด็จพระราชดำเนินเปิดงานวันเกษตร ประจำปี ๒๔๙๖ นาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ในปีนี้ขยายวันจัดงาน จาก ๒ วัน เป็น ๓ วัน นับเป็นครั้งแรกที่เสด็จฯ ทรงเปิดงานวันเกษตรและทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ

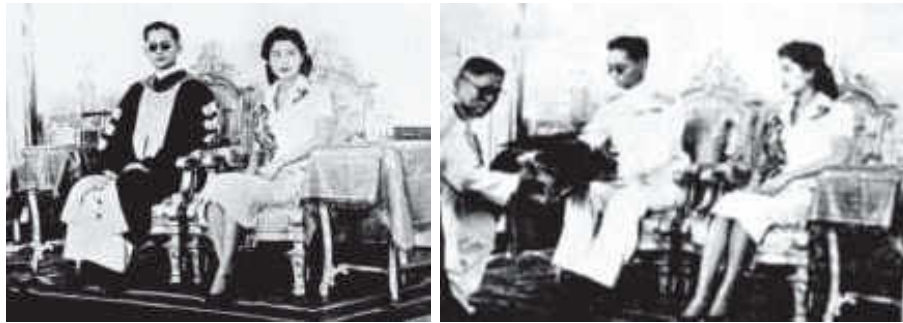
งานวันเกษตร หรือ "งานตลาดนัดเกษตรกลาง บางเขน"

จัดขึ้นเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ ๓-๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ครั้งนั้นเน้นส่งเสริมการบริโภคมะเขือเทศ และจัดสืบมาในช่วงเวลาใกล้เคียงกันทุกปี ยุคนั้นงานวันเกษตรจัดว่ามีชื่อเสียงมากจะเห็นได้จากนิทรรศการเตลิเมล์วันจันทรังภาพงานวันเกษตรพิมพ์สีสี่เต็มหน้า ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๐๘-๒๕๑๑ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และกระทรวงเกษตรร่วมกันจัดและใช้ชื่องานว่า "งานวันเกษตรแห่งชาติ" เป็นต้นมา

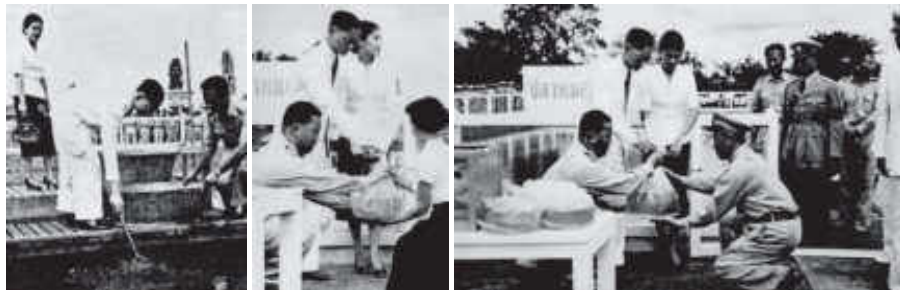
**มติของสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทูลเกล้าฯถวายปริญญาคุณวุฒิปันจิตกิตติมศักดิ์
แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช**

วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทูลเกล้าฯถวายปริญญาคุณวุฒิปันจิตกิตติมศักดิ์ทางเกษตรศาสตร์ นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒน์ เป็นผู้ทูลเกล้าฯถวายปริญญาคคุณวุฒิปันจิตกิตติมศักดิ์

เสด็จพระราชดำเนินทรงปล่อยปลาหมอเทศ

วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ เสด็จพระราชดำเนินทรงปล่อยปลาหมอเทศ ซึ่งโปรดเกล้าฯให้จับจากบ่อเลี้ยงในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐานลงในบ่อน้ำกรมประมง ใกล้บริเวณที่ตั้งศาลาหกเหลี่ยมในปัจจุบัน นอกจากนั้นยังโปรดเกล้าฯพระราชทานพันธุ์ปลาหมอเทศแก่ตัวแทนประชาชนทุกหมู่เหล่า นางสาวดารา กัณหะสุวรรณ เป็นตัวแทนนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เข้ารับพระราชทานด้วย

นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปลูกต้นไม้ในวัง

วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับสนองพระบรมราชโองการให้นำนิสิตประมาณ ๑๔๐ คน ไปร่วมปลูกต้นไม้ทดลอง ในพื้นที่โครงการป่าไม้สาธิต ที่พระบรมมหาราชวัง สวนจิตรลดา ภายใต้การนำของ ศาสตราจารย์เทียม คมกฤต คณะบดีคณะวนศาสตร์ ต้นไม้ที่ปลูกเป็นต้นยางนา (*Dipterocarpus alatus*) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ (พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์) ทั้งสามพระองค์ได้ทรงนำปลูก เมื่อปลูกเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันแก่บรรดาอาจารย์และนิสิตที่ไปร่วมปลูกต้นไม้ด้วย ซึ่งต่อมาอาจารย์และนิสิตคณะวนศาสตร์ได้เข้าไปดูแลความเจริญเติบโตของต้นยางนาและปลูกต้นไม้เพิ่มตามโครงการเป็นประจำทุกปี

พระราชทานทุนมูลนิธิ "อานันทมหิดล" แก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันศุกร์ที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ขยายทุนของมูลนิธิ "อานันทมหิดล" ไปถึงวิชาสาขากเกษตรศาสตร์ ในปีนี้ ทุนของมูลนิธิมีจำนวน ๑ ทุน ผู้มีสิทธิที่จะสมัครรับทุนได้ต้องเป็นนิสิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี ๒๕๐๑-๒๕๐๒, ๒๕๐๒-๒๕๐๓, ๒๕๐๓-๒๕๐๔ และได้เกียรตินิยมอันดับสองเป็นอย่างน้อย

สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เข้าอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

นับแต่ได้เริ่มงานบริหารสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ส.น.ก.) คณะกรรมการได้มีดำริเพื่อความ เป็นสิริมงคลและเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรแก่พวกเราชาวเกษตร นายก ส.น.ก.ขณะนั้น คือ นายธวัชชัย ไชยชนะ นิสิตเก่า มก. รุ่น ๑๑ จึงได้เข้ากราบบังคมทูลขอพระราชทานพระกรุณารับสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เข้าอยู่ในพระ บรมราชูปถัมภ์ ซึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯให้รับ ส.น.ก.เข้าอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๖

เสด็จมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทรงปลูกต้นนนทรี

วันแห่งประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งนิสิตเก่าและนิสิตปัจจุบันจะต้องจารึกไว้ในดวงจิตอย่างไม่มีวันลืมอีกวันหนึ่ง คือ วันศุกร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๖ เวลา ๑๕.๓๐ น. เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินยังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อทรงปลูกต้นนนทรีจำนวน ๔ ต้น ณ บริเวณข้างสระน้ำหน้าหอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อันถือเป็นต้นไม้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของคณะกรรมการสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งได้พิจารณาเห็นว่าต้นนนทรีเหมาะที่จะเป็นต้นไม้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย และได้ทรงร่วมการแสดงดนตรีที่หอประชุมเป็นครั้งแรกอีกด้วย นำมาสู่การเสด็จ "เยี่ยมต้นนนทรี" ที่ทรงปลูกและ "ทรงดนตรี" สืบเนื่องอีกหลายครั้งในปีต่อมา ก่อนจะเสด็จกลับในเวลาประมาณ ๑๘.๓๐ น.

ในตอนกลางคืนของวันเดียวกันนี้ สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดให้ทีมงานลีลาศ "เกษตรบอลล์" ได้รุ่ม ณ บริเวณหลังหอประชุม เพื่อเฉลิมฉลองในการที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณรับ สมก. เข้าไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์

" ทรงปลูก "

" ทรงดนตรี "

ทรงนำมกุฎราชกุมารและเจ้าหญิงแห่งญี่ปุ่นเสด็จเยี่ยมชมกิจการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงนำเสด็จเจ้าชาย AKIHITO มกุฎราชกุมารแห่งประเทศญี่ปุ่น (คือ สมเด็จพระจักรพรรดิองค์ปัจจุบัน) และเจ้าหญิง MICHIKO พระชายา ทอดพระเนตรกิจการคณะประมง ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

พระราชทานเพลงพระราชนิพนธ์แก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันเสาร์ที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ นับเป็นวันประวัติศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้อาจารย์ นิสิิตเก่า และนิสิตปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เข้าเฝ้าฯอย่างใกล้ชิด และพระราชทานเลี้ยงอาหารเย็น ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต นอกจากนั้นยังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพลงพระราชนิพนธ์แก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมอย่างหาที่สุ่มิได้ที่ทรงพระราชทานแก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จมาทรงศึกษา ณ คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๘-๒๕๒๒

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นล้นพ้น เมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จนทรงสำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาเคมี) เกียรตินิยมอันดับ ๑ จากคณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เสด็จพระราชดำเนินยังบ้านแม่ดอยปุยและโครงการเกษตรที่สูง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพุธที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๓ เสด็จพระราชดำเนินยังดอยปุย ทอดพระเนตรสวนลั่นจี่และท้องของชนเผ่าแม้ว และสวนซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้สำหรับศึกษาวิจัยกับขยายพันธุ์ต้นผลไม้เมืองหนาว และจะขยายงานเป็นศูนย์ของโครงการเกษตรที่สูง พื้นที่ซึ่งพระราชทานเงินสนับสนุน คือ "สวนสองแสน" (ตั้งชื่อตามจำนวนเงินที่ได้รับพระราชทาน)

พระราชทานพระบรมราโชวาท ถึงคำว่า "เกษตรศาสตร์"

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรฯ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙-๒๕๒๐ ณ อาคารใหม่สวนอัมพร ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระบรมราโชวาท ความตอนหนึ่งว่า

..... คำว่าเกษตรศาสตร์ อันเป็นชื่อของมหาวิทยาลัยนี้นั้นฟังมีความหมายจำกัดอยู่เพียงการทำนา แต่ความจริงเกษตรศาสตร์ ตามความหมายในปัจจุบัน ก็น่าจะกว้างขวางมาก คือ รวมเอาวิชาหรือศาสตร์ทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจิตใจของมนุษย์เข้าไว้เกือบทั้งหมด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงสอนวิชาการสาขาต่างๆมากมายหลายสาขา ทั้งฝ่ายวิทยาศาสตร์ ทั้งฝ่ายศิลปศาสตร์ เรียกได้ว่าครบถ้วนที่จะเป็นมหาวิทยาลัยในความหมายสากลอย่างสมบูรณ์ ยิ่งกว่านั้นวิชาที่จัดสอน รวมทั้งความรู้ ความสามารถ ของผู้สำเร็จการศึกษาก็มีมาตรฐานสูงเป็นที่รับรองยกย่องทั่วไป แม้ในนานาประเทศ บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้ก็ออกไปปฏิบัติการในวงงานต่างๆได้มากหลาย ไม่เฉพาะแต่งานด้านการเกษตร ดังปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจอยู่ในบัดนี้

เสด็จพระราชดำเนินในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและทรงประกอบพิธีเปิดอาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ

วันพุธที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๘ ณ อาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เป็นปีแรกที่เปลี่ยนสถานที่จากอาคารใหม่ สวนอัมพร เป็นอาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ ซึ่งมีขนาดกว้างขวางกว่าและจุผู้เข้าร่วมพิธีได้มากกว่า

ในวาระนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงประกอบพิธีเปิดอาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ ซึ่งตั้งชื่อตามพระนาม พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ (ฐานันดรศักดิ์ที่โปรดเกล้าฯสถาปนาหลัง ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ถึงชีพิตักษัยแล้ว)

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ จากนั้นเวลาต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๔๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พระราชทานปริญญาบัตรและพระบรมราโชวาทแก่บัณฑิต และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จแทนพระองค์ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบัน

เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดสระสุวรรณชาด

วันศุกร์ที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิด "สระสุวรรณชาด" (เป็นการส่วนพระองค์) ณ โรงพยาบาลสัตว์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเงินรายได้จากการจำหน่ายเสื้อคุณทองแดง (สุนัขทรงเลี้ยง) จำนวน ๒,๑๓๑,๓๕๑ บาท เพื่อสร้างสระว่ายน้ำสำหรับการรักษาแบบธรรมชาติ ในการนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อสระว่ายน้ำว่า "สระสุวรรณชาด" ตามชื่อคุณทองแดง ผู้เป็นเจ้าของสระ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ทรงฉลองพระองค์ครุยปริญญาเกษตรศาสตร์ดุสิตบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(ภาพและคำบรรยายจากหนังสือ ประวัติกระทรวงเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๐)

ปฏิญญาเกิตติมศักดิ์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๑. พ.ศ. ๒๔๙๖ ปฏิญญาตติยภูมิบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ทางเกษตรศาสตร์
๒. พ.ศ. ๒๕๒๑ ปฏิญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วิศวกรรมชลประทาน)
๓. พ.ศ. ๒๕๒๖ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
๔. พ.ศ. ๒๕๓๐ ปฏิญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (ดนตรี)
๕. พ.ศ. ๒๕๓๓ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์
(เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๖. พ.ศ. ๒๕๓๔ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (ส่งเสริมการเกษตร)
๗. พ.ศ. ๒๕๔๑ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (อุตสาหกรรมเกษตร)
๘. พ.ศ. ๒๕๔๒ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วนศาสตร์)
๙. พ.ศ. ๒๕๔๓ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (ปฐพีวิทยา)
๑๐. พ.ศ. ๒๕๔๔ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (พืชสวน)
๑๑. พ.ศ. ๒๕๔๕ ปฏิญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์
๑๒. พ.ศ. ๒๕๔๖ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วิทยาศาสตร์การประมง)
๑๓. พ.ศ. ๒๕๔๗ ปฏิญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (ภาษาต่างประเทศ)
๑๔. พ.ศ. ๒๕๔๘ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วิทยาศาสตร์ชีวภาพ)
๑๕. พ.ศ. ๒๕๔๙ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (พลุภัณฑ์เศรษฐกิจ)
๑๖. พ.ศ. ๒๕๕๐ ปฏิญญาศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (การบริหารการศึกษา)
๑๗. พ.ศ. ๒๕๕๑ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (การจัดการทรัพยากร)
๑๘. พ.ศ. ๒๕๕๒ ปฏิญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (พัฒนาสังคม)
๑๙. พ.ศ. ๒๕๕๓ ปฏิญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (รัฐศาสตร์)
๒๐. พ.ศ. ๒๕๕๔ ปฏิญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (เศรษฐศาสตร์เกษตร)
๒๑. พ.ศ. ๒๕๕๕ ปฏิญญาสัตวแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์
๒๒. พ.ศ. ๒๕๕๖ ปฏิญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วิศวกรรมต่อเรือและเครื่องกลเรือ)
๒๓. พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วิศวกรรมคอมพิวเตอร์)
๒๔. พ.ศ. ๒๕๕๘ ปฏิญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วิทยาศาสตร์การอาหาร)
๒๕. พ.ศ. ๒๕๕๙ ปฏิญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตเกิตติมศักดิ์ (วิศวกรรมทรัพยากรน้ำ)

คัดลอกจากหนังสือ พระมหากรุณาธิคุณคุณโจราพภรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๙

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระราชทานพระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ณ อาคารสัตตมาล
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

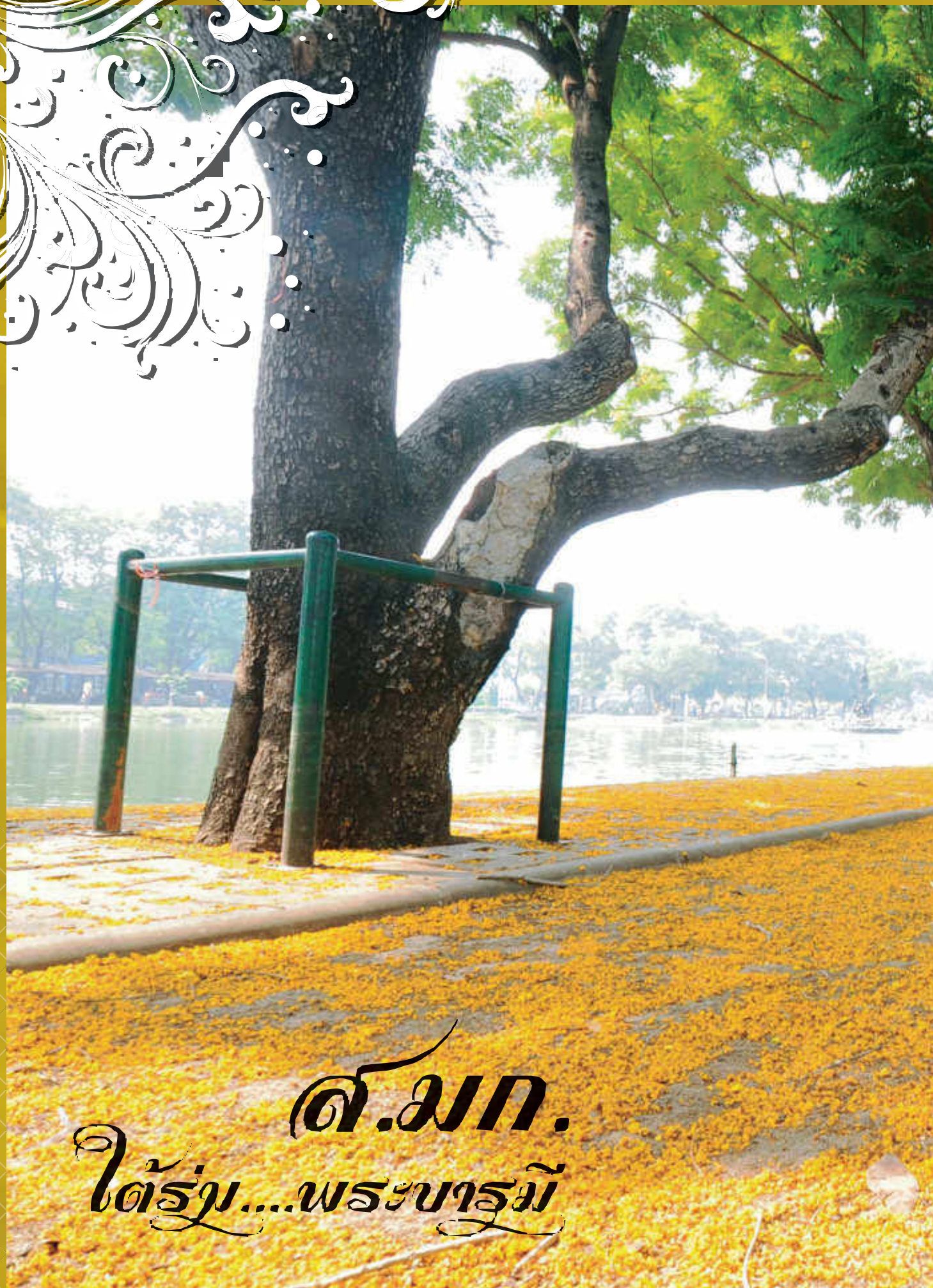
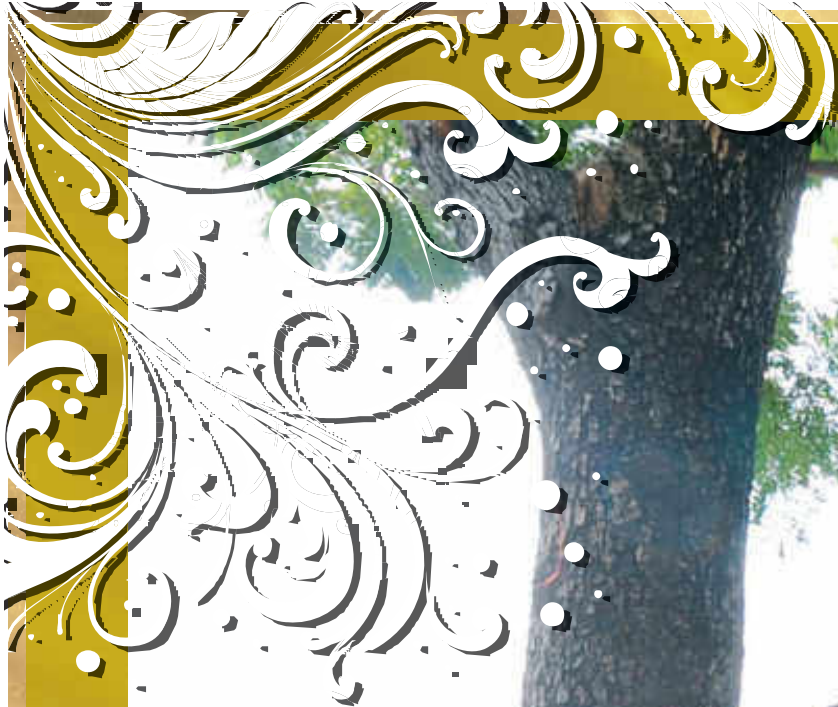
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ อาคารสัตวาบาล

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

“ ในโอกาสที่ได้มาร่วมในงานประสาทปริญญา และอนุปริญญา
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในวันนี้ ข้าพเจ้ามีความพอใจ
ที่ได้เห็น และทราบกิจการของมหาวิทยาลัยเจริญก้าวหน้า
เข้ารูปเข้ารอยแล้ว สำหรับนักเรียนที่ได้รับปริญญาก็ขอแสดง
ความยินดีด้วย ที่ได้อุตสาหกรรมเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จ
ดังที่เห็นกันอยู่ที่นี่ อันประเทศของเรานั้นเป็นที่รู้จักกัน
อยู่ทั่วไปแล้วว่า อุดมด้วยทรัพยากรในดินสินในน้ำเพียงไร ฉะนั้น
ถ้าได้ร่วมมือร่วมใจช่วยกันนำทรัพยากรเหล่านั้นขึ้นมาให้ถูกต้อง
ตามหลักวิชาการ ก็จะเป็นผลส่งเสริมทวีความมั่งคั่งของ
บ้านเมืองได้อีกเป็นอันมาก ขอบรรดาท่านที่ได้สำเร็จการศึกษา
จงพยายามใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามานี้แล้ว และช่วยกันเผยแพร่
วิทยาการ ตามแบบที่ท่านได้ศึกษามานี้ให้เป็นคุณประโยชน์
แก่ประชากรผู้ดำเนินอาชีพ ในการกสิกรรมอันเป็นประหนึ่ง
กระดูกสันหลังของประเทศอยู่นั้นด้วย ข้าพเจ้าขออวยพร
แก่ท่านที่มาร่วมชุมนุมกันอยู่ ณ ที่นี้ ขอจงประสบความสำเร็จ
เพียบพร้อมด้วยกำลังกายกำลังใจที่จะได้บำเพ็ญประโยชน์
แก่เพื่อนร่วมชาติสืบไป ”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
(ครั้งแรกที่เสด็จ พระราชทานปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

ด.มก.
ไต่รู้ม...พระบารมี

พระราชดำรัส

ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
ทรงปลูกต้นนนทรี บริเวณหน้าอาคารหอประชุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๖

" ต้นนนทรีที่เลือกเป็นต้นไม้ของเกษตร ก็เหมาะสมที่มีสีเขียว
เหมาะสมและน่ายินดีมากที่ต้นนนทรีนั้นปลูกได้ทั่วทุกแห่งของไทย
เพราะทนแล้ง ทนแดดได้ นี่เป็นความหมายที่ดี
เพราะคนไทย ถ้าปลูกในแผ่นดินไทยก็เติบโตดีและเจริญดี
ขอฝากต้นไม้ให้มหาวิทยาลัย และนิสิต ได้ช่วยกันรักษาให้ดี อย่าให้หงอย
ขอฝากนิสิตทั้งหลายให้ช่วยกันรักษาตัวเองให้ดี
และอย่าลืมว่าตัวเองนั้นจะอยู่ได้ก็ด้วยแผ่นดินไทย
ขอให้ช่วยกันรักษาแผ่นดินไทยไว้ด้วย
คนไทยถ้ารู้แผ่นดินก็จะห่วงใยกันหมด อยู่กับไม่ได้
และเราก็ไม่อยากจะให้เป็นเช่นนั้น "

วันประวัติศาสตร์ที่สำคัญยิ่งวันหนึ่ง ของชาวมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ก็คือ วันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินทรงปลูกต้นนนทรี จำนวน ๙ ต้น และพระราชทานต้นนนทรีเป็นต้นไม้สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย
ณ บริเวณด้านหน้าอาคารหอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๖

ส.มก.ได้รับพระบรมมิ

บทเพลง "สวดดีพระเกียรติ Pray Who is He" ที่ชาวมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แปลงร้องออกมาด้วยความภาคภูมิใจอย่างเต็มเสียงทุกครั้งที่มีพิธีการสำคัญ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันที่พระผู้ทรงเป็นประมุขของชาติได้เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตร มาทรงปลูกต้นนนทรีและทรงดนตรีตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ พร้อมพระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิตปัจจุบัน รวมถึงนิสิตเก่าของมหาวิทยาลัยได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดก่อให้เกิดแรงศรัทธาอย่างมหาศาล พระมหากษัตริย์คุณที่มีต่อปวงข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นิสิตปัจจุบัน นิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นับเป็นอนเอนกอนันต์สุดจะพรรณนาได้

เนื้อเพลงแสดงความหมายแจ่มชัดในความรู้สึกของผู้ได้ยินว่าเป็นบทเพลงที่สรรเสริญและสวดดีพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรมายามินทรราชบรมนาถบพิตร ซึ่งคนไทยนานพระปรมานโรยสั้นๆ ว่า "ในหลวง" หรือ "พระเจ้าอยู่หัว" หรือ "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" แต่ไม่ว่าจะเรียกขานอย่างไร สิ่งที่ปรากฏบนใบหน้าของทุกคนก็คือ แววตาที่เปล่งประกายบ่งบอกถึงความรู้สึกภาคภูมิใจ จงรักภักดี และเทิดทูนอย่างหาที่สุดมิได้

(คัดลอกและเรียบเรียง จากหนังสือ พระมหากษัตริย์คุณอันไฉวราชฎร มหาวิทยลัยเกษตรศาสตร์จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๔๙)

พระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุดมิได้

นับแต่ได้เริ่มบริหารงานสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ส.มก.) คณะกรรมการได้มีดำริเพื่อความเป็นศิริมงคล และเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรแก่พวกเราชาวเกษตร จึงได้เข้ากราบบังคมทูลขอพระราชทานพระกรุณาธิคุณรับสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เข้าอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งได้รับพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าฯ ให้รับส.มก.เข้าอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๐๖ (นพธี วารสาร ส.มก. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มีนาคม-เมษายน ๒๕๐๘)

พระมหากษัตริย์คุณ.....อันไฉวชาวเกษตร

ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันศุกร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ เป็นวันประวัติศาสตร์ที่สำคัญยิ่งของชาวมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นวันแห่งความปลื้มปิติและตราตรึงอยู่ในความทรงจำอย่างไม่มีวันจางหายไป ในจิตใจของชาวเกษตรทุกคน "ขอให้พวกเราช่วยกันรักษาแผ่นดินไทยเอาไว้ด้วย.....ตัวเองจะอยู่ได้ก็ด้วยแผ่นดินไทย คนไทยถ้าไร้แผ่นดินเสียแล้ว ก็ยอมหนอยหนอดสิ้น-อยู่กันไม่ได้ และเราก็ไม่อยากจะให้เป็นเช่นนั้น" กระแสพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ไกลออกไปจากเหตุการณ์ลับสนในพระนคร นับแต่เวลาที่เที่ยงที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน คึกคักไปด้วยการประดับประดาธงทิว และตกแต่งบริเวณภายนอก-ในอาคารหอประชุม ริมถนนพหลโยธินอย่างสะอาดและงดงาม นิสิตเก่าและนิสิตปัจจุบัน รวมทั้งบรรดาคณาจารย์และแขกผู้มีเกียรติจำนวนนับพันต่างแต่งกายกันเต็มที่ เพื่อเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยนายกสมาคม นายธวัชชัย ไชยชนะ ได้รับพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ในปี พ.ศ.๒๕๐๖ นี่เป็นประเดิม และนี่คือเหตุผลที่ทางสมาคมได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงร่วมงานเฉลิมฉลอง และทรงปลูกต้นนนทรีจำนวน ๙ ต้น และพระราชทานต้นนนทรีเป็นต้นไม้สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บริเวณด้านหน้าอาคารหอประชุม และทรงดนตรีในหอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เวลา ๑๕.๐๕ น. บรรดานิสิตทั้งชายและหญิงในชุด ชาว-เขียว เรียงรายถวายความเคารพเป็นระยะทางเกือบครึ่งกิโลเมตร จากปากทางเข้ามหาวิทยาลัยจนถึงที่ประทับหน้าอาคารหอประชุม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นิสิตปัจจุบัน นิสิตเก่า และคณาจารย์เข้าเฝ้าฯอย่างใกล้ชิด

” เสด็จ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ”

ก่อนจะเสด็จฯ ทรงปลุกต้นนนทรีจำนวน ๙ ต้น บริเวณริมสระน้ำสะอาดกว้างใหญ่หน้าหอประชุม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับนายอินทรี จันทรสถิตย์ อธิการบดีเป็นการส่วนพระองค์ด้วย

“นนทรี” เป็นต้นไม้ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับพระราชทานปลูกเป็นสัญลักษณ์ “ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย” ครั้งนี้ เป็นไม้ยืนต้นอายุยืน ใบเขียวสดเป็นฝอยคล้ายกระดิ่ง เมื่อออกดอกจะมีสีเหลืองประปรายด้วยสีขาวเป็นพวงระย้า ผักไม่ยอมทิ้งต้น และประการสำคัญคือความเขียวสด กับความทนทานในทุกสภาพอากาศของเมืองไทย สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้เลือกให้เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย เพราะสัญลักษณ์ที่เขียวเหมือนสีเกษตร และทนทานดังชาวเกษตรที่ผ่านมหาวิทยาลัยนี้ และกำลังประกอบอาชีพของเขาในไร่นาป่าเขาทั่วไปในแผ่นดินไทย

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงฉลองพระองค์สีเขียว ทรงสรวลพระคอประดับลือคเกิด พระองค์ทรงแย้มพระสรวลตลอดเวลาที่โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขณะทรงปลุกนนทรีต้นแล้วต้นเล่า

ความซาบซึ้งยอติรังในดวงใจ....เราชาวเกษตร

ทรงดนตรี อ.ส.

หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกต้นนนทรีเรียบร้อยแล้ว ล้นเกล้าฯทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่หอประชุม ประทับบนเวทีเพื่อทรงดนตรี ร่วมกับวงดนตรี อ.ส. วันศุกร์ ที่มีอาจารย์และนิสิตเก่าของมหาวิทยาลัยรวมอยู่ด้วย ซึ่งรออยู่พร้อมแล้ว ท่ามกลางนิสิตนับพัน ล้นออกนอกหอประชุม

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้กราบบังคมทูลรายงานความเป็นมาของสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะพระราชทานกระแสพระราชดำรัส "ขอพูดอะไรสักหน่อยในวันนี้ว่า วันนี้ได้รับเชิญมาปลูกต้นไม้ ก็ทำให้คิดว่าการปลูกต้นไม้ก็จำเป็นจะต้องเลือกว่าต้นไม้อะไรจะดี เหมาะสำหรับมหาวิทยาลัย"

"นันทริตรองปลูก... ดนตรีตรองโปรด"

กระแสรบราชดำรัส

"การที่มหาวิทยาลัยนี้เลือกต้นนนทรีก็นับว่าเหมาะสม" เป็นพระราชดำรัส "เพราะนนทรีเป็นต้นไม้มีสีเขียวและมหาวิทยาลัยนี้ก็สีเขียว" บรรดาผู้อยู่ในหอประชุมต่างหัวเราะและปรบมือ

"ต้นไม้ไหนอะไรๆ ก็สีเขียว ต้นนนทรีที่เลือกเป็นต้นไม้เกษตรก็เหมาะสมที่มีสีเขียวด้วย เหมาะมากและน่ายินดีมากที่นนทรีนั้นปลูกได้ในทุกแห่งของไทย เพราะทนแล้ง ทนแดดได้ นี่เป็นความหมายที่ดี เพราะคนไทย ถ้าปลูกในแผ่นดินไทยก็เติบโตดีและเจริญดี"

"ต้นไม้ต้องมีดินจึงจะเจริญได้ดี ถ้าเอาไปใส่ในกระถาง หรือเอาปลูกในน้ำ หรือจะปลูกในน้ำยาคุณภาพดีจากต่างประเทศ ก็จะไม่ค่อยอยู่ไม่ได้ เขาต้องการดินที่ต้องการ"

"ขอฝากต้นไม้ให้มหาวิทยาลัย และนิสิตได้ช่วยกันรักษาให้ดี อย่าให้หงอย ขอฝากนิสิตทั้งหลายให้ช่วยกันรักษาตัวเองให้ดี และอย่าลืมว่าตัวเองนั้นจะอยู่กันได้ดีด้วยแผ่นดินไทย ขอให้ช่วยกันรักษาแผ่นดินไทยไว้ด้วย คนไทย ถ้าไร้แผ่นดินก็หงอยหมด อยู่กันไม่ได้ และเราก็ไม่อยากให้เป็นเช่นนั้น"

ทรงดนตรีการกุศล

จากนั้นได้ทรงมีพระราชดำรัสถึงการแสดงดนตรี ซึ่งจะเปิดให้ผู้เข้าร่วมในงานนี้ 'โดยเสด็จพระราชกุศล' เช่นที่เคยมีมาแล้วเมื่อครั้งเสด็จทรงดนตรี ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

'เรื่องดนตรีการกุศลก็ทราบแล้วถึงการบริจาคทรัพย์ ถ้าใครอยู่ไกลจะเอาค่ารถมาบริจาคแล้วเดินกลับบ้านก็ทำได้ต่อไปนี่พลเมืองดีจะทำงานละ ดนตรีนี่เล่นเพื่อการกุศล ถ้าการกุศลเดิน ดนตรีก็เดิน ถ้าการกุศลไม่เดิน ดนตรีก็ไม่เดิน' แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงประทับทรงดนตรีในฐานะ 'นักดนตรีอาสา' ของวง โดยมีอาจารย์ระพี สาคริก เป็นพิธีกรร่วมกับ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล และนายอวบ เหมะรัชตะ

ในเวลาเกือบหนึ่งชั่วโมงต่อจากนั้น เพลงแจ๊สและป๊อปปีวี่ล่า-เพลงไทยสากล นับ ๑๐ เพลง ได้ผ่านการบรรเลงของวงดนตรี อ.ส. จากเพลงเปิดวงเพลงพระราชนิพนธ์ สายฝน, ยามเย็น, Magic Beam, Blue day, ฯลฯ จนถึง When พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชักใจโฟนและคลาริเน็ต ทรงเดี่ยวเพลง Petite Fleur ก่อนจะพักครึ่งเวลาแรก

ขณะนั้นเงินบริจาคของนิสิต และบรรดาผู้ใหญ่ในวงการเกษตร มียอดสูงประมาณ ๕,๐๐๐ บาท และนิสิตได้ทูลเกล้าฯถวายเครื่องว่าง 'ต้องขอตัวสักหน่อยในตอนนี้อย่างไรขอว่างมาแล้ว อยากให้นิสิตมาแสดงบ้าง เพราะเรามาแสดงเราก็อยากดูเขาแสดงเหมือนกัน' นิสิตได้ร้องเพลงหมู่สรรเสริญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในชื่อ 'สดุดีพระเกียรติ Pray Who is He' กำนันจุล คำนวณ นายสุริยน ไ روا พระช่วงเกษตรศิลปการ อยู่ในกลุ่มผู้บริจาคมากที่สุดด้วย และแม้กระทั่งนิสิต 'ข้าพระพุทธเจ้า ๓ คน ขอถวายเงินหมดกระเป๋า เพื่อขอฟังเพลงแล้วจะขออดคอกันกลับบ้าน'

'ความสามัคคีเป็นสิ่งที่ดีมาก และความเป็นมิตรก็สำคัญด้วย ฉะนั้นก็ขอให้อดคอกันกลับบ้านอย่างสามัคคีและเป็นมิตร' ในหลวงทรงมีพระราชกระแสรับสั่งตอบ

เชชิบองผ่านไป ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมทย์ ออกมาร้องบัวขาว....และแสงจันทร์ จากนั้นเสียงของคุณมณฑล ศรียานนท์ กับคุณชวลี ช่วงวิทย์เงินบริจาคยอด ๗,๐๐๐ บาทบัวขาวอีกครั้งจากการครวญเพลงของ คณบดีจิรัต สุนทรสิงห์เงินบริจาคยอดถึง ๘,๐๐๐ บาทพิธีกรอาจารย์ระพี สาคริก ออกไปร้องควายเหล็ก' ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุลเข้ามาทำหน้าที่เป็นพิธีกรแทน...ขัดเดนมัส ไก่แก้วของกำนันจุล ฯลฯ ยอดเงินขึ้นถึง ๑๑,๗๖๐.๐๕ บาท

จิตรลดาขอเพลง

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงสมทบทุนโดยเสด็จพระราชกุศลด้วย "จิตรลดาขอบริจาค ๕๐๐ บาท ให้นักดนตรีอาวูโส" เพลงที่ทรงขอ คือ "Kiss of Love" จบรายการด้วยยอดเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลทั้งสิ้น ๑๒,๗๑๙.๓๕ บาท

พระราชเสาวนีย์

และที่ขาดมิได้ คือ เหล่านิสิตกราบบังคมทูลขอพระราชเสาวนีย์ จากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ด้วยการปรบมืออันยาวนาน ต่อไปนี้ คือ พระราชเสาวนีย์

" ขอแสดงความยินดีเป็นอันมากที่สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับเข้ามาอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทางเกษตรศาสตร์ก็นับเป็นเพื่อนเก่าแก่ของเราทั้งสอง ตั้งแต่เรากลับจากนอกใหม่ๆ ดนตรีเกษตรศาสตร์ก็ยังได้ไปร่วมเล่นกับเราเสมอ "

" วันนี้เรามีความสุขมากที่ได้มาอยู่ใกล้ชิดนิสิตนิสิตก็เรียบร้อยมาก และก็ร่วมกันบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศล จนบางคนอดสำหรับสละค่าอาหาร ขอให้กุศลผลบุญนี้จงบันดาลให้ทุกคนสมปรารถนาทุกประการ "

พระราชกระแสรับสั่งก่อนเสด็จพระราชดำเนินกลับ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสต่อจากนั้นก่อนจะปิดรายการ "ขอขอบใจทุกคนที่เชิญให้เรามาขอแจ้งว่าคราวนี้ปิดรายการจริงๆ เพราะถ้าไม่ปิดสักทีเราก็เดินกลับไปสวนจิตรลดาไม่ได้ ถ้ามีรถอยู่ก็ดี ถ้าไม่อยู่เราไม่มีสตางค์จะนั่งรถเมย์กลับบ้าน แต่สำหรับนิสิตเก่าเห็นจะเป็นการเริ่มต้นฉลองกันละคระมัง เพราะจะมีงานตอนกลางคืนด้วย พวกที่สละอาหารค่าบริจาคเงินนั้นก็ไม่ว่ากันว่าสละอาหารมือไหน? อดอาหารมากนักรู้ไหม? แต่อดบ้างก็จะทำให้ลดความอ้วนจ้ำม่ำไปบ้าง แต่นิสิตถ้าอดอาหารมากเกินไป นอกจากจะผอมแห้งแรงน้อยแล้วอาจจะเสียการเรียน จงจำไว้ว่าทุกอย่างต้องมี ความพอดี มีอยู่มีกินพอใช้ ไม่มากนักและไม่น้อยนัก จงตั้งใจเรียนให้ดี ประเทศชาติจะได้อยู่ดีกินดี ขอให้พวกนิสิต อาจารย์ ทั้งชาวไร่ชาวนา ทำงานให้ได้ผลดีเพื่อส่วนรวม ขอให้ท่านทั้งหลายได้พักผ่อนกันเสียทีจะได้ไม่เป็นลม เรื่องยั่วเย้ากันบ้างเมื่อกี้ก็อย่าได้ถือ คือ การที่พูดว่าใส่แว่นตาเหมือนคนแก่ แว่นนั้นก็ใส่เหมือนกันใส่มาตั้งแต่เด็กอายุ ๑๐ ขวบ ใส่ตอนนั้นมิเป็นแก่ไปแล้วหรือ "

ก่อนจะเสด็จพระราชดำเนินกลับเมื่อเวลา ๑๘.๕๕ น. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ นายวัชรชัย ไชยชนะ นายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินที่รับบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศล แล้วบรรดาทุกคนในหอประชุมก็ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีกึกก้อง นิสิตพากันไชโยถวายพระพรไปตลอดทางเสด็จพระราชดำเนิน...จนออกนอกเขตมหาวิทยาลัยกลับที่ประทับ

นับเป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ๒ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในวันเดียวกัน กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปลูกต้นนนทรี และทรงดนตรี ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการส่วนพระองค์เป็นครั้งแรก และทรงเป็นกันเองอย่างที่สุดซึ่งนับเป็นเหตุการณ์ที่นำมาสู่การเสด็จพระราชดำเนิน "เยี่ยมต้นนนทรี" ที่ทรงปลูก และ "ทรงดนตรี" สืบเนื่องมาจนถึงปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ รวม ๙ ครั้ง

ตกต่อนคำก็ฝึกคัดด้วยงานลีลาศเกษตรบอลได้รุ่งเป็นการเฉลิมฉลอง "สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์" ด้วยความปลาบปลื้มใจ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

(คัดลอกและเรียบเรียงจาก หนังสือ ที่ระลึกในพิธีเปิดอาคาร สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๑)

นายชัยวัฒน์ ศีตะจิตต์ นิสิตเก่า มก รุ่น ๒๓ อดีตผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายทอดความรู้สึกด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณว่า นับเป็นบุญวาสนาอย่างยิ่ง ที่ได้เข้าร่วม "วันนันทิ์ทรงปลูก ดนตรี์ทรงโปรด 'ครบทั้ง ๑๐ ครั้ง' ในฐานะนิสิตปี ๑ แต่งกายด้วยชุดเครื่องแบบสำหรับการเข้าร่วมงานพระราชพิธี ก็คือ ชุดขาว ผูกเนคไทสีเขียว นิสิตทั้งชายและหญิงยืนทั้งสองด้านถนนรอบสระน้ำหน้าหอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขบวนรถพระที่นั่งมาถึงประรำพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จมาถึง ทรงเริ่มปลูกต้นนันทิ์ต้นแรก อยู่ทางด้านทิศใต้ ก็คือด้านที่ไปทางถนนงามวงศ์วาน แล้วก็ปลูกเป็นลำดับมาจนครบ ๙ ต้น ตัวผมเองนั้นอยู่ด้านหลังต้นที่ ๕ เป็นบุญและโชคดีมาก ๆ เลย ที่ได้มีภาพของผมน้อยด้านหลังของท่านศาสตราจารย์ ชวนชม จันทรเปาระยะ ซึ่งเป็นผู้อัญเชิญเครื่องพระสุหร่าย ภาพนั้น เห็นชัดเจนมาก เป็นความภาคภูมิใจมาก ๆ เพราะ ภาพนาคอยตั้งแต่พระองค์ท่านทรงปลูกต้นแรก

เมื่อทรงปลูกต้นนันทิ์ครบทั้ง ๙ ต้นแล้ว ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จฯ เข้าสู่หอประชุม เพื่อทรงดนตรี ร่วมกับวง อ.ส.วันศุกร์ และโปรดเกล้าฯ ให้นิสิตเก่า นิสิตปัจจุบัน รวมทั้งครูบาอาจารย์ ได้เข้าเฝ้าฯ อย่างใกล้ชิด และ ทรงเป็นกันเองที่สุด ภายในหอประชุมซึ่งแน่นมาก ต้องบอกว่ามีผู้มาเฝ้าแน่นมาก ๆ จนกระทั่งล้นออกมาด้านนอก รายการ ดนตรี์ที่เกิดขึ้นในหอประชุมนั้น หลักก็คือ วง อ.ส.วันศุกร์ จะมียอดดนตรี เค ยู แบนด์ เข้าร่วมก็เป็นบางส่วน มีอาจารย์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งในขณะนั้นทำหน้าที่เป็นพิธีกรด้วยก็คือ ศาสตราจารย์ระพี สาคริก กับอีกท่านหนึ่ง คือ หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ก็ได้รับพระบรมราชานุญาต ให้สร้างบรรยากาศอันดี คือบรรยากาศซึ่งทรงเป็นกันเอง มาก ๆ กับนิสิตและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดนตรี์นั้นจะออกแนวดนตรี์ที่ทรงโปรด คือ ออกแนวแจ๊ส และมีดนตรี์ที่ไพเราะที่เป็นที่ชื่นชอบของนิสิตค่อนข้างจะมาก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดนตรี์ได้หลายชิ้น หลายเครื่องมาก ไม่ว่าจะเป็นเครื่องเป่าอย่างแซกโซโฟน หรือแตรทรัมเป็ต บีเคลลีเน็ต แล้วบางครั้งก็ทรงเปียนโนเอง บรรยากาศในหอประชุมนั้นครึกครื้นมาก ครึกครื้น ก็คือว่า ทุกวินาทีผู้ฟังใจจดจ่อทั้งกับเสียงเพลง แล้วก็ "คอย" โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทุกครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ พระราชดำเนินมาตรงไมโครโฟน ก็จะมีผู้รู้แล้วว่าจะมีกระแสพระราชดำรัสอะไรที่ทุกคนจะตั้งใจฟังทุกคำ และพระองค์ ท่านก็จะมีพระอารมณ์ขันสอดแทรกอยู่ในพระราชดำรัสอยู่ตลอดเวลา"

..... (คัดลอกจาก อินเทอร์เน็ต ข้อมูลโดย ผกา มาศ ธนพัฒน์พงศ์ เรียบเรียงโดย ณพากรณ์ ปรีเสมอ)

วัน“นนทรี”ที่บางเขน

อาเคียรวาทสลัก

วันเอ๋ยวันนั้น

ทรงคนตรึงทวนเวศน์เกษตรกรรม
พร้อมสมเด็จพระพิลาศล้ำเลิศในหล้า
อันพระคุณอันเกล้าเหล่าคนนิกร

แทบเอ๋ยแทบบาท

อุทิศชีพพรักพร้อมยอมวางวาย
ขอเป็นข้าทุกชาติอย่าคลาดแคล้ว
ขอพระองค์ทรงพระเกษมสำราญ

เป็นดิถีองค์บดินทร์ปิ่นสยาม
เป็นฤกษ์ยามพรราชอาณาจักร
ทรงเมตตาบารมีร่วมสโมสร
ทั้งชาติไทยหล่อเลี้ยงพสกนิกร

เป็นข้าทาสของธุลี “นนทรี” ถวาย
ฉลองคุณพระโสมนัสให้ภูบาล
ให้ฉัตรแก้วปักมิ่งสมศรีตมมาน
ทรงขึ้นบ้านทุกทิศทั่วราตรีเอ๋ย

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๒๘ พ.ย. ๒๕๑๐

ต้นนนทรี : ต้นไม้สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชื่อสามัญ : นนทรี

ชื่อวงศ์ : CAESALPINIACEAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Peltophorum pterocarpum* (DC.) K.Heyne

ตามที่สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาทรงปลูกต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย ในวันศุกร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๖ กรรมการบริหารสมาคมฯ จึงได้ประชุมปรึกษาหารือกันในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖ และมีมติให้อาจารย์อภัยเชิญ ชมภูโพธิ์ หัวหน้าภาควิชาพืชศาสตร์ อาจารย์ปวิณ ปุณศรี อาจารย์แสงธรรม คมกฤต และอาจารย์เจือ สุทธิวนิช เป็นอนุกรรมการพิจารณาต้นไม้สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

ต่อมาในการประชุมของสมาคม เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๖ คณะอนุกรรมการได้นำเสนอต้นไม้ 4 ชนิด คือ นนทรี ทองกวาว ราชพฤกษ์ (คูณ) และพิกุล และที่ประชุมได้ตกลงเลือกเอาต้น "นนทรี" เพราะเป็นไม้ยืนต้น มีอายุยืน มีใบสีเขียวแก่ อันหมายถึง สีเขียวขจีของเกษตร และมีดอกสีเหลืองทอง อันหมายถึงสีเหลืองของคณะเกษตร ดังปรากฏในคำกราบบังคมทูลของคุณหลวงอิงศรีกสิการ (นายอินทรี จันทรสฤติย์) อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในขณะนั้น

ซึ่งมีใจความสรุปดังนี้ คือ

"ต้นนนทรี เป็นไม้ยืนต้น มีอายุยืนยาวนาน มีใบเขียวตลอดทั้งปี ลักษณะใบเป็นฝอยคล้ายใบกระถิน ดอกสีเหลือง ประปรายด้วยสีขาว ช่อดอกเป็นพวงระย้า มักไม่ยอมทิ้งต้น ทนทานในทุกสภาพอากาศของเมืองไทย สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้เลือกให้เป็นต้นไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อแสดงว่านิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น มีใจผูกพันอยู่กับมหาวิทยาลัยตลอดเวลา และสามารถจะทำงานประกอบอาชีพได้ทั่วทุกหนทุกแห่ง ทั้งในไร่ นา ป่าเขา ทั่วทั้งประเทศไทย "

NONSI

พระบรมราโชวาท (๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๑๗

ขอขอบใจสมาคมนิสิตเก่าเกษตรศาสตร์ ที่ได้นำสิ่งของเหล่านี้มาเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้นับว่าเป็นสิ่งที่น่าอนุโมทนา

การที่นิสิตเก่าของมหาวิทยาลัยเกษตรได้ตั้งขึ้นมาเป็นสมาคม และได้บำเพ็ญประโยชน์เช่นนี้ก็เป็ประโยชน์อย่างหนึ่ง ประโยชน์ของการตั้งสมาคมขึ้นมีอยู่ว่า ผู้ที่เรียนจากสถาบันเดียวกันได้มีโอกาสได้พบปะสังสรรค์กัน และแลกเปลี่ยนความคิด เพราะว่าความรู้ที่ได้เรียนมาจากมหาวิทยาลัยก็มีแตกต่าง มีหลายสาขาและล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองได้อย่างยิ่งถ้าจะทำ ท่านทั้งหลายได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัย ในเวลาที่รับปริญญานั้นก็ได้ฟังที่ได้ให้ความคิดเห็นทุกครั้ง ก็คงจะเป็นประโยชน์ได้ แต่เวลารับปริญญานั้น ส่วนมากก็เป็นเวลาที่เพิ่งสำเร็จจากการศึกษา ได้เรียนรู้มาหลักในทางวิชาการหลักในทางทฤษฎีและยังไม่ได้ออกไปปฏิบัติมากนักนอกจากปฏิบัติเป็นการทดลองหรือออกไปปฏิบัติชั่วระยะเวลาสั้น เวลาออกมาเป็นเวลาอันสมควร เป็นนิสิตเก่าแล้ว และได้ทำอาชีพการงานตามที่ได้เรียนมาเป็นลำเป็นสัน ก็คงได้เพิ่มความรู้และเพิ่มประสบการณ์มาประสานกับความรู้ที่ได้จากมหาวิทยาลัย เข้าใจว่าเหตุเช่นนี้ ท่านทั้งหลายคงมีความรู้มากกว่าเดิมมีใช้น้อย การที่ออกไปทำงานตามหน้าที่และได้ความรู้นี้จะเกิดประโยชน์ได้หลายอย่าง นอกจากประโยชน์ที่แน่ชัดว่า การงานที่เราไปทำนั้นเป็นประโยชน์ แต่ที่เป็นประโยชน์ได้อีกมากหลาย

ถ้าถือว่าตนมาจากสถาบันการศึกษาอันมีเกียรติ และในปัจจุบันเอง ก็มีนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ก็คล้าย ๆ กับที่เราศึกษามา นักศึกษาเหล่านั้นก็ได้รับการอุ้มชูและได้รับความรู้จากคณะอาจารย์ต่าง ๆ ที่มีอยู่นั่นเอง แต่ว่าที่จะช่วยได้มากคือประสบการณ์จากผู้ที่ได้เคยผ่านมหาวิทยาลัยมาและได้ทำงาน พยายามเอาใจใส่เขา พยายามที่จะไป ก็ไม่อยากจะใช้คำว่าชักจูง ประเดี๋ยวกลับกลายเป็นหาเรื่องว่ากดขี่ แต่ว่าไปแนะนำหรือว่าไปสังสรรค์กับผู้ที่กำลังเรียน ไปเล่าให้เขาฟังว่า เมื่อเรียนสำเร็จแล้วมีอะไรบ้าง บอกไปเป็นประโยชน์อย่างไร และควรจะเตรียมจิตใจอย่างไรสำหรับปฏิบัติงาน ไม่ใช่ว่าการเรียนนั้นเรียนเพื่อวิชาการเท่านั้นเอง หรือเรียนเพื่อที่จะถือว่าตนเป็นนักศึกษา ถ้าถือว่าการเรียนนั้นเข้ามหาวิทยาลัยเพื่อจุดประสงค์สำคัญว่าต้องการเป็นนักศึกษา ก็ไม่ถูกต้องนัก ที่เข้ามหาวิทยาลัยก็เพื่อที่จะได้ศึกษา ไม่ใช่เพื่อที่จะเป็นนักศึกษา เท่านั้น ไม่มีผู้ใดที่จะเล่าให้ฟัง และอธิบายหรือทำให้เขาแจ้ง ให้สว่าง ได้ดีกว่าผู้ที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบันการศึกษาอันเดียวกัน

เป็นที่แน่นอนว่านักศึกษาในปัจจุบัน เขาก็ไม่บอกว่าท่านทั้งหลายเป็นนักศึกษาเก่าแก่พันธุ์สมัยแล้วแต่ว่าสมาคมนิสิตเก่านี้ก็ไม่ใช่ว่าเก่าแก่ มีบางคนได้สำเร็จมาหลายปีแล้วก็จริง แต่บางคนก็เพิ่งสำเร็จมาไม่นานนัก ฉะนั้นให้เห็นว่าผู้ที่สำเร็จมานานแล้วได้ทำอาชีพมานานแล้ว กับผู้ที่เพิ่งสำเร็จ ก็เข้ามาอยู่ในสมาคมเดียวกัน แลกเปลี่ยนความคิดกันได้อย่างเป็นเพื่อนกัน อย่างเป็นผู้ที่หวังดีซึ่งกันและกัน มีหลายรุ่น ไม่ใช่เป็นสมาคมที่เป็นรุ่น ๆ เท่านั้นเองมีตั้งหลายรุ่น

ถ้านับปีก็ต้องนับมากกว่าสี่ปีหรือห้าปีที่ศึกษากันอยู่ในมหาวิทยาลัย ซึ่งในมหาวิทยาลัยก็แบ่งเป็นรุ่น เป็นปี ปีนึง ปีสอง ปีสาม ปีสี่ ก็ยังแบ่งแยกออกไปว่าแต่ละคนมีสิทธิหรือมี เขาเรียกชั้นวรรณะต่างกันแต่อยู่ในสมาคม

นิสิตเก่า แม้จะเป็นรุ่นปีไหนก็ตาม ต้องไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ ข้อนี้เป็นสำคัญ ฉะนั้น ถ้าแต่ละคนได้ถือหลักนี้ว่า การที่ได้มาอยู่เป็นสมาคม และมีจิตใจบริสุทธิ์แน่วแน่ ที่จะทำประโยชน์ก็อยู่กันได้ และทำประโยชน์ได้นอกเหนือจากวิชา ที่ตนได้เรียน ก็มีทางที่จะช่วยอนุชนรุ่นหลังซึ่งกำลังเรียนอยู่ในสถาบันการศึกษาที่ตนได้เคยเรียนมา อันนี้เป็นประโยชน์ อย่างหนึ่งของสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งก็ต้องพึงเอาไว้เป็นความคิด

ประโยชน์นอกเหนือจากนี้ก็เข้าใจว่าท่านทั้งหลายคงไปปฏิบัติอยู่แล้ว ประโยชน์เช่น ร่วมกันทำประโยชน์ต่อ ส่วนรวมหรือร่วมกันคิดอ่าน คิดค้นที่จะปฏิบัติให้วิชาการของตนงอกงามขึ้น และสามารถที่จะมีความสุขประโยชน์เหล่านี้ก็เข้าใจว่าท่านทั้งหลายคงได้คิดอย่างรอบคอบแล้วจึงได้ตั้งขึ้นมา แต่อย่างไรก็ตาม ขอฝากว่าทุกคนที่ได้เรียนมาจาก สถาบันการศึกษาชั้นสูงซึ่งมีประสิทธิภาพ ควรที่จะถือตัว ในที่นี้คำนี้ก็มีหลายทาง ถือตัวอย่างหนึ่ง ก็หมายความว่าบำเพ็ญตนหรือสำนึกว่าตนเป็นผู้ที่มีความรู้ ควรที่จะเป็นผู้นำนำบดี้แก่ผู้อื่นโดยแท้ ถือตัวอย่างหนึ่ง ก็แปลว่าอวดดีหรือแสดงตนว่าตัวเป็นบัณฑิต ตนเป็นผู้รู้เหนือคนอื่น ไม่ใช่เหนือคนอื่นแต่ก็อยู่เหนือผู้อื่น

จนกระทั่งในที่สุดก็เหนือคนอื่น แล้วก็เหนือคนอื่นจะทำอะไรก็ได้ หมายความว่านั่นก็ต้องขอให้ท่านถือตัวว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ทำเองได้ต่อส่วนรวมในด้านทางวิชาการ

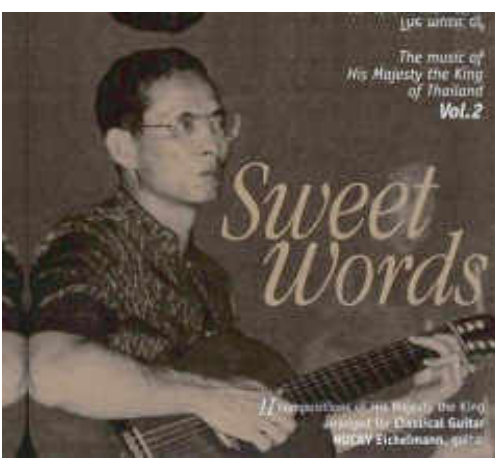
ถ้าทำเช่นนี้ได้แล้วจะเป็นการแบ่งเบาภาระต่อผู้ที่มีความปรารถนาดีต่อบ้านเมืองโดยแท้ แล้วยิ่งถ้าทำด้วยความ พิจารณาที่รอบคอบ ที่บริสุทธิ์ ที่ฉลาดและเฉียบแหลม ไม่ลุแก่อำนาจ ไม่นึกถึงสิ่งที่เป็นหยาบหยาบ แต่หาประโยชน์แท้จริง ของส่วนรวมได้แล้ว ท่านก็จะเป็นผู้มีเกียรติโดยแท้อย่างยิ่ง และนำมันบดี้จริง ๆ

" ขอให้ท่านทั้งหลายมีกำลังใจ กำลังใจ โดยเฉพาะกำลังใจที่จะปฏิบัติให้ดี
แล้วจะเป็นเกียรติแก่ตน เป็นเกียรติแก่สถาบันที่ตนได้เรียน
เป็นเกียรติต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม และจะทำให้ภูมิใจได้ว่าเป็นอย่างนั้น
ก็ขอให้ท่านทั้งหลาย
ได้มีความสุข ความเจริญ ความสำเร็จทุกประการ
ทั้งในหน้าที่งานการ ทั้งในชีวิต มีกำลังใจ กำลังใจสมบูรณ์ทุกคน "

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ร้อยตรี อวยชัย วีระวรรณ นายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และนางชูจิตต์ วีระวรรณ พร้อมทั้งคณะกรรมการ สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๒๐ คน เฝ้าฯ น้อมเกล้าฯ ถวายเสด็จ กางเกงสำเร็จรูปจำนวน ๕๐๐ ชุด โดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อพระราชทานแก่ชาวนา ชาวประมง พร้อมกับทูลเกล้าฯถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลและเฝ้าฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงาน

เพลง เกษตรศาสตร์

เชียวจริงขี้
สถานเรียนเกษตรนั้น

เชียวว่าป่าไพร
เพราะไทยผลิตค้า

แม่เหน้อยกายใจสำราญ
ล้วนปรีดิ์เปรมนำวิชา

อะจงรักอุ้มอัคริน
พระคุณเกษตรล้วน

ก่อเกิดไมตรีสามัคคี
เราผูกพันบูชา

แผ่นดินถิ่นไทยไพบูลย์หนักหนา
ทุกแหล่งฟ้าหัดอิมเอม

เสรีอภิการงานเกษตรเกษม
สร้างชาติสร้างตนรวมแรงรวมใจ

อีกแดนแผ่นดินทำกินเก็บผล
รักเปี่ยมทันดวงจิตเอย

เพลงพระราชนิพนธ์ เกษตรศาสตร์

เกียวจริงขี้... ก่อเกิดไมตรีสามัคคี... นั้น

สถานเรียนเกษตร นั้น เรา บูชา... นั้น บูชา... ป่า ไพร แผ่นดินถิ่นไทย ไพบูลย์หนักหนา ทุกแหล่งฟ้าหัดอิมเอม

นั้น หล้า อัคริน แม่เหน้อยกายใจสำราญ... ล้วนปรีดิ์เปรมนำวิชา

นั้น เกษม ล้วนปรีดิ์เปรมนำวิชา... นั้น สร้างชาติสร้างตนรวมแรงรวมใจ

โฉม อะจงรักอุ้มอัคริน... อีกแดนแผ่นดิน ดินทำกิน นั้น ยสมรรคุณเกษตร

นั้น รัก เปี่ยมทัน ดวงจิต เอย.

พระราชทานเมื่อ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๐๙

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เข้าเฝ้าฯ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน
พระราชทานเพลง "เกษตรศาสตร์" เพลงพระราชนิพนธ์ ลำดับที่ ๔๒

วันเสาร์ที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ นับเป็นวันประวัติศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้โปรดเกล้าฯ ให้อาจารย์ นิสิตเก่า และนิสิตปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำนวนไม่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ คน เข้าเฝ้าฯอย่างใกล้ชิดและพระราชทานเลี้ยงอาหารเย็น ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ นอกจากนั้นยังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานเพลงพระราชนิพนธ์แก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกด้วย

นายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้กราบบังคมทูลรายงาน และเบิกอาจารย์ คณะกรรมการสมาคมและนายกองค์การนิสิตและขอพระราชทานพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสแก่ชาวเกษตรโดยมีใจความบางตอนดังนี้

" เรื่องเพลงที่แต่งขึ้นใหม่นั้นต้องขอชี้แจงไว้นิด พังแล้วอาจจะตกใจเพราะว่าเพลงที่ประจำมหาวิทยาลัยในเมืองไทยเดี๋ยวนี้ก็มีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วก็ของธรรมศาสตร์ ที่ได้ให้ทั้งสองเพลงนั้นกับเพลงมหาวิทยาลัยนี้ต้องบอกว่ายาวเท่ากัน ไม่ต้องอิจฉาว่าของเขายาวกว่าหรือสั้นกว่า ยาวเท่ากัน แล้วก็การสร้างเพลงนั้นก็สร้างในแบบเดียวกัน ไม่ต้องอิจฉาอะไร แล้วก็ถ้าชอบบอกว่าชอบ ถ้าไม่ชอบ ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร อาจจะแก้ไข อย่างไรก็ตาม แต่ก็อย่างหนึ่งคือ เพลงของจุฬาฯ เขาก็บอกว่าของเขาเพราะที่สุด ถ้าไปถามชาวธรรมศาสตร์ว่าเพลงไหนเพราะที่สุด เขาก็บอกว่า เพลง ธรรมศาสตร์ แล้วก็ถ้าถามพวกเกษตร นักลับบอกว่าเพลงเกษตรเพราะกว่า ก็เลยไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรนะ แต่ว่าเพลงของจุฬาฯเขาโอ้อวดว่าส่งผ่าเผยมากแล้วก็เพราะมาก ถ้าพูดถึงว่าเพลงธรรมศาสตร์เขาก็บอกว่าองอาจดีเดินก็ได้ จุฬาฯเขาก็ตอบว่าของเขาก็เดินได้เหมือนกัน เป็นเพลงสำหรับนำแถวได้ เพลงของเกษตรนี่ก็จริงก็ควรจะตัดสินเอาเองว่าเป็นอย่างไร แต่ความคิดส่วนตัวของผู้แต่งรู้สึกว่าเป็นเพลงที่อ่อนหวาน อ่อนหวานกว่า 2 เพลงโน้น แต่อ่อนหวานนี้ไม่ได้หมายความว่าไม่เข้มแข็ง แต่อ่อนหวานนี้อาจจะมีความหมายได้ว่าผลิตผลของทางเกษตรนี้รวมทั้งผลไม้อะไรหรือสิ่งๆที่บริโภคถ้าหวาน รู้สึกว่าดี เพราะว่าเขานิยมกันอย่างนั้น ข้าวโพดหวานเขาก็ชอบก็เลยคิดว่าเพลงหวานไม่เป็นไร..... "

จบพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่ชาวเกษตร วงดนตรี อ.ส.กัปบรรเลงเพลงแรกผ่านไป พอจบเพลงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จมายังไมโครโฟน "ถึงเวลาแล้ว ใครนั่งสบายๆก็ให้นั่งสบายต่อไป ใครนั่งยังไม่สบาย ก็นั่งให้สบาย เพราะว่าเดี๋ยวขาซึ่งมากจะหลับไป" ณ โอกาสนั้น เพลงพระราชนิพนธ์ที่พระราชทานแก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็เริ่มบรรเลง มีทำนองอ่อนหวานไพเราะ เมื่อการบรรเลงจบ เสียงปรบมือก็ดังขึ้นและดังอยู่นาน โฆษกได้ออกมาอีกครั้งประกาศว่าเพลง K.U.Song ที่พระราชทานนี้รู้สึกว่ายาวสบายซึ่งดังที่ทรงรับสั่ง ท่านผู้ฟังชอบหรือไม่ ถ้าชอบกรุณาปรบมือดังๆ เสียงปรบมือก็กึกก้องขึ้นทันที ลั่นเสียงปรบมือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำรัสต่อไปอีกว่า "เพลงนี้ยังไม่มีคำร้อง แต่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดูเหมือนมีผู้เชี่ยวชาญในการเขียนคำร้อง ต้องเริ่มพิจารณาเพราะพวกนิสิตอยากได้ จะได้ไม่น้อยหน้าเขา แล้วก็จะได้แสดงว่าของเราก็น่าเหมือนกัน"

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานเพลง "เกษตรศาสตร์"

ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ผู้แต่งคำร้องเพลงพระราชนิพนธ์ "เกษตรศาสตร์"

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร เป็นผู้ประพันธ์คำร้องถวาย "เก้าเดือน แต่งเนื้อร้องไม่ได้ ด้วยเหตุผลแรก เพราะเดิมที่เคยแต่งเนื้อร้องเพลงพระราชนิพนธ์ "ใกล้รุ่ง" ตอนนั้นพระองค์ท่านทรงเป็นพระอนุชา แต่ตอนนี้ต้องแต่งเพลงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สองต้องแต่งเพลงที่เป็นเพลงประจำมหาวิทยาลัย สามเพลงพระราชนิพนธ์พระราชทานจุฬาฯ และธรรมศาสตร์มาก่อนถ้าแต่งเพลงของเกษตรฯ แล้วไม่ดีจะเสียชื่อเสียงมหาวิทยาลัยหมด "

"หลังจากผ่านไปเก้าเดือน ทรงมีรับสั่งถามถึงเพลงเกษตรศาสตร์ วันนั้นเลยอยู่เฉยไม่ได้แล้ว ต้องแต่งให้เสร็จใช้เวลา ๖ ชั่วโมง จากหกโมงเย็นถึงหกทุ่ม เพลงก็เสร็จ ทั้งที่ไม่ได้คิดหรือเตรียมไว้ก่อนเลย "ศ.ดร.ประเสริฐ ณ นคร เล่าถึงความทรงจำเมื่อ ๕๐ ปีก่อน

**" ทุกวันนี้เมื่อใดที่ได้ยินเพลงพระราชนิพนธ์ "เกษตรศาสตร์"
รู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่เราเป็นผู้ที่ได้ถวายงานรับใช้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
และรับใช้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ "**

ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ได้มีโอกาสเป็นผู้ประพันธ์คำร้องภาษาไทยของเพลงพระราชนิพนธ์รวม ๕ เพลง คือเพลง ชะตาชีวิต ไกลรุ่ง ในดวงใจนิรันดร์ แว่ว และเพลง "เกษตรศาสตร์" ซึ่งเป็นเพลงประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชีวิตการแต่งเพลง เริ่มจากการแต่งคำร้องเพลงไทยเดิม ให้ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ก่อน รวมประมาณยี่สิบกว่าเพลง เนื่องจากคลุกคลีกับเพลงไทยเดิมมาตั้งแต่เด็ก คุณแม่เป็นนักร้องประจำวงดนตรีข้าราชการจังหวัดแพร่ จึงชอบร้องเพลงไทยเดิม และแต่งเนื้อเพลงถวาย ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ รวมแล้วประมาณยี่สิบกว่าเพลงได้ เพลงที่มีชื่อเสียงโด่งดังและได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานคือเพลง "ฝากรัก" ที่เรารู้จักกันเป็นอย่างดี และแต่งเพลงให้ครูเอื้อ สุนทรสนาน วงดนตรีสุนทราภรณ์ อีกกว่าสิบเพลง

การแต่งคำร้องเพลงพระราชนิพนธ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ มาเป็นภาษาไทย เช่นเพลง STILL ON MY MIND หรือ ในดวงใจนิรันดร์ ก็ได้ถอดคำร้องแบบประโยคต่อประโยคโดยยังคงรักษาความหมายของเพลงเดิมไว้ครบถ้วน ภาษาที่ใช้ก็ได้มาจากการแต่งเพลงไทยเดิมทำให้ได้คำร้องที่ไพเราะเพราะพริ้งอ่อนหวานมาก

ปัจจุบัน ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ในวัย ๙๘ ปี กับประวัติการทำงานในอดีต นายกราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๔๒ นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ปี พ.ศ.๒๕๓๑ นายกสมาคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ.๒๕๒๙ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.๒๕๑๕ อยู่ในตำแหน่งจนเกษียณอายุ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ.๒๕๐๗

นอกจากงานประจำที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้ว ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ยังได้ช่วยงานของหน่วยงานอื่น เช่น เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภามหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และลาดกระบัง เป็นราชบัณฑิตสาขาประวัติศาสตร์ กรรมการชำระประวัติศาสตร์ประเทศไทย กรรมการจัดการเอกสารทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี และกรรมการจัดทำสารานุกรมประวัติศาสตร์ไทยของราชบัณฑิตยสถาน สมาชิกกิตติมศักดิ์วงดนตรีสากล เค ยู แบนด์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ยังคงระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงพระกรุณาต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมีความตั้งใจจะทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาทจนกว่าชีวิตจะหาไม่ แม้ปัจจุบันในวัย ๙๘ ปี อาจารย์ยังทำงานที่ราชบัณฑิตยสถานทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ และในวันเสาร์ อาจารย์ยังคงไปสอนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยศิลปากร สอนการอ่านศิลาจารึก จารึกไทยที่มาจากลังกา พม่า อินเดีย ลาว จีน เนื่องจากยังไม่มีคนสอนแทน และอาจารย์ยังอยากใช้ความรู้ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น นับเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทรงคุณค่าของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง

สถานีวิทยุ อส. และวงดนตรี อส.วันศุกร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับสถานีวิทยุ อส. และวงดนตรี อส.วันศุกร์

ก่อนการจัดวง อส.วันศุกร์ วงดนตรีสากล เค ยู แบนด์

โดยอาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีโอกาสร่วมใช้เบื้องพระยุคลบาท

ในการบรรเลงออกอากาศทุกวันศุกร์ ระหว่างเวลา ๑๗ ถึง ๑๘ นาฬิกา

บุคคลสำคัญที่มีส่วนในการก่อตั้งและดำเนินการวงดนตรีสากล เค ยู แบนด์ ได้แก่ ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ และ อาจารย์อวบ เหมะรัชตะ (ข้อมูลจาก ศ.ระพี สาคริก และ ศ.ป.ญกรรณ จิตต์ฉำฉ)

กันยายน พ.ศ.๒๔๙๕ สถานีวิทยุ อ.ส.พระราชวังดุสิต ได้ทำการออกอากาศเป็นครั้งแรก สถานีวิทยุ อ.ส.เป็น สถานีวิทยุส่วนพระองค์ ซึ่งรัฐบาลไทย กรม พระราชวังพันธุโคมเกล้าฯถวาย เครื่องส่งและกรรมวิธี วิทยุโทรเลขเป็นผู้นำมาด้วยความถี่ขึ้น

พระราชประสงค์สำคัญในการจัดตั้งก็เพื่อเปิดโอกาสให้พสกนิกรมีโอกาสได้ติดต่อสื่อสารกับพระองค์ได้ง่ายขึ้น ไม่ใช่ว่าผ่านขั้นตอนตามพิธีการก็ทั้งเป็นหนทางเผยแพร่ข่าวสารและการ พระราชดำริเห็นแก่ผู้รับ ฟังที่รับ ด้วย

รายการของสถานีวิทยุ อ.ส.มีทั้งการบันทึก สารคดีและความรู้ด้านต่างๆ

กิจกรรมสืบเนื่องจากการทรงจัดรายการดนตรีทางสถานีวิทยุ อ.ส.ประการหนึ่งคือ การตั้งวงดนตรี 'อ.ส.วันศุกร์' ขึ้น. นอกเหนือจากวง 'ลายคราม' ซึ่งประกอบด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ ที่ทรงก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.๒๔๙๖ สมาชิกวง อ.ส. วันศุกร์ เป็นบุคคลหลากหลายอาชีพ ซึ่งมีใจรักในการดนตรีรวมทั้งนักดนตรีจากสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยเฉพาะ ค่ายวัง นักดนตรี นักร้องวง เค ยู เอ นต์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทรงจัดรายการเพลงจากแผ่นเสียงสถานีวิทยุ อ.ส. พระราชวังดุสิต พ.ศ. ๒๔๙๕

นอกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงร่วมบรรเลงกับวง อ.ส. วันศุกร์ ออกอากาศเป็นประจำทุกวันศุกร์ ก่อนปิดสถานีแล้ว บางครั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้วงดนตรีไปบรรเลงเพื่อการกุศล หรือตามเสด็จพระราชมารดา เป็นการเล่นพระองค์ในวันทรงดนตรีกับมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย

*พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ท่านทรงห่วงใยประชาชนของพระองค์มาก
โดยเฉพาะพสกนิกรที่อาศัยอยู่ตามชนบท...มากเทิดทูน*

.....ศาสตราจารย์ ระพี สาคริก

"พระองค์ท่านประทับใจ ผมประทับใจ"

ศ.ระพี สาคริก นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภา เค ยู แบนด์ นักดนตรีไวโอลินร่วมวง อส.วันศุกร์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ถ่ายทอดความประทับใจผ่านเรื่องเล่าถึงวันวาน

คุณพ่อระพี (นามที่พวกเราชาวเกษตรมักใช้เรียก ศ.ระพี สาคริก) ยังจำวันที่เสด็จมาทรงดนตรี ณ หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ดี พระองค์ท่านมีรับสั่งว่า **"วันนี้ต้นนทรีเจอนะ"** พวกเราก็หัวเราะกันใหญ่ พระองค์ท่านทรงหมายถึง ได้ข่าวว่าเด็กๆ ที่นี้ยกพวกตีกัน เวลานั้นคุณพ่อระพีทำหน้าที่โฆษกหน้าพระที่นั่ง และเล่นดนตรีสีไวโอลิน พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งต่อว่า **"อาจารย์ระพี สีขอให้ควายฟังนะ"** ท่านรับสั่งเพื่อให้นิสิตที่นั่งในหอประชุมเข้าใจความหมายโดยไม่ต้องตรัสตรงๆ แต่ให้เราได้ติดตาม

ในยุคนั้นนิสิตคณะเกษตรกับวนศาสตร์ ยกพวกตีกันเป็นประจำ ห้ามไม่ฟัง จนตอนหลังเลยให้มาจับคู่ตีกันให้หมดแรงไปเลย

วงดนตรี เค ยู แบนด์ ในยุคแรกเริ่ม มีมาตั้งแต่สมัยแม่โจ้ เรียกว่า **String Band** มีไวโอลิน ๓ ตัว แบนโจ ๔ ตัว กีตาร์ ๔ ตัว และทรัมเปตหลงมา ๑ ตัว (ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๙๕ เป็นต้นมา ครอบเหวระชะตะ ก็ได้เป็นผู้ยืนโรง และมีรุ่นน้องารับช่วงกันตลอดมา นอกจากนี้ยังมีท่านผู้ใหญ่อย่างน้อยที่สุดก็ ๒ ท่าน คือพระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ และศาสตราจารย์ สาคริก ที่ได้เป็นกำลังประคับประคองและอุ้มชู ช่วยกันสร้างชื่อเสียงให้เค ยู แบนด์ตลอดมา)

(ที่มา: จากหนังสือ ๔๕ ปี K.U.BAND หนังสือปิดเทศกาลดนตรี ๒๕๓๙ เสริมลาภ วสุวัต)

วันเสด็จฯ มาทรงดนตรี ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วงดนตรี เค ยู แบนด์ จะเล่นสลับตอนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพัก พระองค์ท่านทรงเครื่องดนตรี Brass ทั้งหมด ทั้ง Trumpet Clarinet Saxophone มีม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ (พระอิสริยยศของพระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ ณ เวลานั้น) ร่วมถวายงานอย่างใกล้ชิด คุณพ่อระพีเองก็คอยติดตามม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ อีกที เวลาม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ เสด็จเข้าเฝ้าฯพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงดนตรีกับ วง อ.ส.วันศุกร์ ก็ได้ติดตามไปด้วย

ความประทับใจเมื่อเล่าถึงครั้งได้มีโอกาสตามเสด็จม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ เข้าวังฯ "เราเล่นดนตรี นัดกันวันศุกร์ ๕ โมงเย็น พระองค์ท่านไม่ว่าจะเสด็จที่ไหนก็ตาม พอถึงเวลา ๕ โมงเปะ รถพระที่นั่งจะมาจอดที่บันไดพระตำหนักตรงเวลาทุกครั้ง ทรงเปลี่ยนฉลองพระองค์ แล้วแวะห้องเครื่องส่ง ปรับจูนเครื่องส่งก่อนออกอากาศด้วยพระองค์เอง แล้ว

จึงเสด็จมาที่ห้องทรงดนตรี ตอนนั้นไม่มีนักร้อง เล่นแต่ดนตรีสดๆเลย ส่วนใหญ่เล่นเพลงที่ Popular ในสมัยนั้น และ เพลงที่พระองค์ท่านโปรด เช่น St.Louis Blues"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จทรงดนตรีที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปีละครั้ง แต่ทรงดนตรีที่พระที่นั่งอัมพร วง อ.ส.ทุกสัปดาห์ เมื่อเสด็จยังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงไม่จำเป็นต้องซ้อมอะไรเพราะเล่นกันทุกวันศุกร์อยู่แล้ว การทรงดนตรีที่มหาวิทยาลัยเป็นพระประสงค์ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับนิสิตให้มากยิ่งขึ้น

ความประทับใจของคุณพ่อระหว่างที่ได้มีโอกาสร่วมถวายงานดนตรี "ปกติพระองค์ท่านไม่ค่อยรับสั่งอะไร ถึงคราวทรงดนตรีก็ทรงตลอด ทรงมีสมาธิแน่นแน่ว เวลาทรงจับเครื่องดนตรีจะไม่รับสั่งอะไรเลย ทรงพระสำราญ ทรงมีพระอัจฉริยภาพทางดนตรีสูงมาก" ครั้งที่ได้ถวายงานเสด็จทรงดนตรีที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คุณพ่อเป็นโฆษกบนเวทีและตีไวโอลิน

"พระองค์ท่านประทับนั่ง ผมประทับใจ เพราะพระองค์ท่านนั่งจริงๆ อีกเรื่อง คือ พระองค์ท่านทรงตรงต่อเวลาจริงๆ ผมประทับใจมาก "

ครั้งสุดท้ายที่ได้เข้าเฝ้าฯพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คุณพ่อครั้งที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เข้าเฝ้าฯทูลละอองธุลีพระบาทพระราชนิพนธ์ในโอกาสที่คุณพ่อพระที่อายุครบ ๘๔ ปี พระองค์ท่านโปรดเกล้าฯให้เข้าเฝ้าฯเอง "เมื่อผมไปถึง เปิดห้องเข้าไปพระองค์ท่านประทับรออยู่แล้วบนพระเก้าอี้ ผมรู้สึกซาบซึ้งในพระเมตตาของพระองค์ท่านอย่างหาที่สุดมิได้จริงๆ ตั้งใจไว้ว่า หากอายุครบ ๘ รอบ จะขอเข้าเฝ้าฯ กราบแทบพระบาทพระองค์ท่านอีกครั้ง แต่ก็ไม่มีโอกาสนั้นอีกแล้ว "

ภาพขณะเข้าเฝ้าฯทูลละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในโอกาสอายุครบ ๘๔ ปี

สิ่งที่คุณพ่อยึดถือ และน้อมนำเอาพระบรมราโชวาทและการปฏิบัติพระองค์ต่อผู้ใกล้ชิดมาเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิต คือ การที่คุณพ่อให้ความสำคัญกับลูกศิษย์ทุกคน คุณพ่อกับจะพูดเสมอว่าลูกศิษย์คือเพื่อนเรา เหมือนกับที่พระองค์ท่านทรงปฏิบัติกับเรา ทำให้เรายึดถือเป็นแบบอย่าง ทรงให้กำลังใจ วันนั้นทรงมีรับสั่งว่า

"อาจารย์ สิ่งที่อาจารย์ทำมาแล้ว ขอเป็นกำลังใจให้นะ อาจารย์ทำ นำศรัทธา อย่าท้อนะ "

เหนือสิ่งอื่นใด สิ่งที่คุณพ่อพระที่สัมผัสได้ตลอดมาทั้งชีวิตที่มีโอกาสเข้าเฝ้าฯถวายงาน คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ท่านทรงห่วงใยประชาชนของพระองค์มาก โดยเฉพาะพวกเกษตรกรรายย่อย ท่านทรงห่วงใยมากเหลือเกิน

พระมหากษัตริย์คุณเขม
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
กับระรภาพงานแก่งดนตรีคึกคค ค.ย.แบนด์ แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เล่าเรื่องโดย

ครูอวบ เหมะรัชตะ นิสิตเก่า มก.รุ่น ๑๑

ผู้ร่วมก่อตั้งวงดนตรีสากล เค ยู แบนด์ แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คัดลอกมาจาก ๔๕ ปี K.U.BAND หนังสือปิดเทศกาลดนตรี ๒๕๓๙ เครื่องครูพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดปรานดนตรีอย่างลึกซึ้ง
และทรงสนับสนุนการดนตรีของนิสิตนักศึกษาสถาบันต่างๆ ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

เริ่มด้วยการพระราชทานเครื่องดนตรีเพื่อให้นักดนตรีอาสาสมัครได้ใช้สำหรับฝึกหัดและฝึกซ้อมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๔ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นแห่งแรกที่เริ่มก่อตั้งวงดนตรีสากลระดับสถาบัน เกิดจากแรงผลักดันด้วยใจรักของ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีแรกๆเริ่มในลักษณะวงสตริงแบนด์ ยังขาดนักดนตรีเล่นเครื่องเป่า เป็นจังหวะที่ครูอวบ เหมะรัชตะ นายกชุมนุมดนตรีสโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตเตรียมแพทยศาสตร์ผู้พยายามตั้งวงดนตรีจุฬา และด้วยเหตุที่ครูอวบและม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ได้พบกัน มาก่อนและคุยถูกใจ เห็นพ้องด้วยกันว่า วงดนตรีสากลต้องสมบูรณ์ครบครัน คีต-ลี-ตี-เป่า แล้วครูอวบตัดสินใจไม่เป็น "คุณหมอวบ"และเดินออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมัครเป็นนิสิตใหม่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้วยสนใจ วิชาเกษตรมากกว่าและเป็นผู้วิชาการเกษตรมาตลอดช่วงยาวของชีวิต เท่าๆกับการเป็นนักดนตรีเล่นเครื่องเป่าในวง

K.U.BAND และวง อ.ส.วันศุกร์ยาวนานมาถึงปัจจุบัน จากการประทับประคองของ ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ การฝึกซ้อม จัดประสานเสียง ควบคุมการฝึกซ้อม แต่งเพลงใหม่ โดยมีคุณอวบเป็นริ้วแรงกระตือรือร้น เอาใจใส่จริงจัง K.U.BAND จึงเป็นวงที่สมบูรณ์ มีชื่อเสียงโด่งดัง ได้รับเชิญไปบรรเลงทั่วสารทิศ เป็นปีกแผ่นก้าวหน้ามีประสบการณ์ทางดนตรีกว้างขวาง

สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ พระมหากษัตริย์คุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชนิพนธ์ให้ยืมเครื่องดนตรีประเภท แซกโซโฟนหลายองค์แก่ ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ เพื่อฝึกหัดและร่วมเล่นในวงดนตรีส่วนพระองค์ อาทิ SOPRANO SAXOPHONE, ALTO SAXOPHONE, TENOR SAXOPHONE และ BARITONE SAXOPHONE โดย ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ ให้ K.U.BAND ยืมต่อทยอยเพิ่มทีละเครื่อง เป็นที่น่าเสียดายในเวลาต่อมา มีบางชิ้นสูญหาย ในที่สุดสโมสรดนตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ส่ง BARITONE SAXOPHONE ถวายกลับคืน ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริ รวบรวมเครื่องดนตรีเก่าไว้ในพิพิธภัณฑ์ส่วนพระองค์ที่สวนหลวง ร.๙ แต่ด้วยแซกโซโฟนดังกล่าว ชาว เค.ยู.แบนด์ ยกขึ้นเป็น "เครื่องครู" ในพิธีไหว้ครูของชมรม จึงพระราชทานภาพขนาดใหญ่ของแซกโซโฟนองค์นี้ไว้สำหรับนิสิตบูชาครู โดยที่ ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ ทรงนำสมาชิก K.U.BAND ทั้งหมดเข้าเฝ้า ณ พระที่นั่งอัมพรสถานเพื่อถวายตัวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖ และเข้าร่วมบรรเลงถวายออกอากาศ ณ สถานีวิทยุ อ.ส. ทุกปลายวันศุกร์ติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี การส่งวิทยุนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาฯ เสด็จมาพระราชทานการแนะนำและทรงร่วมบรรเลง ด้วยเสมอมาเป็นเวลาหลายปีติดต่อกัน

ถึงตรงนี้ "ครูอวบ" วัย ๗๐ ปี ผู้สดชื่น กระปรี้กระเปร่าอยู่เสมอ
โดยเฉพาะในเวลาพักผ่อน ทนความหลังที่ผ่านมากกว่า ๔๐ ปี
บอกกับเราว่า

" เป็นพระมหากษัตริย์คุณพระราชนิพนธ์แก่สมาชิก K.U.BAND ส่วนใหญ่เป็นประสบการณ์ตรงทางการปฏิบัติขณะ การซ้อมและขณะการบรรเลง ส่งกระจายเสียงเป็นบางโอกาส นับตั้งแต่การรู้จักระมัดระวังปรับเทียบเสียงให้ถูกต้อง ชัดตรงตลอดเวลาในการฝึกซ้อมหรือการบรรเลงส่งกระจายเสียง เช่นขณะบรรเลงเพลงบางเพลงที่มีโน้ตยาก ซึ่งผู้เล่น ยังเล่นไม่ค่อยได้ แต่เป็นเครื่องนำในกลุ่ม ในเฉพาะกรณีที่ เป็น Solo Ad-lib ก็มักจะทูลเกล้าฯ " ถวายทรง " พระองค์ท่านก็จะทรงเล่นให้ทันที พระองค์ท่านทรงเป็นพระปมาจารย์ ที่ทรงพระอัจฉริยภาพอย่างแท้จริง นับเป็น พระมหากษัตริย์คุณล้ำเกล้าล้นกระหม่อมของพวกเราชาว K.U.BAND ตลอดมาจนบัดนี้ "

จดหมายจากครูวบถึง ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์

16/218 หมู่บ้านเกษตรนิเวศน์ ถ.แจ้งวัฒนะ 14

เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10210

21 ตุลาคม 2532

กราบพูลท่านอาจารย์ที่เคารพยิ่ง

เมื่อวันศุกร์ที่ 20 นี้ หลังจากที่ถูกไล่ออกมาแล้ว กระหม่อมไม่มีเวลาพอที่จะเรียนความเป็นมาโดยย่อเกี่ยวกับ Saxophones ทรงที่ฝ่าพระบาทประทานให้ยืมมา เพราะจำเป็นต้องใช้เวลาทบทวนความจำซึ่งเป็นเวลาผ่านไปถึง 38 ปีแล้ว กระหม่อมจึงเรียนขอผลัดที่จะกลับมาเขียนส่งมาภายหลังเท่าที่จำได้ ดังนี้

1. Soprano Saxophone ประทานให้ยืมมาตั้งแต่ปี 2494 เพราะมีคนที่ไม่เล่นได้ในขณะนั้นคือคุณตระกูล สุวรรณโพธิ์ศรี ซึ่งเป็นประธานแผนกดนตรีขององค์การนิสิตขณะนั้น และเนื่องจากมีเครื่องเป่าคือ ทรัมเปต ที่กระหม่อมเล่นอยู่เพียงตัวเดียว (ซึ่งต้องขอยืมมาจากโรงเรียนเก่าของกระหม่อม ทุกครั้งที่มียาน และเพิ่งจะมีเงินซื้อได้เป็นของแบนด์ เมื่อกลับมาจากไปเล่นทางภาคเหนือครั้งแรกเมื่อปี 2495) หลังจากนั้น เมื่อขนาดและรูปของวงเปลี่ยนไปจึงใช้เป็นเครื่องสำหรับฝึกหัดของรุ่นน้องต่อมา

2. Baritone Saxophone ประทานให้ยืมมาตั้งแต่ประมาณปี 2496 ซึ่งตอนนั้นคงได้ขยายขึ้นเป็น 3 ทรัมเปต, 1 ทรอมโบน, 1 บาริโตน แซกโซโฟน และ 4 แซกโซโฟน (ใช้บาริโตนแซกแทนทรอมโบน) มีเครื่องสาย 4 ชิ้นคือ เบส สเปนิชกีตาร์ ฮาวายเยียนกีตาร์และไวโอลินเป็นครั้งคราว รวมทั้งกลอง (สำหรับเบสและกลองนั้น ระยะเริ่มต้นต้องเช่าเข้ามาทุกครั้ง จนกระทั่งกลับจากเชียงใหม่ครั้งแรก จึงมีเงินซื้อเป็นสมบัติของแบนด์ได้) ต่อมาหลังจากนั้น มหาวิทยาลัยจึงสนับสนุนวงมากขึ้น คุณภาพของวงดีขึ้นเรื่อยๆ จากประสบการณ์อันเนื่องมาจากพระเมตตาบารมีในทุกโอกาสที่ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ร่วมในการทรงดนตรีเป็นประจำ ที่พระที่นั่งอัมพรสถาน ระยะเริ่มต้นของสถานีวิทยุ อ.ส.โดยการนำถวายตัวของฝ่าพระบาทจนกระทั่งเราได้รับความสำเร็จสูงสุดเป็นครั้งแรกในการชนะเลิศการแข่งขันได้รับรางวัลพระราชทานโดยสถานีวิทยุ อ.ส. เมื่อเดือนธันวาคม 2497

อย่างไรก็ตาม นับว่าบาริโตนแซกโซโฟนองค์นี้มีส่วนช่วยในความสำเร็จครั้งนั้นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านความสมดุลย์ของเสียง

หลังจากนั้นมาทางวงก็ได้พยายามดูแลรักษาแซกโซโฟนทั้งสององค์เป็นอย่างดี แม้จะเกิดอัคคีภัยที่ห้อง 600 เรือนไม้ชั้นเดียว เมื่อประมาณปี 2500 ซึ่งเป็นอาคารเดียวกับสโมสรดนตรีสากลในขณะนั้น ต้องขนย้ายทุกอย่างรวมทั้งเปียโนอย่างจาละหวั่น ด้วยความร่วมมือกับนิสิตชาวหอที่มาช่วยกันอย่างแข็งขัน เราจึงสามารถรักษาทรัพย์สินทั้งหมดรวมทั้งแซกโซโฟนทั้งสององค์ จากนั้นบาริโตนแซกโซโฟนก็ยังคงใช้ประโยชน์ต่อมา แม้จะต้องซ่อมบำรุงเป็นครั้งคราว จนกระทั่งซ่อมไม่ได้ เมื่อหลักบางตัวหลุดและเนื้อโลหะบริเวณหลักยึดบางตัวเหลือน้อย จนไม่สามารถเป่าเล่นเพื่อเชื่อมประสานได้อีก จึงจำเป็นต้องซื้อใหม่ และเก็บรักษาบาริโตนองค์นี้ไว้ เพื่อใช้เป็น " เครื่องครู " ในการทำบุญเนื่องในวันจัดตั้งของแบนด์ คือวันที่ 8 กันยายน ของทุกปีเป็นประจำ

ต่อมาเมื่อประมาณปี 2500 ได้มีเหตุทำให้แซกโซโฟนทั้งสององค์หายไป สมาชิกในขณะนั้นทั้งเก่าและปัจจุบันต่างก็มีความร้อนใจและเสียดายเป็นอย่างยิ่ง ได้พยายามช่วยกันทุกวิถีทางที่จะติดตามเอาคืนมาให้ได้ จนกระหม่อมได้ข่าวจากพ่อค้าในเวียงฯ ว่ามีคนเอาไปซ่อมไว้ที่ช่างซ่อมคนหนึ่ง จึงได้ไปไถ่เอาคืนมาได้ หลังจากที่ต้องใช้เวลาติดตามกันเป็นเวลาถึง 3-4 ปี โชปราดิโนแซกยังไม่ได้คืนจนปัจจุบัน

เมื่อได้บาริโตนแซกคืนมาเราจึงรีบทำความสะอาดเรียบร้อย ดูแลรักษาเป็นอย่างดีและตั้งไว้เป็น " เครื่องครู " ในพิธีทำบุญวันที่ 8 กันยายนเป็นประจำและเป็นสิ่งสักการะของชาวเค.ยู.แบนด์ทุกรุ่น ในทุกโอกาสตลอดมาและถือเป็นสิ่งระลึกถึงพระคุณของฝ่าพระบาท ซึ่งทรงเป็นผู้ก่อตั้งที่แท้จริงของ เค.ยู.แบนด์

สุดท้ายนี้ กระหม่อมขอได้โปรดทรงเมตตาชาว เค.ยู.แบนด์ ทุกคน ที่จะต้องขาด ' สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ' ประจำสโมสรดนตรีสากลแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หรือ เค.ยู.แบนด์ เพราะเป็นที่รวมใจ รวมความสามัคคีและ Spirit ของแบนด์ให้ยืนยงก้าวหน้านั้นคง ตลอดเวลา 38 ปีที่ผ่านมา และหวังในพระเมตตาบารมี เป็นที่พึ่งที่ระลึกตราา เฝ้าฯของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แล้วแต่จะไปรด
(ว่าที่ ร.ต.ฉาบ เหมะรัชตะ)

กล่าวถึง ครูฉาบ เหมะรัชตะ

โดยส่วนตัวคงไม่ต้องพูดถึงว่า ได้ฝึกและเสียนิสัยให้กับลูกศิษย์และลูกหลานเพียงใด เพราะหากมาเจอหน้าจริงๆ

ปัจจุบัน ครูฉาบ ของพวกเราชาวเกษตรในวัย 89 ปี สุขภาพของท่านน่าจะดีขึ้น ครั้งสุดท้ายที่ครูฉาบมีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ทูลละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คือในปี พ.ศ. 2551 เนื่องจากช่วงเวลานั้นนั้น ตั้งแต่ครูเริ่มมีปัญหาสุขภาพทำให้ไม่สามารถเป่าทรัมเปต และไปร่วมเล่นดนตรีถวายได้ ครูฉาบก็ไม่ได้ไปเข้าเฝ้าฯอีกเลย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระเมตตาและทรงห่วงใยครูฉาบมาตั้งแต่ครั้งให้คนมาตามครูฉาบไป เข้าเฝ้าฯอยู่หลายครั้ง แต่ด้วยนิสัยของครูฉาบ เก็บอารมณ์ใจร้อน และเกรงพระทัยพระองค์ท่าน คิดว่าเมื่อตนคงเล่นดนตรี ถวายไม่ได้แล้ว ก็ไม่อยากจะไป ให้เกะกะในวงดนตรี จส.สีกะโปล่า" จนครั้งสุดท้ายที่ ศาสตราจารย์วชิระสิริ สาคกริก มาตามว่า พระองค์ท่านทรงศรัทธาครูฉาบ

ทางครอบครัวจึงถามครูฉาบและครูฉาบก็ต้องการไปเข้าเฝ้าฯพระองค์ท่าน จึงได้พาครูฉาบไปเข้าเฝ้าฯ ที่สถานวิทยุ อ.ส. ภายในพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในวันที่จะเสด็จมาทรงดนตรี ครั้งนั้น ผู้ที่ติดตามไปด้วยคือนางสาวอรอนงค์ เหมะรัชตะ บุตรสาวของครูฉาบ ได้เล่าด้วยทอดด์ด้วยความดีใจในพระองค์ท่านว่า " เมื่อพระองค์ท่านเสด็จมาถึง โดยไม่ทรงทราบล่วงหน้าว่าครูฉาบจะเข้าเฝ้าฯ เมื่อทอดพระเนตรเห็นครูฉาบบรรเลงอยู่ ก็เสด็จพระราชดำเนินทรงเข้ามา อย่างรวดเร็วและมีพระราชปฏิสันถารกับครูฉาบด้วยความห่วงใย และด้วยสายพระเนตรเป็นประกายเพราะได้เจอครูฉาบ ที่ทรงต้องการพบมานาน ทรงได้ถามถึงสุขภาพและความเป็นอยู่ของครอบครัว และยังทรงถามว่ายังเล่นดนตรีอยู่ไหม นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อครอบครัวเหมะรัชตะอย่างหาที่สุ่มมิได้ และจะตราตรึงหัวใจไม่วันลืมเลือนตลอดไป "

รัชกาลที่ ๘
รัชกาลที่ ๙

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

ทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" สาขาเกษตรศาสตร์

ทุนอานันทมหิดลเป็นทุนที่เกิดขึ้นเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระราชดำริที่จะทรงสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตไทยผู้มีความเป็นเลิศทางวิชาการในสาขาต่างๆ ได้ไปเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญ ณ ต่างประเทศจนถึงระดับสูงสุด เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้นำความรู้ความเชี่ยวชาญนั้นกลับมาพัฒนาประเทศชาติ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้จัดตั้งทุนการศึกษาขึ้นและพระราชทานนามว่า ทุนอานันทมหิดล ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ เพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์ในสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ซึ่งต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็นทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายทุนของ "มูลนิธิอานันทมหิดล" ไปวิชาสาขาเกษตรศาสตร์ และโดยพระบรมราชานุมัติขององค์นายกิตติมศักดิ์ ประธานคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ จึงได้ทรงแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาเกษตรศาสตร์ของมูลนิธิ มีนายอินทร์ จันทรสถิตย์ เป็นประธานกรรมการ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ในปัจจุบันทุนมูลนิธิอานันทมหิดลแยกเป็น ๘ แผนก คือ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ธรรมศาสตร์ อักษรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์ ทุนทุกทุนที่พระองค์ท่านพระราชทานให้ไม่มีข้อผูกมัด ไม่มีสัญญาใดๆ ทั้งสิ้น มีเพียงแต่สัญญาทางใจเท่านั้นที่ผู้รับพระราชทานทุนทุกคนจะต้องรับรู้ด้วยหัวใจว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาทุกคนต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการช่วยกันพัฒนาประเทศให้สมกับพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

นิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นักเรียนทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" ได้ร่วมกันถ่ายทอดความรู้สึกด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร.ทิพย์ดี อรรถธรรม นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒๗
ได้รับพระราชทานทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" สาขาเกษตรศาสตร์ ประจำปี ๒๕๑๖
ไปศึกษาต่อปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาภูมิวิทยา (โรควิทยาของแมลง) ณ
University of California at Riverside ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี ๒๕๑๖-๒๕๒๑

ดร.ทิพย์ดี อรรถธรรม นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒๗

หลังจบปริญญาตรีในปี พ.ศ.๒๕๑๔ และรับราชการอยู่ที่ภาควิชาภูมิวิทยา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม อารีกุล ได้กรุณาทำเรื่องขอพระราชทานทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" ให้ ซึ่งนับเป็นพระคุณอย่างสูง เมื่อทราบข่าวว่าได้รับพระราชทานทุน รู้สึกดีใจอย่างที่สุดเพราะไม่คิดว่าตนเองจะได้รับทุนการศึกษาที่มีเกียรติสูงสุดเช่นนี้ การได้รับพระราชทานทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" ไม่เพียงเป็นความดีใจและภาคภูมิใจเฉพาะตนเอง แต่เป็นความภาคภูมิใจของคุณพ่อคุณแม่ พี่น้องและญาติๆ โดยเฉพาะคุณพ่อคุณแม่ที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างที่สุดจึงดีใจและภาคภูมิใจกับลูกสาวคนนี้อย่างยิ่งได้มีโอกาสศึกษาต่อด้วยทุนพระราชทาน อันเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับวงศ์ตระกูล

ก่อนเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อกราบถวายบังคมลา มีศาสตราจารย์พิเศษ อินทรี จันทรสถิตย์ นายกสมาคมวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำเข้าเฝ้าฯ จำได้ว่าดีใจและตื่นเต้นมากที่ได้เห็นพระองค์ใกล้ๆ ทรงมีความสง่างามมาก สายพระเนตรมีเมตตา ทรงมีพระราชดำริสถามว่าจะไปเรียนมหาวิทยาลัยอะไร ประเทศไหน และเรียนสาขาอะไร ซึ่งตนเองก็ตอบเสียงสั่นไปหมด คงจะทอดพระเนตรเห็น จึงทรงพระเมตตาไม่ซักถามมาก แต่ทรงเล่าเรื่องต่างๆ ด้านการเกษตรในประเทศไทย และการเกษตรในประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำลังจะไปศึกษา ก่อนถวายบังคมลาทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทว่า ให้มีความวิริยะอุตสาหะในการเล่าเรียน เพื่อให้มีความรู้ในสาขาของตนอย่างลึกซึ้งและนำมาใช้ประโยชน์ได้

ที่ประทับใจมากที่สุด คือ ทรงให้พยายามรักษาสุขภาพเพราะสภาพภูมิอากาศไม่เหมือนประเทศไทยเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียน ทรงให้เรียนรู้ถึงการดำรงตนในต่างแดน ให้เข้ากับเพื่อนต่างชาติได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเขา พร้อมทั้งทรงพระราชทานพรให้สำเร็จการศึกษาตามที่ตั้งใจไว้ ซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น คงเหมือนกับคนไทยหลายๆ คนที่เวลาอยู่ต่างแดนจะมีความรู้สึกรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อย่างยากที่จะบรรยายทำให้ตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะศึกษาหาความรู้ให้มากที่สุด และนำความรู้กลับมาทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ นักเรียนทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" สาขาเกษตรศาสตร์ในขณะนั้น มีศาสตราจารย์พิเศษ อินทรี จันทรสถิตย์ เป็นผู้ดูแลและต้องรายงานผลการเรียนให้ท่านทราบทุกภาคการศึกษา ท่านจะเขียนจดหมายตอบให้คำปรึกษาแนะนำให้ตั้งใจเรียนและทำคะแนนให้ดีขึ้นซึ่งเป็นกำลังใจให้ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ และสามารถจบการศึกษาได้ตามเวลาที่กำหนด

เมื่อสำเร็จการศึกษากลับมา ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้เข้าเฝ้าอีกครั้งหนึ่ง เพื่อถวายรายงานผลการศึกษา โดยมี ศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ อิงคสุวรรณ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นำเข้าเฝ้าฯ

เมื่อสำเร็จการศึกษากลับมาได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้เข้าเฝ้าอีกครั้งหนึ่งเพื่อถวายรายงานผลการศึกษา โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อิงคสุวรรณ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นำเข้าเฝ้าฯ ก็เป็นความตื่นเต้นดีใจอีกครั้งหนึ่ง ในครั้งนี้พระองค์ทรงซักถามค่อนข้างมากถึงสาขาวิชาที่ไปเรียนมา และการนำมาใช้ประโยชน์ ทรงมีพระราชดำรัสว่าแมลงก็เป็นปัญหาสำคัญทางการเกษตร หากรู้วิธีป้องกันกำจัดที่ถูกต้องก็เป็นการดี พระองค์ได้ทรงเล่าถึงสถานการณ์ทางการเกษตรในขณะนั้น และงานด้านการเกษตรต่างๆที่ทรงดำเนินการอยู่ ด้วยคงมีพระประสงค์จะให้เราทราบ จะได้เป็นข้อมูลในการไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและสัมฤทธิ์ผลความรู้สึกรับซึ่งเป็นล้นพ้นเมื่อพระองค์ท่านทรงมีพระราชดำรัสพระราชทานพรให้มีความรู้ที่เรียนมาไปปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ

ต่อมาได้มีโอกาสเข้าเฝ้าเป็นการส่วนพระองค์ร่วมกับนักเรียนทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" และครอบครัวอีก ๓ ครั้ง ในการเข้าเฝ้าแต่ละครั้งกินเวลาร่วม ๒ ชั่วโมง แต่เป็น ๒ ชั่วโมงที่พิเศษที่สุดเพราะได้รับความรู้และความเข้าใจมากมาย รวมทั้งความสนุกสนาน พระองค์พระราชทานความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทรงเล่าเรื่องงานที่ทรงทำ โครงการในพระราชดำริต่างๆ โครงการผันน้ำและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำ ปัญหาพื้นที่ดินเค็มและดินเปรี้ยว ทรงเล่าถึงปัญหาต่างๆที่ทรงพบและการแก้ปัญหา ในบางโอกาสจะทรงสอบถามนักเรียนทุนที่ทำงานหรือเชี่ยวชาญด้านนั้นๆ ทรงมีพระอารมณ์ขันในการเล่าเรื่องและการซักถาม ทำให้เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว จากการเข้าเฝ้าหลายครั้งทำให้ตระหนักว่าพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ ทรงรอบรู้ศาสตร์ทุกด้าน และทรงทำทุกอย่างเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ของประเทศ โดยเฉพาะทางการเกษตรที่ประชาชนส่วนใหญ่ของพระองค์มีอาชีพทางการเกษตร

ในวันที่ ๑๓ ตุลาคมที่ผ่านมาเมื่อทางราชการออกแถลงการณ์ถึงการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ก็เหมือนโลกทั้งโลกดับลง รู้สึกจมลึกอยู่ในความโศกเศร้า เจ็บเหงา ว้าเหว เหมือนขาดแสงสว่าง ในการนำทางชีวิต ได้ไปพร้อมกับคนไทยนับหมื่นนับแสนในการถวายสักการะในวันที่เคลื่อนย้ายพระบรมศพจากโรงพยาบาลศิริราชมาที่พระบรมมหาราชวัง และวันที่ร่วมกันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีที่ท้องสนามหลวงเข้าใจความรู้สึกของคนไทยทุกคนว่าโศกเศร้าเป็นที่สุดในวันที่ขาด "พ่อ" ของแผ่นดิน

ทุกวันที่ผ่านไป เมื่อได้เห็นภาพยนตร์ส่วนพระองค์ที่บรรยายถึงพระราชภารกิจที่ทรงทำในโทรทัศน์ น้ำตาจะไหลออกมาด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพี่น้องชาวไทยทุกคน **ทรงต่อสู้แก้ไขปัญหาลุบลุพสรรคทุกอย่าง เพื่อให้คนไทยอยู่ดีกินดีตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระราชทานให้ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกัน** ในวันนี้ได้คิดว่าจักต้องดำเนินตามรอยพระยุคลบาทและสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ที่มีพระราชประสงค์ให้คนไทยเป็นคนดี รักและสามัคคีกัน ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์แก่ตน สังคมและประเทศชาติ

จึงขอตั้งสัตยาธิษฐานว่าจะมุ่งมั่นทำความดีจะสอนสั่งลูก หลาน ลูกศิษย์ให้เป็นคนดี เป็นผู้ไม่ธรรมและดำรงตนอยู่ในคุณธรรม จะตอบแทนคุณแผ่นดินด้วยการเป็นพลเมืองที่ดี ที่จะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างเต็มความสามารถ

น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้
ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ดร. ทิพย์วดี อรรถธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยวรรณ แสงวงษ์ นิสิตเก่ามก. รุ่น ๓๑
 การศึกษา วท.บ. (เกษตรศาสตร์) เกียรตินิยมอันดับ ๒ สาขาวิชาโรคพืช
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ วท.ม. (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชา
 โรคพืช มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ Ph.D. (Forest Resources),
 University of Washington, Seattle, USA ปี พ.ศ. ๒๕๒๙

ดิฉันได้รับพระราชทานทุน มูลนิธิอานันทมหิดล แผนกเกษตรศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ หลังจากที่เข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ของภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ ๒ ปี โดยรับหน้าที่สอนวิชาโรควิทยาป่าไม้ และทำงานวิจัยทางด้านนี้ ในขณะนั้นวิชาโรควิทยาป่าไม้จัดว่าเป็นสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นต้องมีการพัฒนา ดังนั้นดิฉันจึงได้รับการสนับสนุนอย่างดียิ่งจากคณะวนศาสตร์ให้สมัครขอรับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล แผนกเกษตรศาสตร์ เพื่อไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอกทางด้านโรควิทยาป่าไม้ในต่างประเทศ เมื่อดิฉันทราบว่าได้รับพระราชทานทุนนั้น ดิฉันดีใจอย่างที่สุด พ่อ แม่ พี่ น้อง และญาติสนิทมิตรสหายต่างก็ดีใจไปกับดิฉันด้วย นอกจากความดีใจแล้วดิฉันยังถือว่าเป็นเกียรติยศสูงสุดของวงศ์ตระกูลอีก และได้ตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะขยันหมั่นเพียรเรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างดีที่สุด

ในวันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เวลา ๑๗.๒๐ น. ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสติย์ ประธานกรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ มูลนิธิอานันทมหิดลได้นำผู้ได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล แผนกเกษตรศาสตร์ จำนวน ๓ คน คือ นางสาวอุทัยวรรณ แสงวงษ์ นายวิบูลย์ จงรัตนเมธิกุล และนายกมล เลิศรัตน์ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อกราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา พระองค์ท่านได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานทุนเป็นเวลานานประมาณ ๔๕ นาที ซึ่งในวันเดียวกันหลังจากการเข้าเฝ้าฯ ดิฉันได้สรุปพระบรมราโชวาทและจดไว้ในสมุดบันทึกเป็นใจความดังต่อไปนี้

"วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เวลา ๑๗.๒๐ น. เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อกราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา พระองค์ท่านทรงมีพระราชดำรัสว่า ให้สนใจศึกษาวิชาพื้นฐานต่างๆ ที่จะประโยชน์ต่อการศึกษาระดับสูงของเรา และต้องสนใจศึกษาสิ่งต่างๆ รอบข้างด้วย อย่าเป็นคนแคบ ให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เราไปอยู่ สิ่งใดที่ชาวอเมริกันปฏิบัติ ถึงแม้ว่าเราจะไม่ชอบใจก็อย่าไปทำผิดกับเขา ถ้าหากสิ่งนั้นเราทำตามก็ไม่เกิดความเสียหายใดๆ กับอาจารย์ที่สั่งสอนเรา เราจะต้องให้ความเคารพ รักและประคบด้วยอัธยาศัยที่ดีต่อท่าน เพื่อให้ท่านรักใคร่ เต็มใจที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ พยายามหาความรู้ต่างๆ ให้เต็มที่ เอาใจใส่กับงาน ให้ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรในการเรียน แต่อย่าเคร่งเครียดจนเกินไป ให้รู้จักพักสมองบ้าง ด้วยการชมภาพยนตร์

หรือเที่ยวไปในที่ต่างๆ รักษาสุขภาพให้แข็งแรง ถ้าเจ็บป่วยแล้วจะศึกษาได้อย่างไร

ถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีการบังคับโดยทุนว่าจบแล้วต้องกลับมาประเทศไทยก็ตาม ผู้ได้รับทุนไปศึกษาเมื่อเรียนจบแล้วควรนำวิชาความรู้ที่ได้รับกลับมาช่วยกันทำงานเพื่อพัฒนาประเทศชาติ พระองค์ท่านถือว่าผู้ที่ได้รับทุนนั้นคือสมาชิกของ "มูลนิธิอานันทมหิดล" และการที่ตั้งทุนนี้ขึ้นก็เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเป็นผู้ที่สนพระทัยในการศึกษาค้นคว้าอย่างมาก และมหิดลเป็นชื่อของสมเด็จพระราชบิดา ซึ่งก็เป็นผู้ที่ได้ทำงานอย่างจริงจังทั้งทางด้านการสอนและการปฏิบัติงานทางด้านวิชาแพทย์ แต่พระองค์ก็ต้องจากไปก่อนวัยอันสมควร ดังนั้นพวกเราผู้ที่ได้รับทุนขอให้ดำเนินรอยตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และสมเด็จพระราชบิดา ทรงอวยพรให้ผู้ได้รับทุนทุกคนประสบความสำเร็จในการศึกษา ขอให้โชคดี"

ดิฉันเดินทางไปศึกษาต่อที่ College of Forest Resources, University of Washington, Seattle, USA ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๔ ตลอดระยะเวลาของการศึกษาที่ College of Forest Resources ดิฉันได้รับการดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายและความเป็นอยู่อย่างดียิ่งจากมูลนิธิอานันทมหิดล โดยผ่านทางสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทยในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. นอกจากเงินเดือนที่ได้รับเท่ากับนักเรียนทุน ก.พ.แล้ว ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการศึกษาอื่นๆ สามารถขอเบิกเพิ่มเติมได้จากมูลนิธิอานันทมหิดลอีกด้วย ดิฉันจึงมีความเป็นอยู่ที่สุขสบายในขณะที่เรียนอยู่นั้น เมื่อใดที่เกิดความท้อถอย ดิฉันจะหยิบสมุดบันทึกมาอ่านพระบรมราโชวาทที่ได้จดไว้พลั้งใจทั้งหมดก็กลับคืนมา และทำให้ดิฉันมีผลการเรียนอยู่ในระดับที่ดี

ดิฉันสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ และได้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งอาจารย์ที่ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นต้นสังกัด ดิฉันไม่มีโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อกราบบังคมทูลถวายรายงานการสำเร็จการศึกษาเนื่องจากพระองค์ท่านมีพระราชภารกิจมากมาย ดิฉันได้นำความรู้จากการศึกษาในระดับปริญญาเอกมาพัฒนาการเรียน การสอน และการวิจัยในสาขาวิชาโรควิทยาป่าไม้ และอบรมนิสิตคณะวนศาสตร์ให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งในด้านวิชาการ ร่างกายและจิตใจ โดยมุ่งหวังให้บัณฑิตที่จบจากคณะวนศาสตร์สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นนักวิชาการป่าไม้ที่ดีและช่วยกันพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชดำริที่ว่า "การพัฒนาประเทศให้มั่นคงยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องพัฒนาคนก่อน"

ในระหว่างปี พ.ศ.๒๕๓๑-๒๕๓๖ สมาชิกชมรมผู้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ทุกแผนก ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างใกล้ชิด รวมทั้งหมด ๕ ครั้ง ครั้งละไม่ต่ำกว่า ๑ ชั่วโมง โดยทุกครั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำรัสเล่าเรื่องต่างๆ ให้ฟังอย่างมีพระเมตตาและทรงพระเกษมสำราญเป็นอย่างยิ่ง พร้อมกับพระราชทานคำแนะนำให้สมาชิกชมรมนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย ดิฉันมีความประทับใจอย่างที่สุดและจดจำบรรยากาศทุกครั้งที่ได้เข้าเฝ้าฯ ไม่เคยลืมเลือน ความรู้สึกจงรักภักดีและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชของดิฉันเป็นเช่นเดียวกับพลกนิกรชาวไทยทุกคน และเพิ่มเติมมากขึ้นด้วยความกตัญญูรู้คุณที่ได้รับพระราชทานทุนแผนกเกษตรศาสตร์ มูลนิธิอานันทมหิดล ให้ไปศึกษาต่อจนจบปริญญาเอกจากต่างประเทศ ซึ่งทำให้ดิฉันได้มีโอกาสเสริมสร้างความรู้ให้แก่ตนเอง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพจนกระทั่งเกษียณอายุ เมื่อพระองค์ท่านเสด็จสวรรคตดิฉันมีความเศร้าเสียใจสุดที่จะพรรณนาออกมาเป็นคำพูดได้

"ข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และจะสืบสานพระราชปณิธานทางการพัฒนาคน โดยการให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้ที่ต้องการและให้ทุนการศึกษาแก่นิสิตคณะวนศาสตร์ และนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างเต็มกำลังความสามารถของข้าพระพุทธเจ้าตราบนิจนิรันดร์"

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุทัยวรรณ แสงวนิช

รศ.ดร. ม่องพรรณ ดริยมงคลกุล นิสิตเก่า มก. รุ่นที่ ๓๑

ดิฉันได้เกียรตินิยมอายุราชการ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาระยะเวลาหนึ่งแล้ว
จนกระทั่งเมื่อครั้งได้รับพระราชทานทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" จากในหลวง
รัชกาลที่ ๙ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้
และอยากบอกเล่าบางแง่มุมให้ชาวนนทรีได้รับรู้

"ทุนพระราชทาน คือ มงคลสูงสุดของชีวิต"

หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตรในปี พ.ศ.๒๕๑๔ และทำงานได้ ๑ ปี
ดิฉันได้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ **University of Hawaii** ด้วยทุน **East-West Center** ครั้นเมื่อจบการศึกษาในปี
พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และขอย้ายไปประจำที่
วิทยาเขตกำแพงแสนในปี พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งเป็นปีแรกของการเรียนการสอนที่วิทยาเขตแห่งนี้

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับพระราชทานทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" แผนกเกษตรศาสตร์ ไปศึกษาต่อระดับปริญญา
เอก ที่ **Ohio State University** ในสาขาการศึกษาเกษตร (**Agricultural Education**)

ตามธรรมเนียมปฏิบัติผู้ได้รับพระราชทานทุน "มูลนิธิอานันทมหิดล" จะได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้เข้าเฝ้าฯ ถวายบังคมลาไปศึกษาต่อ แต่ในกรณีของดิฉันนั้น ท่านศาสตราจารย์พิเศษ อินทร์ จันทรสถิตย์ (หลวงอิงค-
ศรีกสิการ) หนึ่งในสามทหารเสือแห่งเกษตร ซึ่งเป็นประธานทุนแผนกเกษตรศาสตร์ในขณะนั้น ได้ปรารภว่า **"ขอไม่พาเข้า
เฝ้าฯ ในหลวงละนะ เพราะไม่อยากรบกวนท่าน ท่านทรงงานหนักมาก เห็นใจท่านนะ ท่านไม่ค่อยมีเวลา"** ท่านอาจารย์
จึงพาไปถวายบังคมลาจากผู้แทนพระองค์ คือ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ซึ่งได้ให้โอวาทมีใจความหนึ่งที่จำได้
เสมอคือ **"ทุนนี้ ในหลวงไม่ทรงต้องการให้มีข้อผูกพันใดๆ ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของผู้รับทุนที่จะตอบแทนประเทศชาติ
ได้อย่างไร"** สำหรับดิฉัน ได้ยึดถือว่านี่คือข้อผูกพันทางใจ ที่เราเต็มใจรับ

เมื่อสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.๒๕๓๒ ก็ไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ เพื่อรับพระราชทานพระบรมราโชวาทจากองค์
ในหลวง ด้วยเหตุผลเดียวกันกับข้างต้น ซึ่งน่าเสียดายอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม แม้ไม่มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ เป็นการเฉพาะตัว
ก็ยังมีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ พร้อมกับกลุ่มอดีตนักเรียนทุนในวาระการเข้าเฝ้าฯ ประจำปี อันมีบรรยากาศอบอุ่นยิ่งซึ่งพระองค์
ท่านจะรับสั่งถึงเรื่องราวของปัญหาบ้านเมืองและการทรงงานต่างๆ (โดยที่ทรงไม่เอ่ยถึงประเด็นทางการเมืองใดๆ) บาง
สิ่งเป็นความในพระราชหฤทัย พวกเราต่างรู้สึกว่าการทรงเชื่อมั่นในกลุ่มนักเรียนทุนว่าจะเป็นกำลังสำคัญในการสนองพระ
ราชดำริในงานพัฒนาประเทศชาติต่อไป

"ทุนพระราชทานเพียงพอ อย่างพอเพียง"

ทุนพระราชทานที่นักเรียนทุนได้รับ (ขณะนั้น) อาจจะเป็นเงินจำนวนน้อยกว่าทุนจากต่างประเทศบางประเภท
ดิฉันยังจดจำรำลึกถึงคำสั่งสอนของท่านอาจารย์หลวงอิงคศรีกสิการ ในคราวที่กราบลาท่านไปศึกษาต่อ ท่านบอกว่าขอ
ให้ตั้งใจเรียนให้เต็มที่ ได้ทุนแล้ว อย่าได้ไปกระหม่อมดกระหม่อม หรือทำให้ตัวเองลำบากต่างๆ เพื่อประหยัด หรือเก็บเงิน
ดิฉันได้ทำตามที่ท่านสั่งสอน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกโดยใช้เวลา ๓ ปี ๓ เดือน

เมื่อกลับมาเมืองไทย เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิอานันทมหิดลได้ซักถามว่า **เงินทุนที่ได้รับพอใช้หรือไม่ ทำไมอาจารย์
ไม่ขอเงินเพิ่มเลย** ดิฉันได้เรียนเจ้าหน้าที่ไปว่าทุนที่ได้รับพระราชทานเพียงพอแล้วในการใช้จ่ายที่จำเป็นทั้งส่วนตัวและ
การเรียน แต่อาจจะไม่เหลือสำหรับการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เช่น การท่องเที่ยวซึ่งในฐานะนักเรียนทุนก็เข้าใจดีว่านั่นไม่ใช่
สิ่งจำเป็นพื้นฐานการได้รับพระราชทานและโอกาสในการศึกษาระดับสูงในมหาวิทยาลัยชั้นดีก็ถือเป็นพระมหากรุณาธิคุณ
สูงสุดแล้ว

■ ประทับไว้ในดวงจิต "ครูของแผ่นดิน"

วงการศึกษไทยสุดดีในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในสถานะ "ครูของแผ่นดิน" ด้วยทรงแสดงแบบอย่างของผู้ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืน พระองค์ท่านมีความเป็นครูโดยธรรมชาติ "ซึ่งรู้จริงและสอนได้จริง"

จากแนวพระราชดำริและการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ จะเห็นว่า การศึกษาอันเป็นเครื่องมือของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ย่อมไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียนและโรงเรียน ดิฉันจึงได้ร่วมสร้างคณะใหม่ที่วิทยาเขตกำแพงแสน ในชื่อ "คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ (Faculty of Education and Development Sciences)" ซึ่งมีโครงสร้างและพันธกิจที่เป็นเอกลักษณ์ต่างจากคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์อื่นๆ โดยรวมสองศาสตร์ของการพัฒนา คือ ศึกษาศาสตร์ และพัฒนศาสตร์ไว้ในคณะเดียวกัน เพื่อมุ่งผลิตครูและนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชนในด้านต่างๆ และหวังว่าจะเป็นคณะศึกษาศาสตร์ที่สะท้อนรากเหง้าของความเป็นเกษตรศาสตร์ได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

ในฐานะลูกนทรี ดิฉันมีความภาคภูมิใจที่ได้เห็นนักเรียนทุนพระราชทานแผนกเกษตรศาสตร์ ที่เป็นลูกนทรีทั้งหลาย กลับมารับใช้ชาติอย่างเต็มที่ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาครัฐ) ตามพระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงปรารถนาให้มูลนิธิอานันทมหิดลได้ทำหน้าที่ "พัฒนาคนเพื่อพัฒนาชาติ"

ขอน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายความอาลัยสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดมิได้

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
รศ.ดร. ฝ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล

รศ.ดร.วิบูลย์ จงรัตนเมธีกุล นิสิตเก่า มก. รุ่น ๓๖ จบจากคณะเกษตร
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ภาควิชากีฏวิทยา คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล
แผนกเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอก
ทางด้านการจัดการศัตรูพืช ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยระดับปริญญาโท
ศึกษาที่ Department of Entomology and Nematology, University
of Florida, Gainesville, Florida พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๖ และระดับ
ปริญญาเอกที่ Department of Entomology, Purdue University,
West Lafayette, Indiana พ.ศ. ๒๕๒๗-พ.ศ. ๒๕๓๐

ทุนนี้ถือเป็นเกียรติประวัติสูงสุดของนักเรียนทุนฯ ทุกคน ที่นอกจากจะมีโอกาสเรียนจนจบปริญญาเอกในต่าง
ประเทศแล้วสิ่งที่พิเศษและเป็นมงคลสูงสุดของชีวิตก็คือเป็นทุนพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล
อดุลยเดชฯ ถ้ามองในแง่ส่วนรวมจะเห็นได้ว่าพระองค์ท่านทรงมีสายพระเนตรที่ยาวไกลมาก ทรงเห็นความสำคัญของ
การศึกษาที่จะช่วยในการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาชาติ โดยที่พระองค์ไม่ได้มีพระราชประสงค์อื่นใดนอกจากการสร้างแนว
ร่วมในการพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้าให้ประชาชนคนไทยมีความสุขทั้งกายและใจ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานทุนในแผนกต่างๆ ให้ครอบคลุมการพัฒนาประเทศแทบทุกด้าน

ตอนที่ทราบว่าได้รับพระราชทานทุน ผมเรียนปริญญาโทที่ภาควิชากีฏวิทยา คณะเกษตร ไปได้ ๑ ปีแล้ว เป็น
ช่วงเดือนเมษายน ๒๕๒๔ และกำลังทำงานวิจัยภาคสนามอยู่ที่วิทยาเขตกำแพงแสน ก็มีเจ้าหน้าที่ของภาควิชาฯ ไปแจ้ง
ว่าทางรองศาสตราจารย์บุญเจียร รัตนไชย กรรมการและผู้ประสานงานแผนกเกษตรศาสตร์ให้ตามตัวผมเพื่อเข้าไปสอบ
สัมภาษณ์ แค่นี้ก็ได้รับแจ้งให้ไปสอบสัมภาษณ์ผมก็ตื่นเต้นดีใจจนบอกไม่ถูกแล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อผ่านการสัมภาษณ์และทราบ
ว่าได้รับพระราชทานทุนฯ ก็ไม่รู้จะใช้คำพูดใดมาบรรยายความรู้สึก ทั้งปลาบปลื้มใจ ดีใจ ภาคภูมิใจ และตื่นเต้น คือ
ความรู้สึกดีๆ ทั้งหลายนี้อยู่รวมกัน ปลาบปลื้มใจที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานทุนฯ ให้เราซึ่งเป็นลูกหลาน
คนจีนที่มาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ดีใจที่เราประสบความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งของชีวิตภาคภูมิใจที่เราทำให้พ่อแม่ของเรา
ภูมิใจในตัวเรา และตื่นเต้นที่จะได้เดินทางไปศึกษาต่อยังต่างประเทศในเวลาอันรวดเร็ว เนื่องจากขณะนั้นกระบวนการ
ติดต่อและตอบรับจากมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเรียบร้อยหมดทุกอย่างและต้องเดินทางภายในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน

แม้ว่าจะมีช่วงเวลากระชั้นชิดมากแต่ก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯพระราชทานพระราชวโรกาสให้เฝ้าทูลละออง
พระบาทเพื่อกราบบังคมทูลลาไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ในการเข้าเฝ้าครั้งแรกในชีวิตนั้น ผมรู้สึกตื่นเต้นและเกร็งมาก
แต่ก็รับรู้ได้ว่าพระองค์ท่านทรงเปี่ยมไปด้วยพระเมตตา นอกจากตัวผมเองแล้วยังมีอาจารย์อีก 2 ท่าน คืออาจารย์กมล
เลิศรัตน์ จากคณะเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น และอาจารย์อุทัยวรรณ แสงวณิช จากคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ ได้เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลลาพร้อมกัน โดยมีศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ (หลวงอิงศศรีกสิการ) ประธาน
กรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ กรรมการมูลนิธิฯ เป็นผู้นำผมเข้าเฝ้าเนื่องจากยัง

ไม่มีต้นสังกัด และศาสตราจารย์กวี จุติกุล คณบดีคณะเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ สุขวงศ์ คณบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในฐานะผู้บังคับบัญชา เป็นผู้นำอาจารย์อีกสองท่านเข้าเฝ้าฯ พระองค์ท่านทรงรับสั่งถามผู้ได้รับพระราชทานทุนฯทั้งสามคนว่าจะไปเรียนสาขาอะไร พร้อมทั้งพระราชทานคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนและการดำรงชีวิตในต่างประเทศ โดยรับสั่งให้ทุกคนตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยให้เรียนรู้วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของผู้คนในประเทศนั้นๆ ให้รู้จักสังเกตรู้จักเปรียบเทียบและเลือกเอาสิ่งที่ดีมาปรับใช้ เพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศไทยของเราให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป การเข้าเฝ้าครั้งนั้นนอกจากจะเป็นมงคลสูงสุดของชีวิตแล้ว ยังทำให้เกิดพลังใจและความมุ่งมั่นตั้งใจว่าเมื่อเรียนจบจะกลับมาทำหน้าที่เป็นอาจารย์เพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาไปสู่วงกว้าง

นักเรียนทุนอานันท์มหิตลก็เหมือนกับนักเรียนทุนรัฐบาลทุกประการ จะอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกา ณ กรุงวอชิงตัน ค่าเล่าเรียนทางสำนักงานฯ จะจ่ายโดยตรงไปที่มหาวิทยาลัยส่วนค่าใช้จ่ายรายเดือนผมก็จะได้รับโดยตรง ในอัตราเดียวกับนักเรียนทุน ก.พ.เมื่อไปถึงใหม่ๆ ต้องมีการปรับตัวอย่างมาก ต้องดูแลตัวเองเพื่อความอยู่รอดซึ่งก็ทำให้เราแข็งแกร่งขึ้น แต่ที่สำคัญคือเรื่องการเรียนรู้ที่เราต้องพัฒนาตัวเองอย่างมาก เนื่องจากปัญหาเรื่องภาษา มีเหนื่อย มีท้อบ้าง แต่เมื่อนึกถึงวันที่เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลลาทำให้มีพลังใจ มีแรงฮึด และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากที่อยู่เมืองไทยอ่านหนังสือได้ไม่เกิน 15 นาทีก็หลับแล้ว ก็เปลี่ยนไปเป็นนั่งอ่าน นั่งทบทวนตำราอยู่ที่ห้องทำงานได้จนติดดินจึงค่อยปั่นจักรยานกลับบ้านเริ่มชินกับการทำตัวแบบนั้นทั้งนี้ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะความเป็นนักเรียนทุนฯก็ทำให้ต้องระมัดระวังเรื่องการวางตัวและการเรียน เพื่อไม่ให้เสื่อมเสียพระเกียรติยศของพระองค์ท่านในฐานะนักเรียนทุนฯ

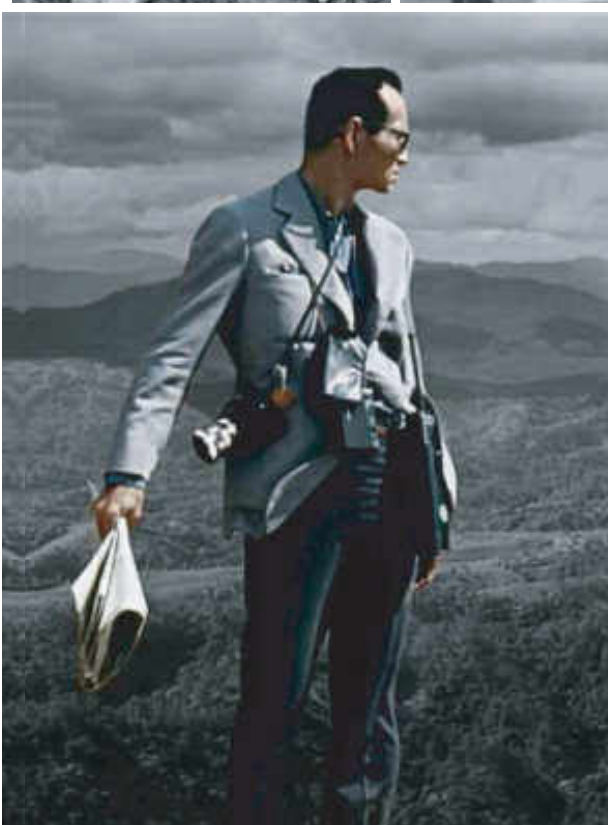
เมื่อผมสำเร็จการศึกษากลับมา ก็ได้เข้าไปกราบรายงานตัวกับท่านศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ ประธานกรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ ท่านได้บอกผมว่าเมื่อผมได้เข้าเฝ้าถวายบังคมลาไปแล้ว ก็ไม่ต้องไปรบกวนเบื้องพระยุคลบาทในการเข้าเฝ้าถวายรายงานผลการศึกษาอีกเพราะพระองค์ท่านทรงมีพระราชภารกิจมาก ผมจึงมิได้มีโอกาสเข้าเฝ้าถวายรายงานในครั้งนั้น แต่ในช่วงที่เริ่มเป็นอาจารย์ที่คณะเกษตร วิทยาเขตกำแพงแสนปีแรกๆ ท่านอาจารย์ปราโมทย์ ไก่กัลด เป็นประธานชมรมนักเรียนทุนอานันท์มหิตล ได้นำคณะนักเรียนทุนฯเข้าเฝ้าทุกปีเป็นเวลาหลายปีติดต่อกัน ซึ่งผมก็มีโอกาสได้ร่วมเข้าเฝ้าด้วย จึงได้สังเกตว่าพระองค์ท่านทรงให้ความเมตตาต่อคณะนักเรียนทุนฯ อย่างมากเป็นพิเศษโดยเฉพาะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เข้าเฝ้าเป็นคณะสุดท้ายของวัน ผมไม่เคยคิดมาก่อนว่าพระองค์ท่านจะทรงเป็นกันเองกับคณะนักเรียนทุนฯอย่างมากมายขนาดนี้ แต่ก็สังเกตว่าพระองค์ท่านทรงพระเกษมสำราญมากเมื่ออยู่ท่ามกลางนักเรียนทุนฯ ในขณะที่ด้วยกันนักเรียนทุนฯทุกคนก็ตาเป็นประกายด้วยความสุข ความปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านอย่างหาที่สุดมิได้

ความรู้สึกในวันนี้เหมือนชีวิตขาดหายไปบางอย่างไป ทุกครั้งที่ได้อ่านข่าว ได้เห็นภาพข่าว ได้ยินเสียงเพลงที่เกี่ยวกับพระองค์ท่าน จะขนลุกและน้ำตาจะไหลออกมาได้ทันที อาการนี้คงจะอยู่กับผมไปอีกนานและผมก็เชื่อว่าอาการดังกล่าวคงไม่แตกต่างจากคนไทยส่วนใหญ่ที่มีบุญได้เกิดมาในแผ่นดินของรัชกาลที่ ๙ ขณะเดียวกันก็รู้สึกดีใจที่ได้เห็นคนไทยทั้งในและต่างประเทศแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่าน หลายคนปวารณาตนเป็นคนดี ทำดีเพื่ออุทิศถวาย เป็นพระราชกุศลรวมทั้งผู้นำและชาวต่างชาติจากหลากหลายประเทศต่างถวายราชสดุดีเชิดชูพระเกียรติของพระองค์ท่าน ในขณะนี้ ผมคิดว่าตัวเองและนักเรียนทุนฯ ทุกคนคงมีความรู้สึกอย่างเดียวกันคือมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตัวเองต่อไปอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อกองการเป็นแนวร่วมในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

เรื่องที่ยอยากจะเล่าเพิ่มเติม : ทุนอานันท์มหิตลไม่มีข้อผูกมัดหรือสัญญาทางกฎหมาย ผู้รับทุนไม่ต้องชดใช้ใดๆ ทั้งสิ้น ไม่มีการบังคับว่าต้องกลับมารับราชการหรือทำงานชดใช้ทุน ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงเห็นว่าไม่ว่าจะประกอบอาชีพสุจริตใดๆก็มีส่วนในการพัฒนาประเทศได้ แต่นักเรียนทุนฯ มากกว่าร้อยละ ๘๐ เลือกการเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาเป็นวงกว้าง โดยหวังว่าการศึกษาจะช่วย “พัฒนาคนเพื่อพัฒนาชาติ” สมดังพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น อันหาที่สุดมิได้
วิบูลย์ จงรัตนเมธิกุล

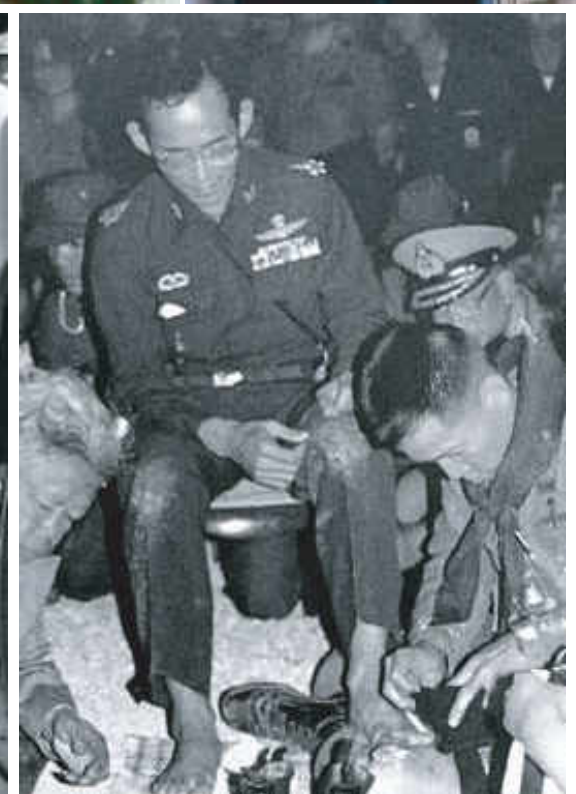

“

การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทยและสามารถปฏิบัติได้จริง โดยทรงเน้น "การพัฒนาคน" เป็นตัวตั้ง และยึดหลักผลประโยชน์ของปวงชน และการมีส่วนร่วมตัดสินใจของประชาชน ตลอดจนภูมิสังคมที่คำนึงความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ และ "การพึ่งตนเอง" โดยรู้จักประมาณตนและดำเนินการด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และ "ทำตามลำดับขั้น" อย่างบูรณาการซึ่งอาศัยความ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" และการ "รู้รัก สามัคคี" ของทุกฝ่ายส่งผลให้ประชาชนและชุมชนในชนบทที่ได้ดำเนินการตามแนวพระราชดำริมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม มีเทคโนโลยีที่เหมาะสม ดำเนินการได้อย่างประหยัดและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อันนำไปสู่ชุมชนและสังคมที่เข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

”

ความประทับใจในการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

" ข้าพระพุทธเจ้า นายอำพล เสนาณรงค์ ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า
ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
เพื่อประโยชน์ของพระปิตุชาธิและประชาชน
ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ "

คำถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๗
รอง นายอำพล เสนาณรงค์ นิสิตเก่ามหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ รุ่นที่ ๑๑ ที่ได้รับ พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้เข้ารับหน้าที่องคมนตรี

เริ่มต้นว่า ราชการในตำแหน่งนักกลั่นกรองคดี กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่ครั้งยังเป็น
กรมกลั่นกรอง กระทรวงเกษตร ได้รับทุนการศึกษา ระดับปริญญาโท ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ๓ ครั้ง ๒ สาขา คือ
ครั้งแรก สาขาพืชพรรณ Mississippi State University พ.ศ. ๒๕๐๒ และครั้งที่ ๒ สาขา ไร่กับทุ่งพันธุ์พืชและพันธุศาสตร์
University of Nebraska พ.ศ. ๒๕๐๗ และรับราชการเรื่อยมา จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรม
วิชาการเกษตร และในปีต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากนั้นได้รับ
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรีปฏิบัติงานสนองพระราชดำริ ตั้งแต่วันที่ ๙ เดือน ๙ (กันยายน) ๒๕๓๗
เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน อย่างเต็มสติปัญญาและกำลังที่เปี่ยมด้วยคุณธรรมและจริยธรรมและได้รับพระราชทานเหรียญ
ดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาเกษตรศาสตร์และได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดชั้นปฐมจุลจอมเกล้า
(ป.จ.) ตลอดจนได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากสถาบันการศึกษาต่างๆ อีกหลายสาขา และที่สำคัญคือ ได้รับ
ตำแหน่งนายกสมาคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๕ สมัย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๔

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานกว่า ๖๐ ปี มีภารกิจหน้าที่ การทำงานสนองพระมหากรุณาธิคุณแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินับฐานะองคมนตรี ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีความสนใจเป็นพิเศษในโครงการและกิจกรรมทางวิชาการ และการวิจัยเพื่อสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน เกษตรและป่าไม้ อาทิ ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรรมการมูลนิธิวิจัยพัฒนา กรรมการบริหารและรองเลขาธิการมูลนิธิอานันทมหิดล ที่ปรึกษาโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ประธานคณะทำงานด้านพันธุกรรมของคณะอนุกรรมการอนุรักษ์ยาคั่วคั่ว ความหลากหลายทางชีวภาพ และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นต้น

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๖

ผมมีความสุขสูงสุดของชีวิตที่ได้มีโอกาสรับใช้เบื้องพระยุคลบาท มีความดีใจและภาคภูมิใจที่ได้ทำงานเพื่อความสุขของพระองค์ท่าน ความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติและเพื่อความสุขของประชาชนชาวไทย เชื่อว่าการได้ดำเนินชีวิตภายใต้ร่มพระบารมี ทำให้มีชีวิตที่ยืนยาวขึ้นและมีสุขภาพที่ดีเหมาะสมกับวัยอยู่เสวย ตลอดระยะเวลาพระองค์ได้ทอดสว ความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ โดยทรงมอบให้ไป ศึกษาหรือติดตามโครงการต่างๆ เช่น โครงการหมุนเวียนเพาะปลูกข้าว (๒๕๓๘) น้ำท่วมที่หนองใหญ่ ที่ชุมพร (๒๕๔๑) แหล่งน้ำพิบูลโลก (๒๕๔๓) นักแก้วแก้วดำดำ ที่เกาะนาคูจี กระบี่ (๒๕๔๓) และโครงการผลิตไฟฟ้าจากขยะที่กำแพงแสน และที่สำคัญที่สุด คือ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นผู้แทนพระองค์อัญเชิญ "พระมหาพิชัยมงกุฏ" ซึ่งเป็นตราพระสัญลักษณ์พระองค์ท่านไปประดิษฐาน ณ สำนักงานใหญ่ของ "สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ " หรือ IRRI ณ ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อปี ๒๕๔๐

โครงการหรือเหตุการณ์เหล่านี้ พระองค์ทรงทราบความเป็นมาของโครงการดีอยู่แล้ว แต่คงมีพระราชประสงค์ จะทราบเหตุการณ์สืบหน้า และมีพระราชประสงค์จะให้ผมได้ทราบเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยตัวของผมเอง หรือทราบต่างพระเนตรพระกรรณ ซึ่งผมก็รีบปฏิบัติแล้วกลับมากราบงานผลในรูปของรายงาน และภาพถ่ายประกอบให้ทรงทราบ เป็นระยะเรื่อยมา ไม่ต่ำกว่า ๒๐ เรื่อง ซึ่งบางเรื่องทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ทอดกลับมาพร้อมกับพระราชวินิจฉัย หรือพระราชดำริเพิ่มเติม บางเรื่องก็ทรงรับสั่งด้วยพระองค์เองในวโรกาสที่ให้เข้าเฝ้า ณ สถานที่ต่างๆ

งานที่ผมมีความภาคภูมิใจสูงสุดเรื่องหนึ่ง ได้แก่ งาน "เศรษฐกิจพอเพียง" และ "เกษตรทฤษฎีใหม่" ซึ่งได้พระราชทานแนวคิดครั้งแรกแก่ผู้เข้าเฝ้าในวโรกาสพระพรชัยมงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๓๗ ผมขณะนั้นเป็นอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และเพิ่งได้รับแต่งตั้งเป็นองคมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๗ จึงได้สนองพระราชดำริเริ่มทำแปลงทดลองตามสถานีทดลองทั่วประเทศจำนวน ๒๖ แห่ง และในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ พระองค์ได้ทรงอธิบาย "เกษตรทฤษฎีใหม่" เพิ่มเติม เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง นอกจากนั้น เนื่องจากในปี ๒๕๓๗ ได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ พระองค์จึงได้ประกาศปรัชญาของ "เศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งเป็นการนำส่วนหนึ่งไปประยุกต์กับ "การเกษตรทฤษฎีใหม่"

ในช่วงเวลาดังกล่าว ผมต้องรับผิดชอบในการบรรยาย และ ระดมหาวิธีแนวทางการดำเนินงานตามโครงการทฤษฎีใหม่ และพระราชหลักการทำแปลงสาธิตทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เช่น สำนักงาน ก.ร., กรมส่งเสริมการเกษตร, กรมวิชาการเกษตร, กรมพัฒนาที่ดิน, กรมชลประทาน, กรมประมงและกรมปศุสัตว์ เป็นต้น) เมื่อมีไถ่ถามและคำถามต่างๆ สุดท้ายจะพิจารณาตอบได้ด้วยตนเอง ผมจึงแจ้งเอกสารรายการ ความ

พระราชดำริ เรื่อง 'แหล่งน้ำ' และ 'พระราชดำริทฤษฎีใหม่' โดยขยายความพระราชดำริเพิ่มเติมให้มีรายละเอียดมากขึ้น แล้วนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยและขอพระราชดำริเพิ่มเติม เมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ซึ่งก็ทรงพระกรุณาให้พระราชวินิจฉัย และตอบกลับมาเมื่อ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๙ และผมก็ได้ใช้สนองพระราชกระแส โดยยึดเป็นแนวทางจัดทำเอกสาร และประกอบการบรรยายในโอกาสต่อมาจนปัจจุบันนี้ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่ผมและนักวิชาการเกษตรต่างๆ สุดที่จะบรรยายได้ ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโครงการนี้ทำได้ถูกต้องและเกิดประโยชน์แก่การพัฒนาเกษตรของไทยและเกษตรกรไทยอย่างแท้จริง

งานที่มีความภาคภูมิใจมากอีกงานหนึ่ง ได้แก่ การที่กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมระดับรัฐมนตรี ๑๗ ประเทศ ในหัวข้อ "ทางเลือกในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง" ระหว่างวันที่ ๙-๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ณ กระทรวงการต่างประเทศ และ ฯพณฯ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศขณะนั้น เป็นผู้ดำเนินการ ท่านได้เข้าเฝ้ากราบบังคมทูล ขอพระราชทานนักวิชาการระดับอาวุโสมาร่วมทำงานในด้านนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ผมรับผิดชอบในงานนี้ จึงผมนองพระราชโองการด้วยความปิติยินดีเป็นที่สุด และได้ร่วมกับ "คณะ" รัฐมนตรีต่างประเทศจัดการประชุมทางวิชาการที่กระทรวงการต่างประเทศ ๑ วัน แล้วนำผู้เข้าร่วมประชุมไปดูงานเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔ ศูนย์ ได้แก่ เขานินช้อน จ.ระยองเขา, ภูพาน จ.สกลนคร, ห้วยฮ่องไคร้ จ.เชียงใหม่ และห้วยทราย จ.เพชรบุรี และจบการประชุม ด้วยการนำผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ท้องพระโรง ศาลาเริง วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพื่อทูลถวายปัญหาต่างๆ และทรงรับสั่งชี้แจงแก่ผู้เข้าร่วมประชุมอย่างชัดเจนเป็นเวลากว่า ๑ ชั่วโมง ก่อนปิดการประชุม

ต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และที่ปรึกษาคณะกรรมการ กปร. ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คณะกรรมการ เมื่อ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ และทำหน้าที่ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ ศูนย์ เมื่อ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ผมจึงมีงานเกี่ยวกับพระราชดำริที่ต้องรับผิดชอบโดยตามหน้าที่มากขึ้น ทำให้ต้องเดินทางไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่างๆ ทั่วประเทศมากขึ้นตามลำดับ แต่ก็โชคดีเพราะเป็นงานที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ตั้งแต่ศึกษาในระดับ มหาวิทยาลัย และรับราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาเป็นเวลากว่า ๕๐ ปี และเหนือสิ่งอื่นใด อย่างน้อยยังอยู่ในสภาพที่ปกติพอสมควร จึงไม่จำเป็นต้องลาพักการเดินทางและทำงานโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ทุรกันดารและห่างไกล

นอกจากงานวิชาการพระราชดำริทางด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ปฏิบัติหน้าที่แทนพระองค์เป็นกรณีพิเศษอีกหลายครั้ง โดยเฉพาะในด้านพุทธศาสนาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เฝ้าถวายพระพร สมเด็จพระสังฆราช เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ ๒ ครั้ง และเวียนเทียนที่พุทธมณฑลเนื่องในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา และอาสาฬหบูชา ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๖ มาจนถึงปัจจุบันประมาณ ๓๖ ครั้ง ทำให้ชีวิตมีความสุข และสงบยิ่งขึ้น

ผมขอฝากทุกท่านให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาท **ยึดหลักพระราชดำรัส เศรษฐกิจพอเพียง คือ พึ่งตนเอง พอประมาณ สายกลาง มีเหตุ มีผล มีภูมิคุ้มกัน** มีความรักความสามัคคี และแก้ปัญหาจนเป็นคนดี เป็นพลังสำคัญในการที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

" จะขอสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชต่อไป
จนกว่าจะหมดกำลัง เพราะพระองค์ท่านทรงเสียสละเพื่อพวกเราตลอดมา "

ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล นิสิตเก่า มก.รุ่น ๘ นิสิตเก่าดีเด่น ปี ๒๕๔๔
อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๓๔ ปัจจุบันอายุ ๘๕ ปี

นิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีกท่านหนึ่งที่ได้มีโอกาสถวายงานรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วารสารนนทรีได้รับเกียรติจากท่านมาเปิดเผย เล่าเรื่องราวในอดีตจนถึงปัจจุบันที่ได้เป็นคณะทำงานรุ่นแรกที่ถูกเบิกโครงการหลวงจนประสบความสำเร็จในทุกวันนี้

ชีวิตการเรียนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล เริ่มต้นเรียนปีที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๙๑ สมัยนั้นหลักสูตร ๕ ปี เรียนทั้งพืชและสัตว์ เมื่อเรียนถึงปีที่ ๔ เริ่มทำงานช่วยสอนวิชาสัตววิทยาพอขึ้นปีที่ ๕ ก็ได้เป็นอาจารย์ช่วยสอนวิชานี้เต็มรูปแบบ โดยอาศัยวุฒิมอนิปรัญญาที่ได้รับเมื่อจบหลักสูตร ๓ ปี หลังจากเรียนจบปริญญาตรี กสิกรรมและสัตวบาลแล้ว ตั้งใจไปทำงานกองอาหารสัตว์ กระทรวงเกษตร แต่คุณหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ อธิการบดีสั่งไว้ให้ทำงานที่มหาวิทยาลัยก่อน มีตำแหน่งให้แล้ว แสดงว่าชะตาชีวิตบังคับให้ต้องเป็นครูบาอาจารย์ ทั้งๆ ที่ไม่ค่อยชอบเท่าใดนัก สมัยก่อนการเรียนเน้นภาคปฏิบัติเยอะเจอความยากลำบากมาก เช่น ต้องไถนาทำให้เรียนแล้วจำได้แม่นยำ และเคยชินกับความลำบาก

ปี ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชดำเนินดอยอ่างขาง ทรงสนพระทัยถึงความ

ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล นิตยภัท ๕.๖.๕๖

เป็นอยู่ของชาวเขา พบว่า หน้าฝนปลูกข้าว หน้าหนาวปลูกฝิ่น ยามมีฝิ่นก็ลงมาปลูกข้าวข้างล่างเพื่อเอาไว้กิน พอหน้าหนาวก็ปลูกฝิ่นบนดอย การปลูกไร่ฝิ่นทำแบบไร่เลื่อนลอย ย้ายที่ปลูกไปเรื่อยๆ ทำให้เป็นเขาหัวโล้น กริดยางครึ่งหนึ่งต้องรวมกันถึง ๖ ซีด นำไปขายถึงจะได้เงินครึ่งละสองถึงสามพันบาท ซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่คุ้มน่าจะปลูกพืชอื่นที่มีราคาแพงจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น

เมื่อพระองค์ท่านเสด็จกลับ จึงมีรับสั่งให้หาพืชทดแทนเป็นพืชที่มีราคา แต่อย่าได้ทำลายฝิ่นจนกว่าจะหาพืชทดแทนได้ เพราะจะเป็นการสร้างความเดือดร้อน ชาวเขาจะได้อยู่ประจำที่ไม่ต้องทำไร่เลื่อนลอย สามารถเลี้ยงตัวเองได้ พระองค์ท่านมีรับสั่งให้หาคนที่จะไปทำงานว่า ควรเป็นอาสาสมัคร ทำงานด้วยใจรัก มีความเสียสละเป็นบุคคลที่ปิดทองหลังพระ อย่าได้หวังผลประโยชน์ตอบแทน งานนี้ไม่มีเงินเดือน แต่พระองค์ท่านจะสนับสนุนเรื่องการกินอยู่สละทรัพย์ส่วนพระองค์ในการพัฒนาพื้นที่

อาจารย์ปวิณ ปุณศรี คณบดีคณะเกษตร ในเวลานั้น ได้รวบรวมคณะทำงานที่มีความถนัดแต่ละด้าน แจ้งให้ทราบว่าเราไปทำงานถวายพระองค์ท่าน เป็นอาสาสมัคร ไม่มีเงินเดือน ก็รวบรวมได้ทั้งพวกปฐพี พืชไร่ พืชสวน สัตวบาล ส่วนอารักขาพืชและแมลง อาจารย์สุธรรมก็รับไปดูแลทั้งสองอย่าง

ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ พวกเราจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็ร่วมทีมกันขึ้นไปบนดอยอ่างขางเป็นทีมแรก สลับกันไปทีมหนึ่งมี ๕-๖ คน ม.จ.ภิศเดช รัชนี้ ได้รับมอบหมายเป็นผู้จัดการ ตอนนั้นไม่มีรถยนต์ขึ้นไปท่านก็จัดหาเฮลิคอปเตอร์ให้เดือนละครั้ง หมุนเวียนกันไปทั้งจากกองทัพอากาศ กองทัพบก ตำรวจ ถ้าไม่ไหวก็มีทหารช่าง กองพันสัตว์ต่างพาขึ้นไป พวกเราขนข้าวสาร อาหารแห้ง ขึ้นไปอยู่บนดอย เฮลิคอปเตอร์สมัยนั้นไม่มีเนวิเกเตอร์ เวลาขึ้นบินมันลั่นทั้งลำถ่ายภาพไม่ได้ บนดอยเราไม่มีที่อยู่ ต้องสร้างกระท่อมเอเฟรม เอาไม้ไผ่ทำแคร่ยกพื้น เอาผ้าห่มปูรองนอนเวลาหน้าหนาวลมมันตีจากใต้แคร่ขึ้นไปหนาวมาก ยังจำได้ดีสุนัขที่ชาวเขาเลี้ยงไว้ก็มาขนอนในกระท่อมด้วย พาเอาหมัดมาเกาะรอบพุง อยู่ไปเรื่อยๆ ภูมิคุ้มกันก็เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เดือนนี้คันเดือนหน้าก็ไม่คันแล้ว ยังล้อกันเองว่าพวกเรากลายเป็นหมาซะแล้ว

ที่ลำบากที่สุดคือหน้าฝน ถนนลื่นเป็นดินโคลนเวลาเดินจะวัดพื้นตลอด เวลาขึ้นบันไดโดยเฉพาะเมื่อขึ้นม่อนหินไหล ซึ่งเป็นทรายกับหินก้อนใหญ่เวลาเดินจะไหลลงตลอด ดงหากก็ต้องเดินฝ่าไปจนเรารู้ว่าถ้าเจอดงหากให้เดินนำหน้าไปก่อน หากจะยังไม่ทันรู้ตัว คนเดินหลังถึงจะโดนหากเกาะ

อีกปัญหาในหน้าฝนคือ เฮลิคอปเตอร์ขึ้นลำบาก บางทีเจอฟ้าปิด เวลาบรรทุกข้าวสารไปนักบินจะบอกให้อาจารย์เอาข้าวขึ้นแล้วตามขึ้นไปทดลองดูก่อนว่าเครื่องบินขึ้นไหม๊ บ้างครั้งต้องไปรอที่ห้วยนาดูจากสภาพอากาศว่าเฮลิคอปเตอร์พร้อมบินหรือเปล่า นักบินได้รับคำสั่งให้ดูแลอาจารย์ให้ดีที่สุด มีอะไรให้ขออนุญาตอาจารย์ด้วย เราก็เจอเหตุการณ์ที่ชวนหวาดเสียวหลายครั้ง แต่ด้วยพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทำให้เราไม่เคยประสบกับเหตุการณ์ร้ายแรงใดๆเลย

อาจารย์คะ อาจารย์เคยคิดหรือไม่ว่าทำไมพระองค์ท่านถึงต้องมาทำโครงการในพื้นที่ที่ยากลำบากอย่างนี้

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงทราบว่าที่ใดมีปัญหา จะต้องเสด็จไปเลย **พระองค์ท่านตรัสว่ามาเพื่อให้เห็นของจริง ไม่ต้องการเห็นจากรูปภาพ จะเสด็จมาเพื่อแก้ปัญหา** ส่วนพวกเราเคยชินกับความยากลำบากตั้งแต่สมัยเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็คิดว่าเราชาวเกษตร เป็นอาสาสมัครต้องช่วยพระองค์ท่านได้ พวกเราคิดว่ามันง่ายนิดเดียว

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการถวายงานพระองค์ท่าน มีอะไรบ้างคะ

พระองค์ท่านทรงสั่งสอนและชี้แนะให้เราตระหนักถึงสิ่งที่จะต้องระลึกไว้เสมอว่า **ความผิดพลาดครั้งแรกไม่เป็นไร แต่อย่าให้เกิดเป็นครั้งที่สอง** ปีแรกที่เสด็จขึ้นไป ท่อน้ำแตก ทรงรับสั่งให้ซ่อมทันที สวงวนน้ำไว้อย่าให้สูญเสียไปเปล่าๆ ปีต่อไปพวกเราก็ดูแลท่อน้ำเป็นอย่างดี แต่ก็เกิดแตกขึ้นอีก ทรงมีรับสั่งว่าพระองค์ท่านทรงเสียคายน้ำอย่างที่สุด ต้องให้ความสำคัญกับน้ำให้มากๆ

ครั้งแรกที่เราไป เนื่องจากเราเป็นพวกเกษตรพื้นล่าง คิดว่าต้นไม้พันธุ์ไม้จากต่างประเทศน่าจะเหมาะสม จึงเริ่มทดลองปลูก Pyrethrum พอมีข่าวออกไปว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมาช่วยชาวเขาเรื่องหาพืชทดแทนการปลูกฝิ่น ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ เพราะได้ประโยชน์เรื่องช่วยสกัดยาเสพติดไม่ให้แพร่หลาย ARS (Agricultural Research Service) ก็ให้ทุนมา ช่วงนั้นเราได้ทุนเยอะ ได้ทั้งเงินสนับสนุนการวิจัยและเงินสมนาคุณ **ด้วยยึดถือพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช งานที่เราอาสาทำนี้ถือไม่เอาเป็นประโยชน์ส่วนตัว ต้องเป็นคนที่พร้อมจะเสียสละ** จึงให้อาจารย์ปวิณเป็นคนจัดการเรื่องเงินเอาไปบริหารจัดการเป็นกองกลาง

อันที่จริงพวกเราก็ได้รับผลประโยชน์ทางอ้อมไม่น้อย ทั้งประสบการณ์การทำวิจัยกับโครงการต่างประเทศ ต้องทำรายงานส่งทุกหกเดือน ต้องทำให้ได้ตามมาตรฐานของโครงการที่ตั้งไว้ อย่างเรื่องการวิจัย Pyrethrum ที่ทำพอตีพิมพ์

เสนอเป็นงานวิจัยต่อที่ประชุมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งชาติก็ได้รับรางวัลงานวิจัยดีเด่น ได้ทั้งโล่ และเงินรางวัลจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ด้วยยึดถือพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช งานที่เราอาสานี้ถือไม่เอาเป็นประโยชน์ส่วนตัว ต้องเป็นคนที่พร้อมจะเสียสละ จึงทำตามที่พระองค์ท่านรับสั่งนำเงินจำนวนหกหมื่นบาทไปทูลถวายบนดอย ท่านทรงรับสั่งว่าดีแล้ว และทรงยื่นให้ ม.จ.ภักดีเดชรัชนี พร้อมกับตรัสว่าให้นำไปใช้กับโครงการหลวง

ช่วงที่ทำการวิจัย มีบริษัท Asmer Seed จาก Netherland ให้ช่วยผลิตไม้ดอกเพราะหน้าหนาวที่เนเธอร์แลนด์ผลิตไม่ได้ เราก็เอาไม้ดอกเข้ามาปลูก เช่น ดอกคาร์เนชั่น การผลิตของเราได้มาตรฐาน เราใช้วิชาการเข้าไปช่วย มีการเลี้ยงผึ้ง ศึกษาเรื่องผึ้ง วัดความชอบของผึ้งทำให้ทราบว่ามีผึ้งต้องการแหล่งน้ำเพื่อให้มีน้ำขึ้นเข้ารัง เวลากระพือปีกพร้อมๆ กันจะช่วยลดความร้อนภายในรัง ซึ่งเรื่องแหล่งน้ำนี้พระองค์ท่านทรงให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ชาวบ้านมีกินมีใช้ถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เราทดลองปลูกพืชสมุนไพรหลากหลายชนิด ตอนนั้นยังไม่มีแผนกสมุนไพร ต้องดูแลกันเอง จนพระองค์ท่านเล็งเห็นว่าไปแปลงทดลอง ทอดพระเนตรพืชสมุนไพร แล้วทรงรับสั่งถามว่าพืชนี้ชื่ออะไร อาจารย์จำชื่อไม่ได้ บ่ายชื่อพืชก็หลุดหายไป เกรงพระองค์ท่านจะกริ้ว แต่พระองค์ท่านกลับแย้มพระสรวลแล้วตรัสว่า " ขยันปลูกซะจนมั่ว จนไม่รู้ว่ามีอะไรบ้าง " ยังจำได้ไม่ลืมว่าแทนที่พระองค์ท่านจะทรงติเตียน แต่กลับตรัสให้เราหัวเราะกันจนหายเครียดแล้ว มีพระราชดำรัสต่อว่า "เอาพืชสมุนไพรต่างประเทศมาปลูกก็ดีแล้ว แต่รู้เรื่องสมุนไพรไทยหรือไม่ ถ้าไม่รู้ จะไปบอกว่าสมุนไพรนอกดีกว่าสมุนไพรไทยได้อย่างไร" ตอนนั้นทุกคนรู้สึกยิ่งกว่าโดนกริ้ว เลยต้องกลับไปศึกษาสมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า เอาอะไรมาเป็นอาหาร อะไรเป็นยา อะไรที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศึกษาสมุนไพรทั้งบนเขาและพื้นล่าง ว่าใช้ประโยชน์อย่างไร เดินรวบรวมจากดอยอ่างขางได้สองร้อยกว่าชนิดและศึกษาต่ออีกรวม ๑๒ ปี ต้องเดินป่าไปกับชาวเขาให้คำแนะนำไปทั้งเข้าไปถ่ายภาพด้วย ปรากฏว่าที่ศึกษาได้ทั้งหมดมี ๑,๙๐๐ กว่าชนิด เขียนเป็นหนังสือได้ ๓ เล่ม เป็นองค์ความรู้เรื่องพืชป่าที่ใช้ประโยชน์ทางภาคเหนือของประเทศไทย

โครงการที่ดอยปุยและดอยอ่างขางแตกต่างกันอย่างไรคะ

ที่ดอยปุยไม่ใช่งานวิจัย พระองค์ท่านทรงสละทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซื้อที่ดินเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชที่จะนำไปปลูกที่ดอยอื่น เป็นที่วัดอากาศ ดูแลป่า จึงได้ชื่อว่า "สวนสองแสน"

สวนดอยอ่างขางเป็นสถานียทดลองแห่งแรก พระองค์ท่านตั้งพระทัยให้เป็นสถานียทดลองโครงการหลวงที่เป็นรูปเป็นร่าง เดิมใช้ชื่อว่า โครงการเกษตรที่สูง มีอาจารย์ปวิณ ปุณศรี เป็นผู้จัดการการทดลอง ผลผลิตหลายๆอย่างของ

โครงการสูญหายไปเนื่องจากไม่มีใครทำต่อ เวลานี้เราทำไม้ตัดดอกเยอะ ก่อนนี้ทำไม้หัวแต่หายไปหลายโครงการ อย่าง Pyrethrum หายไปเพราะพื้นที่ปลูกในเชิงอุตสาหกรรมไม่เพียงพอ

ช่วงที่ถวายงานมีความประทับใจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชอย่างไรบ้างคะ

พระองค์ท่านก็รับสั่งถึงสอนไปในตัว ไม้ถือพระองค์ บางทีเราต้องระวังเกรงจะทำอะไรให้เป็นที่ระคายเคือง พระยุคลบาท เวลาเสด็จไปที่ไหนต้องไปให้เห็นจริงพระองค์ท่านทรงพระดำเนินเร็วมากจนบางครั้งพวกเราตามแทบไม่ทัน

“ พระองค์ท่านเป็นผู้ริเริ่มโครงการบนดอย

สิ่งที่พวกเราต้องยึดมั่น คือ การผูกมิตรกับชาวเขาเราจะทำให้พระองค์ท่านเสียหายไม่ได้

อาจารย์ได้นำเสนอแนวพระราชดำริหรือพระราชโองการใดมาใช้ในการทำงานบ้างคะ

เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ทรงรับสั่ง เห็นทุกคนอ้างถึงแต่ไม่เข้าใจต้องแท้ อาจารย์ไปเป็นกรรมการพิจารณาหลักสูตรฯ ทุกมหาวิทยาลัยใส่เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแต่ไม่มีรายละเอียด หลักการจริงๆมี ๓ ขั้นตอน

๑. มีพื้นที่น้อย แทนที่จะปลูกพืชเดี่ยว เรามีบ่อน้ำ ที่อยู่เล็กๆ มีนาปลูกข้าว มีที่ปลูกพืชผักสวนครัว เหมาะสำหรับพึ่งพาตนเองภายในครอบครัว

๒. เมื่อเราพอเพียง ควรจะรวมกลุ่มกัน เพื่อขายสินค้า จะได้มีราคาสูงขึ้น ไม่ถูกเอาเปรียบ ทำเหมือนสหกรณ์

๓. พึ่งตัวเอง ตั้งโรงสีข้าวเอง ทุกอย่างทำเอง ได้ผลผลิตก็ขาย แบ่งกำไรกัน

การอยู่แบบไม่พึ่งพาคนอื่นเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด ทำให้ครบวงจร การปลูกพืชผสม มองในแง่การอนุรักษ์พืช จะช่วยสร้างสมดุลทางธรรมชาติ ควบคุมกันเอง

จากนี้ไป อาจารย์มีความตั้งใจอย่างไรบ้างคะ

ยังขึ้นดอยทุกเดือน สานต่อพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ต้องทำต่อไป **ให้ถึงที่สุดจนกว่าจะหมดกำลัง** สิ่งที่ต้องปฏิบัติตามรับสั่งคือ ช่วยแก้ปัญหา เวลาเค้ามมีปัญหา ไม่ใช่แค่ส่งเสริมให้เค้าปลูก ถึงแม้ทุกวันนี้ชาวเขาส่งส่วนใหญ่จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น บางคนมีฐานะดีมาก ส่วนคนที่ไม่ประสบความสำเร็จเราก็ช่วยเค้าแก้ปัญหา เช่น **การแนะนำให้ปลูกพืชสมุนไพร “เจียวกู่หลาน”** แล้วเราสั่งซื้อ ใช้พื้นที่แค่ ๔ ตารางเมตร สามารถทำรายได้ ๔-๕,๐๐๐ บาท เป็นพืชสมุนไพรที่เป็นยาอายุวัฒนะ กินแล้วไม่เครียด ปรับสมดุลฮอร์โมนในสมอง หลับง่าย เราเอาพันธุ์จากญานและญี่ปุ่นมาศึกษาเปรียบเทียบกัน และศึกษาวิธีทำให้สารออกฤทธิ์ได้ประสิทธิภาพสูงที่สุด ปรากฏว่าพันธุ์ของเราดีกว่าของต่างประเทศ มีกลิ่นหอม สารออกฤทธิ์ก็ดีกว่า ต้นปลูกง่ายเจริญเติบโตดีกว่า ทนทานต่อแมลงดีกว่า ระยะเวลาหลังมีบริษัทยักษ์ใหญ่ของอเมริกาสั่งซื้อแล้วนำไปด พรีซตรรายใส่แคปซูลส่งไปขายทั่วโลกเรียกว่าพืชปลดหนี้

อาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรต่อโครงการวิจัยที่เคยทำมา

อาจารย์หวังว่าคนรุ่นหลังความอดทนน้อย เวลานี้หาคนแทนไม่ค่อยได้ คนที่เรียนจบออกมาส่วนใหญ่ อยากสบาย อยากสะดวก คำว่าเสียสละไม่มี แค่ให้เดินไปดูแลก็ไม่เอาแล้ว อยากทำงานในห้องแอร์ มีคอมพิวเตอร์ อยากให้เห็นถึงความเสียสละของรุ่นพี่ที่มีจิตอาสา ไม่มีใครที่ได้อะไรที่เป็นประโยชน์ส่วนตัว

"ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจาก
การมีความสุขร่วมกันในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น"

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สุดท้ายนี้ อาจารย์หวังอยากเห็นพวกเราหันมาให้ความสำคัญ ใช้ประโยชน์จากพืชพันธุ์ธัญญาหาร อย่าง
น้อยก็ช่วยต่อยอดโครงการหลายเรื่องที่เคยทำไว้แล้ว อย่างสมุนไพรไทยที่เราไม่เคยคาดคิด พอพระองค์ท่านรับสั่งทำ
ให้เราได้คิด แล้วกลายเป็นตำราให้นักวิจัยต่อยอดได้อีกมากมาย

ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล นิสิตเก่า มก.รุ่น ๘

จากโครงการพระบรมราชานุเคราะห์ช่วยเหลือ (๔๗) ปีที่แล้ว ผู้มูลนิธิโครงการหล่อในอนันต์

ศ.ดร.ปวิณ ปุณศรี นิสิตเก่า มก.รุ่น ๙
ผู้มีส่วนสำคัญในการอุทิศตนเพื่องานของพระเจ้าอยู่หัว

ท่านศึกษาจบอนุปริญญา คณะกสิกรรมและสัตวบาล สมัยนั้นเรียน ๓ ปี ได้รับอนุปริญญา (ต้องเรียนต่ออีก ๒ ปี รวมเป็น ๕ ปี ถึงจะได้รับปริญญาตรี) พอขึ้นปีที่ ๔ ได้รับทุน กพ.ตามความต้องการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและโทที่มหาวิทยาลัย UC Davis (University of California, Davis) มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จบกลับมาเป็นอาจารย์ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะกสิกรรมและสัตวบาล เพื่อใช้ทุนรัฐบาล และต่อมาท่านได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเกษตรศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการถวายงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คงต้องเริ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๐๖ จากการที่ ศาสตราจารย์เทียม คมกฤต คณบดีคณะวนศาสตร์ ริเริ่มทำงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำที่ห้วยคอกม้า บริเวณดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ นับเป็นจุดเริ่มแรกของงานวิจัยบนที่สูงของประเทศ

ต่อมาทางรัฐบาลก็ได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำแห่งชาติ โดยมีอาจารย์เทียมเป็นประธานอนุกรรมการฝ่ายวิจัยเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำ และก่อให้เกิดงานวิจัยเรื่องการเกษตรบนที่สูงโดยตรงขึ้นในเวลาต่อมา เนื่องจากพบว่าชาวเขาบนดอยปุยปลูกฝิ่นและทำไร่เลื่อนลอยกันมาก มีการโยกย้ายที่ปลูกพืชไร่ไปเรื่อย ๆ พลัดโน้ด ก็ย้ายไปที่ใหม่ ตัดไม้ ทำไร่เขาไปจนเป็นภูเขาหัวโล้น หากสามารถช่วยให้ชาวเขาทำการเกษตรแบบถาวรได้ ก็จะช่วยป้องกันการทำลายป่าและรักษาแหล่งน้ำได้ ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ อาจารย์เทียมและมาชวนผมกับ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ด้วยกันให้ไปช่วย ผมเขียนจบ ทางด้านไม้ผลจากอเมริกามาใจใจจะไปช่วยท่าน ในที่นั้นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็ได้รับงบประมาณสำหรับการทดลองเรื่องไม้ผลสำหรับ ที่สูงด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำแห่งชาติ รัฐบาลสมัยนั้นยังไม่ค่อยเข้าใจงบประมาณที่นำมาจึงยาก การดำเนินงานต่อมาจนถึงปี ๒๕๑๑ ก็ไม่ดีเท่าที่ควรเนื่องจากไม่มีงบประมาณ

แต่เป็นความบังเอิญและโชคดีที่พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ สร้างเสร็จประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชจะเสด็จประพาสพระราชฐานในฤดูหนาว เนื่องจากพระองค์ท่านมีพระประสงค์อยากเสด็จไปในที่ต่างๆในแต่ละภาคของประเทศ ล้วนนี้วิจัยดอยปุยบนพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ก็มีโอกาสอยู่ด้านหลังพระตำหนักฯ เมื่อพระองค์ท่านทรงทราบ ได้มีรับสั่งให้พวกเราเข้าไปฯ พอทรงทราบรายละเอียด

ท่านรับสั่งด้วยความห่วงใยว่ามีปัญหาอะไรเกี่ยวกับงบประมาณ ถ้าติดขัดให้มาบอกจะช่วยเหลือ หลังจากนั้นก็พระราชทานความช่วยเหลือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นมา สมัยนั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จฯ แปรพระราชฐานมายังพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ทรงมีพระประสงค์จะเสด็จตามดอยต่างๆ (เวลานั้นบางหมู่บ้านเป็นพื้นที่สีแดง บางแห่งสีชมพู เนื่องจากมีคอมมิวนิสต์อยู่มาก นับว่าอันตรายต้องระมัดระวังในการเสด็จเป็นอย่างมาก) พวกเราที่ปฏิบัติงานจึงต้องการรถที่มีสมรรถนะสูง อย่างรถ Land Rover ตั้งงบประมาณไปก็ไม่ได้มา เมื่อพระองค์ท่านทรงทราบก็พระราชทานยืมมาให้ใช้หนึ่งคัน (จริงๆก็คือพระราชทานให้เลย) ก็ตะลุยตามดอย ใช้กันจนพังถ้าไม่มีรถก็ต้องใช้วิธีเดินเท้าอีกประการ ตรงพื้นที่ที่เราตั้งเป็นสถานีดอยปูย อาจารย์เทียมไปขอพื้นที่จากกรมป่าไม้ แคว้นแบ่งมาให้หนึ่งเดียว เพราะเป็นที่อุทยานแห่งชาติ ไม่เพียงพอใช้งาน เผอิญมีที่อีกแปลงไม่ห่างจากหมู่บ้านแล้ว ดอยปูยมากนัก มีคนไทยอยู่เชียงใหม่ขึ้นไปทำสวนลิ้นจี่ สาลี่ ก่อนที่จะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ต้องการขายในราคาสามแสนบาท ก็ไปกราบบังคมทูลฯ ว่าหากได้ที่แปลงนี้มา จะมีพื้นที่ทำงานทำอะไรได้อีกมาก พระองค์ท่านก็รับสั่งให้ไปต่อรอง เราไปเจรจาจนเหลือสองแสนบาท พระองค์ท่านพระราชทานเงินให้ยืมมาซื้อ (จริงๆก็คือพระราชทานให้เลย) จึงเป็นที่มาของชื่อ "สวนสองแสน" จนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีรับสั่งให้อาจารย์เทียม กับผมไปเข้าเฝ้าฯ ว่า ดูแล้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทำตามลำพังจะไม่สำเร็จ งบประมาณไม่มี พระองค์ท่านทรงสนพระทัยเรื่องนี้มาก ทรงเห็นปัญหาของชาวเขา ดังนั้น พระองค์ท่านจะตั้งโครงการส่วนพระองค์บนดอย โครงการแรกพระราชทานชื่อว่า 'โครงการพระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขา' ซึ่งต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นโครงการหลวงพัฒนาชาวเขา โครงการหลวงภาคเหนือ โครงการหลวง และท้ายที่สุดได้จดทะเบียนโครงการหลวงเป็นมูลนิธิโครงการหลวง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โครงการนี้ได้ ม.จ.ภิศเดช รัชนี ซึ่งท่านอาสามาเป็นหัวหน้าโครงการ โดยลาออกจากบริษัทน้ำมันต่างประเทศ มาเป็นอาสาสมัครโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนสมัยนั้นมีการประท้วงไม่เห็นด้วยกับโครงการช่วยชาวเขา

วันหนึ่ง....

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงอธิบายเหตุผลที่ช่วยเหลือชาวเขาว่า

หนึ่ง เพื่อมนุษยธรรมเพราะเขาอยู่ในแผ่นดินไทย "ต้องช่วยให้เขามีความเป็นอยู่ดีขึ้น"

สอง เขาปลูกฝิ่นที่เป็นปัญหาทั่วโลก "ถ้าให้หยุดได้จะเป็นประโยชน์กับโลก"

สาม เขาทำการเกษตรบนดอยแบบผิดๆ

"ทำไร่เลื่อนลอยพอดินจืดก็ย้าย ตัดไม้ทำลายป่าจนเป็นเขาหัวโล้น"

การทำอย่างนี้ ทำให้พื้นดิน ป่าไม้ของเราเสียหายมาก อีกหน่อยต้นน้ำลำธารก็จะหมดไป ถ้าพวกเราทุกคนไปช่วยเขา ก็เท่ากับช่วยบ้านเมืองให้มีความสุข และปลอดภัยได้อีกทั้งประเทศ ถ้าเราสามารถทำโครงการนี้ให้สำเร็จให้ชาวเขาอยู่เป็นหลักเป็นแหล่ง สามารถที่จะมีการอยู่ดีกินดีพอควร และสนับสนุนนโยบายที่จะรักษาป่าไม้ รักษาดินให้เป็นประโยชน์ต่อไป ประโยชน์อันนี้จะยั่งยืนมาก นับเป็นพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่านที่มีสายพระเนตรยาวไกลทอดพระเนตรเห็นปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาในระยะยาว อย่างที่พวกเราคาดไม่ถึง

หลังจากนั้น พอมิโครงการสวนพระองค์เกิดขึ้น เรื่องค่อยๆแพร่กระจายไปทั่วโลก เมืองไทยเรลดการปลูกฝิ่น ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ องค์การสหประชาชาติก็มาตั้งสำนักงานที่กรุงเทพฯ เพื่อมาช่วยเราทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมป่าไม้ ตำรวจ ทั้งปราบปรามและปลูกพืชทดแทน ปีถัดมา พ.ศ. ๒๕๑๖ ทางประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกระทรวงเกษตร มาเข้าเฝ้าฯ ม.จ.ภิศเดช รัชนี เห็นว่าทางเราทำจริงจัง จะเข้ามาช่วยมีเงินสนับสนุนมาก เรามีปัญหาคนติดยาเสพติด มากขึ้นๆ เราก็กินดี เขาเสนอโครงการวิจัย เราก็ตั้งคณะกรรมการ โครงการแรกที่ทำร่วมกันคือโครงการไม้ผลเมืองหนาว (ศ. ดร. ปิณณ ปุณศรี) เป็นหัวหน้าโครงการ เพราะมันสามารถทำได้เลย มันชัดเจนที่ตอนนั้น ชาวเขาปลูกท้อ ฝิ่นเมือง ลูกเล็ก รสฝาด ต้องเอาไปดอง ไม่ค่อยได้ราคา บางปีลูกออกดกมาก ถูกกดราคาจนต้องทิ้ง เวลานั้นทุกสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใครถนัดอะไรมาช่วยกันหมด ระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงจัดตั้งโครงการสวนพระองค์ ม.จ.ภิศเดช รัชนี ได้ไปสำรวจตามดอยเพื่อหาพื้นที่ตั้งสถานีสักแห่งให้อยู่ท่ามกลาง ดงฝิ่น เพื่อจะได้ชัดเจนว่าช่วยชาวเขาลดการปลูกฝิ่น ก็ได้ที่ที่แปลงใหญ่โตมาก ปลูกฝิ่นออกดกงดงาม จึงเป็นที่มา ของสถานีเกษตรหลวงดอยอ่างขางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่อ่างขางนี้อยู่สูงกว่าดอยปุยมาก อากาศเหมาะสมกับการปลูกไม้ผลและพืชเมืองหนาว การเดินทางในสมัยนั้นพวกเราต้องเดินทางโดยรถไปที่ฝางก่อน ไปรถที่โรงเรียน แล้วจะมีเฮลิคอปเตอร์ มารับขึ้นไปส่งบนดอย เวลาขึ้นก็ไม่ใช่ง่าย ต้องรอให้ฟ้าเปิด มีเวลานิดเดียว บนนั้นอันตราย แต่ด้วยพระบุญญาบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พวกเราไม่เคยประสบกับ เหตุการณ์ร้ายแรงเลย เมื่อขึ้นไปแล้วก็ทั้งพวกเราไว้ที่นั่นครั้งละหลายๆวัน เวลาจะกลับต้องเดินลงจากดอยกันเอง พวกเราหมุนเวียนกันไปทุกเดือน มีหัวหน้าสถานีและจ้างคนงานคนดูแลเป็นชาวเขา

โครงการนี้ใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ทั้งหมด พอมือถือกรจากต่างประเทศมาช่วย ก็ขดเชยได้พอควร ผลงานวิจัยของเราออกมาเรื่อยๆ อย่างท้อพื้นเมือง เราก็เอาท้อสายพันธุ์จากต่างประเทศหลายๆพันธุ์มาคัดเลือก ทดลองติดตาม ต่อก็กับท้อพื้นเมือง เพียงปีเดียวก็ได้ผลผลิตแล้ว ชาวเขาเห็นผลเร็วก็ดีใจ เริ่มเอาใจใส่ และยอมรับมากขึ้น แม้แต่ช่วงที่สถานีทูตได้วันถูกจีนแผ่นดินใหญ่แทรกแซงก็ได้ขอเข้าเฝ้าฯ พระองค์ท่านมีรับสั่งว่านโยบายการเมือง ไม่เกี่ยวกับพระองค์ท่าน ทางใต้วันทูลฯเสนอให้นักวิชาการของใต้วันที่เชี่ยวชาญด้านผลไม้มาช่วยโครงการ

ศาสตราจารย์ ดร.ปิณณ ปุณศรี (คนกลาง)

บรรยาภาคนักหนาวบนดอยปุยกับเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณ จันทนโอ
กับอาจารย์โรกพิชที่ไปช่วยงานโครงการหลวง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณ จันทนโอ
กับผู้เชี่ยวชาญชาวดินถิ่นที่หนองหอย

ตำรวจที่เคอานีสถานกำลังพาเข้าไปหาประชาชน

เป็นลูกเขยในโครงการหลวง ดอยอ่างขาง

ที่อ่างขาง ที่ฝึกหัดแรกที่บ้านดอยอ่างขาง

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงประทับอยู่ในที่ประทับดอยอ่างขาง

ส่วนพระองค์ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ ก็ส่งคนมาเรื่อยๆ ททยอยเปลี่ยนกันมา มีทั้งป่าไม้ ไม้ผล มีดินไม้ที่เหมาะสมกับบ้านเรา อย่างบัวก็ส่งมาให้เราทดลอง คัดพันธุ์จนได้พันธุ์ที่ดีกว่าของเมืองจีนเสียอีก ส่งเสริมให้ชาวเขาปลูกจนเราไม่ต้องนำเข้า บัวจากจีน แถมยังส่งออกได้ปีละมากอีกด้วย เมืองงานวิจัยต่างๆเห็นผล ชาวเขาตื่นตื่นมาก เขามีความมั่นใจมากขึ้น ก็ค่อยๆเลิกปลูกฝิ่นไป ใช้เวลาประมาณสิบปี พื้นที่ปลูกฝิ่นก็ลดลงเรื่อยๆ

พระราชดำริที่แสดงถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่านที่เด่นชัด

จดจำได้เมื่อเริ่มเห็นผลจากโครงการส่วนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินยังพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้เชิญทูตประเทศต่างๆไปเยี่ยมชมโครงการ มีเฮลิคอปเตอร์พาไปชมโครงการบนดอยหลายแห่ง ให้เห็นจริงว่าฝิ่นลดลงมาก เวลากลางคืนโปรดเกล้าฯพระราชทานเลี้ยง คณะทูตต่างประเทศอย่างสมเกียรติ รับสั่งให้พวกที่ทำงานวิจัยไปร่วมรับพระราชทานเลี้ยงด้วย แล้วทรงให้เราจับคู่กับ ทูตแต่ละประเทศเพื่อพูดคุยใครอยากขออะไรก็คิดไว้ก่อน จากคืนนั้นเราก็ได้รับความช่วยเหลือจากหลายประเทศอย่าง ประเทศญี่ปุ่น เราขอรถยนต์เพื่อใช้ในโครงการ ก็ได้รับมาปีหนึ่งเป็นสิบคัน เครื่องมือเกษตร รถไถ เราติดต่อขอมาได้ บางประเทศให้ม้าสำหรับบรรทุกของขึ้นดอย เราส่งให้ทหารช่วยเหลือและเพาะพันธุ์ พันธุ์พืช เราขอได้หมด อย่าง ประเทศอิสราเอล มีลตรอบเออร์รี่พันธุ์ดี ปกติเขาหวง พอรู้ว่าเป็นโครงการของในหลวงเขาก็ยินดีและยังส่งผู้เชี่ยวชาญ มาด้วย พวกทูตก็ไปคุยต่อกัน ช่วงนั้นทุกประเทศอยากได้รับเชิญมาก เคยได้ที่ช่วยจริงๆมากถึง ๓๐ ประเทศ บางประเทศก็เสนอว่าจะเอาสิ่งนั้นสิ่งนี้ไหม สิ่งเหล่านี้ได้มาด้วยพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชโดยแท้จริง

อีกหนึ่งเรื่องที่ยากจะเล่า คือ เวลาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จแปรพระราชฐานยัง พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ จะทรงหาเวลาไปเยี่ยมสถานีเกษตรหลวงดอยอ่างขางเสมอ ท่านอยากทอดพระเนตร ของจริง มากกว่ารายงานหรือการมากราบบังคมทูลฯ ดังนั้น ทุกปีต้องเสด็จดอยอ่างขาง ผมในฐานะหัวหน้าฝ่ายวิจัย จะรับเสด็จและมีแปลงวิจัยของแต่ละอาจารย์ ก็จะมาขึ้นรถรับเสด็จและถวายรายงาน ปีนี้กราบบังคมทูลอย่างนี้ ปีหน้าต้องระวังอย่าให้ผิดหรือลบลน เพราะพระองค์ท่านทรงจดจำได้แม่นยำ พระองค์ท่านทรงมีพระเมตตาและทรงให้ กำลังใจผู้ปฏิบัติงานเสมอมา ทรงเป็นกันเองทำให้พวกเราหายเกร็งไปได้บ้าง ระยะเวลาเมื่อโครงการหลวงเริ่มเจริญเติบโตขึ้น พระองค์ท่านก็ไม่ค่อยได้เสด็จพระราชดำเนินไป ส่วนผมเอง หลังจากเกษียณอายุราชการก็ไปช่วยโครงการอีกไม่นาน เท่าไหร่ เนื่องจากสุขภาพไม่ดีสู้หนัก

แนวทางพระราชดำริที่จดจำใส่เกล้าใส่กระหม่อมและยึดเป็นแนวคิดที่เปลี่ยนไปในการใช้ชีวิตและการทำงาน ที่เขาเชื่อมั่นและทำให้แนวคิดงูได้ยืนไปเลย คือ เมื่อกลับจากเมืองนอกมาทำวิจัยเรื่องคนจน จนมั่นใจว่าลูกได้ไปเมืองไทยก็เฝ้าเรียนทางวิชาการดีกว่าคนบ้านเราแล้วมั่นใจว่าคนรุ่นใหม่เป็นพืชเศรษฐกิจได้ก็เอาไปปลูกแล้วถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ขณะนั้นพระองค์ท่านเสด็จประทับที่หัวหินก็เอาไปทูลถวาย คิดว่าตอนนี้ลูกได้แน่นอนแล้ว

พระองค์ท่านรับสั่งว่า

" ดีใจด้วยนะที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปลูกองุ่นได้สำเร็จ แต่ควรคิดถึงเกษตรกรอีกจำนวนมากที่เขาลำบาก คงจะมีคนปลูกได้ไม่กี่ราย ควรทำงานวิจัยสำหรับเกษตรกรจำนวนมากๆ ของประเทศ "

ตั้งแต่นั้นทำให้เราเปลี่ยนแนวความคิด จริงของพระองค์ท่าน ตอนนั้นทำเพื่อเกษตรกรแถวอำเภอสามพราน ซึ่งปลูกพุทรากันเยอะมาก ไม่รู้จะปลูกอะไรอื่นดี มาคิดดูว่าตั้งแต่ที่สามพราน ก็จริงอย่างที่รับสั่ง พอตีอาจารย์เขียนมาชวนไปทำงานบนดอย ก็ค่อยได้โอกาสทำให้เต็มที่

พระราชทานแนวคิด พอได้เข้าเฝ้าฯ บ่อยๆ ก็ประทับใจกับแนวคิดการทำงานในภาพใหญ่ ความประทับใจที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เหมือนกับที่พวกเราทุกคน ประทับใจ พระองค์ท่านไม่ทรงอยู่ว่างเลย ทรงคิดงานตลอดเพื่อประชาชน ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย เสด็จฯไปทุกที่มีปัญหา ใครเดือดร้อนที่ไหน ต้องเสด็จไป แรกๆผมเข้าใจว่าพระองค์ท่านไม่ทรงรู้จักเรื่องในประเทศเลยต้องเสด็จไป แต่เพิ่งเข้าใจเมื่อพระองค์ท่านทอดพระเนตรแผนที่และทรงคิดงานไปพร้อมๆกัน

ตอนหลังพระองค์ท่านทรงตั้งโครงการพระราชดำริอีก ๖ แห่งทั่วประเทศ เพื่อจะแก้ไขปัญหามาในแต่ละพื้นที่เวลานี้มีท่านองคมนตรี อำพล เสนาณรงค์ เป็นผู้ดูแลโครงการ น่าดีใจที่องค์การสหประชาชาติ UN มีมติทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเกียรติยศด้านการพัฒนามนุษย์ (UNDP Human Development Lifetime Achievement Award) แต่พวกเราทราบดีว่า พระองค์ท่านไม่ได้ทรงหวังรางวัลอะไร แค่ขอให้ประชาชนอยู่ดีกินดี

เรามีบุญที่
เกิดมาในรัชกาลที่ ๙
และได้เข้าเฝ้าฯ ถวายงานอย่างใกล้ชิด

สิ่งที่ยากจะฝากถึงพวกเราชาวเกษตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีโอกาสดำเนินการใกล้ชิดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมากมายเหลือเกิน แม้กระทั่งการเสด็จมาทรงดนตรี และได้ถวายงานพระองค์ท่านหลายต่อหลายเรื่องหลายโครงการ นับเป็นบุญของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พวกเราควรรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ และร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มิฉะนั้นก็ต้องตามคืบกัน และเสียผลประโยชน์ส่วนรวม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ท่านไม่ทรงอยู่ว่างเลย ทรงคิดงานตลอดเพื่อประชาชน
ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย เสด็จฯไปทุกที่ที่มีปัญหา ใครเดือดร้อนที่ไหน ต้องเสด็จฯไป

พระองค์ทรงนึกถึงประชาชนตลอดเวลา

นายช่างชลประทาน ปราโมทย์ ไ้มักลัด นิสิตเก่า มก.รุ่น ๑๘
อดีตอธิบดีกรมชลประทาน อดีตรองปลัดกระทรวงเกษตรฯ อดีตสมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร

“ป่าไม่ต้องไปปลูก ธรรมชาติจัดการได้ แต่อย่าให้คนไปยุ่งกับป่า” พระราชกระแสรับสั่งที่นายช่างชลประทาน ปราโมทย์ ไ้มักลัด นิสิตเก่า มก.รุ่น ๑๘ จดจำใส่เกล้าใส่กระหม่อมได้ขึ้นใจ ชีวิตเริ่มต้นจากโรงเรียนการชลประทานจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาที่พระราชนิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต วิศวกรรมชลประทาน เกียรตินิยม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จากพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

จากวันนั้นไม่เคยคาดคิดว่าตนเองจะเป็นคนที่โชคดีที่สุดในโลกคนหนึ่ง ที่มีโอกาสได้ถวายงานรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช หลังจากรับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้ว ชีวิตทำงานก็เริ่มต้นขึ้นที่กรมชลประทาน ยุคที่ไปเรียนใหม่ๆ วิศวกรชลประทาน ขาดแคลนมาก ไม่ค่อยมีคนเรียน จึงได้งานทันทีโดยไม่ต้องสมัคร ฝึกงานหนึ่งเดือนก็ถูกส่งตัวไปเป็นนายช่างบ้านนอก ช่วงนั้นโครงการเขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี กำลังเริ่มต้น ทำงานอยู่ ๗ เดือน

วันหนึ่งเพื่อนที่กรุงเทพฯ วิฑูรย์ไปแจ้งข่าวว่า “ขอให้กลับกรุงเทพฯ ส่วนศาสตราจารย์อินทรี จันทรสฤทธิย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ อยากพบตัว “นายช่างบ้านนอก” จึงรีบเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ด้วยความอยากรู้ว่าถูกเรียกตัวด้วยเรื่องใด แต่ก็คิดว่าน่าจะเป็นเรื่องดี

ข่าวดีที่ชีวิตนี้ไม่เคยคิดมาก่อนและไม่เคยอยู่ในเป้าหมายของชีวิต

คณะกรรมการมูลนิธิทุนอาณันทมหิตลแผนกเกษตรศาสตร์ ได้พิจารณาให้ได้รับทุนอาณันทมหิตล แผนกเกษตรศาสตร์ให้ไปศึกษาต่อด้านวิศวกรรมชลประทาน เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีรับสั่งให้หาคนไปเรียนด้านวิศวกรรมชลประทานหนึ่งคนเพื่อกลับมาช่วยทำงานในบ้านเมือง

ตอนนั้นดีใจจะคนกับตกใจ ด้วยบุญวาสนามาถึงโดยไม่ทันรู้ตัว ในชีวิตไม่เคยคาดคิดเรื่องที่จะไปเรียนต่อต่างประเทศ คิดแค่ทำงานและเติบโตไปเรื่อยๆตามสายงาน เป็นไปได้จริงหรือว่ในชีวิตนี้จะได้รับพระราชทานทุนอานันทมหิดล ก่อนไป นอกจากต้องทดสอบวิชาภาษาอังกฤษแล้ว ยังต้องตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ ทุนอานันทมหิดลนั้นมุ่งเน้นว่า ถ้าเลือกใครแล้ว หวังว่าคนคนนั้นจะกลับมาทำประโยชน์ให้สังคม

ก่อนการเดินทาง จะต้องเข้าเฝ้าเพื่อกราบบังคมทูลลาและรับพระราชทานพระบรมราโชวาทรู้สึกตื่นเต้นมากจนบอกไม่ถูก เป็นความภาคภูมิใจสูงสุดในชีวิตที่นึกไม่ถึงว่าจะมีโอกาสเช่นนี้ ท่านผู้ใหญ่ให้เดินเข้าพร้อมถือพานดอกไม้ธูปเทียนเข้ากราบแทบพระบาท ทรงมีรับสั่งว่า ให้ไปเรียน แต่อย่าไปเรียนอย่างเดียวแต่ในห้อง ให้ไปเรียนกับโครงการที่เค้าทำว่าเค้าทำกันอย่างไร ก็คือให้ไปเรียนและทำงานฝึกงานด้วย เราก็ขอเค้าสมัครไปที่ต่างๆอีก ๑ ปี เราพบถึงความแปลกประหลาดมหัศจรรย์ พบเรื่องราวมากมายเกี่ยวกับงานที่เค้าทำด้านชลประทาน เป็นพระราชดำริที่ทำให้เราต้องระลึกไว้เสมอว่า สิ่งที่พระองค์ท่านรับสั่ง พระองค์ท่านต้องการตัวเรามาเพื่อใช้งานจึงให้หาคนไปศึกษาวิชาการด้านนี้ ตอนนั้นพระองค์ท่านทรงสนพระทัยเรื่องน้ำ เราจะต้องไม่ทำให้พระองค์ท่านผิดหวัง

" ทุนของฉัน ไม่มีสัญญาต้องมาเชิ่ดเป็นลายลักษณ์อักษร จะทำให้ทุนกี่ปี จะรับราชการหรือไม่ แต่ขอให้คิดว่าจะกลับมาต้องทำงานให้เกิดประโยชน์กับสังคม บ้านเมือง "

พระราชดำรินี้ จารึกอยู่ในหัวใจตลอดเวลาตั้งแต่บัดนั้นมา ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะกลับมาจะต้องรับราชการเลยทำอย่างอื่นไม่ได้ ผมตั้งใจทำราชการ จะเจริญหรือไม่อยู่ที่ตัวเรา ฝึกปรือมาเยอะ ความลำบากไม่ต้องพูดถึงเจอมากมาย งานเอกชนไปทำงานบริษัทรับเหมา ได้สตาจ์เยอะ ไม่ใช่สิ่งที่เราต้องการ ผมเป็นหนี้บุญคุณพระองค์ท่าน ท่านทรงชุบเลี้ยง ไม่เช่นนั้นคงไม่มีวันนี้

เมื่อกลับมาเริ่มอาชีพราชการที่กรมชลประทาน ๗-๘ ปีแรก รับผิดชอบโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการ ทำตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ พอปีที่ ๘ อธิบดีกรมชลประทานเรียกเข้าพบให้เดินทางตามหลังคณะของท่านไปตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ท่านทรงงานมากมายเหลือเกิน ผมเข้าไปช่วยคิดงานทางเทคนิคตามหลังผู้ใหญ่ พื้นที่ส่วนใหญ่คือพื้นที่ภาคอีสานที่ออกแบบงานพัฒนาอยู่จำนวนมากตอนนั้นเสด็จฯทรงงานทั่วทุกภาคทั่วประเทศ รองอธิบดีรับงานไม่ไหว ให้ไปช่วยคิดงาน คอยฟังรับสั่งและพระราชดำริแล้วคิดว่าจะงานควรจะทำอย่างไร ถวายพระองค์ท่าน

ในหนึ่งวัน บางครั้งเสด็จฯถึง ๓-๔ งาน เสด็จฯประทับภาคอีสาน หนึ่งเดือน (พฤศจิกายน) ก่อนที่จะมีพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ก็ประทับเรือนโครงการน้ำอูน ประทับภาคใต้ เดือนครึ่ง (กันยายนถึงกลางตุลาคม) ภาคเหนือสองเดือนครึ่ง ภาคตะวันตก ประทับพระราชวังไกลกังวลตลอดหน้าร้อน รวมเต็มที่ ๗ เดือน ที่ประทับต่างจังหวัดอีกห้าเดือนประทับที่พระราชวังสวนจิตรลดา เสด็จฯงานพระราชพิธี และเสด็จจังหวัดใกล้เคียงรอบๆ

จนถึงปี พ.ศ.๒๕๒๖ ผู้ใหญ่ที่อยู่ตำแหน่งสูงกว่าติดภารกิจ อธิบดีสมัยต่อมาจึงแต่งตั้งผมเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกิจกรรมพิเศษผู้แทนกรมชลประทานรับผิดชอบงานทุกอย่างของกรมชลประทานที่เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๗ เป็นต้นมา

ผมติดตามถวายงานพระองค์ท่านอย่างใกล้ชิดจึงมีภาพผมปรากฏในภาพที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงงานตามสื่อมากมายไม่ว่าจะเปลี่ยนอธิบดีกรมชลประทานไปกี่ท่าน แต่ผมก็ยังติดตามพระองค์ท่านไปตลอดทุกหนแห่ง ยามเสด็จฯหมู่บ้านโน้นหมู่บ้านนี้ ทรงวางแผนที่ คิดงานและตกลงงาน ในขณะนั้นผมยึดถือพระราชดำริงานของพระราชฯ ผมต้องจัดการกระบวนการขับเคลื่อนตามความสำคัญและขนาดของงาน

ตัวอย่างและแนวคิดจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ได้จากพระองค์ท่านในหลักการและแนวคิด พระจริยวัตรในการทรงงานจะทำแบบไหน ต้องช่วยในพื้นที่ห่างไกล ก่อน พื้นที่ที่รัฐบาลทำชาวชนประทานต้องใส่ใจ ตรงไหนงานพัฒนาเข้าไม่ถึงเราต้องเสาะหา การเสด็จพระราชดำเนินไปที่ต่างๆ จะมีกระบวนการการทำงาน ขึ้นแรกต้องหาผู้คนชาวบ้านหมู่บ้านนั้นๆ ชาวบ้านรู้ว่าในหลวงเสด็จมาเพราะเขาถูก ร้องทุกข์ไป ไปที่ที่รับรู้ข้อมูล พระองค์ท่านจะเสด็จไปหาเขา รับสั่งนานๆ บางครั้ง ๒๐-๓๐ นาที กระบวนการค้นหาปัญหา และสาเหตุที่แท้จริงว่าเป็นอย่างไร หาข้อมูลจริงเปรียบเทียบกับบันทึกในแผนที่ พระองค์ท่านเสด็จลงในพื้นที่ บางครั้ง ประทับบนพื้นถนน ชาวบ้านรวมกลุ่มตรงไหนก็จะเสด็จไปหา โปรดจะทรงสอบถามกับผู้อาวุโส ผู้ใหญ่บ้าน กำนันอยู่ไหน ทรงสนพระทัยทุกเรื่องสภาพปัญหาทั้งที่ทรงทราบแล้ว แต่อยากทรงรับฟังจากชาวบ้านจริงๆ

ทรงมีรับสั่งถามต่อถึงเรื่องสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรบริเวณนั้น จากชาวบ้าน ทรงเก็บข้อมูลจนแนพระทัยแล้ว ทรงชี้ในแผนที่ ทรงคิด ผมจะเดินเข้าไปเพื่อทราบปัจจัยมูลเหตุความคิดเห็น ชีตงาน คิดงานกับแผนที่ เพราะในแผนที่จะบอกหมดว่าสภาพพรมน้ำ พื้นที่เป็นอย่างไร พอได้จุดที่หนึ่ง เสร็จแล้วพระองค์ท่านจะเสด็จไปหาประชาชนชาวบ้านอีกที่ รับสั่งว่า ตอนนีตกกลางกับช่างชลประทานแล้ว จะทำอ่างเก็บน้ำตรงนั้นตรงนี้

ตรงนี้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ พวกเราเข้าไปครอบครองทำประโยชน์ใช้มีัย ตรงนั้นเป็นที่ลวงนะ ทางราชการไม่จ่ายค่าที่ดินให้ณะ แต่จะจ่ายค่าเสียประโยชน์ เช่นค่าต้นไม้ขาดเสียให้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ไม่เคยทรงใช้กฎหมายจัดการกับชาวบ้าน พระองค์ท่านจะทรงอธิบายและทรงถามความเห็น พวกท่านว่าอย่างไร สิ่งนี้แหละที่เรียกว่า ประชาพิจารณ์ ที่ทรงปฏิบัติมาตลอด

กรมชลประทานจะทำอ่างเก็บน้ำให้ แต่จะไม่ทำคลองหรือเหมืองส่งน้ำให้ พวกท่านต้องขุดกันเอง ชลประทานจะวางแนวทางให้ ทางราชการจะไม่ทำให้ทั้งหมด ให้ผู้ใหญ่บ้านไปรวมกลุ่มราษฎรชาวบ้านที่ได้รับประโยชน์มาช่วยกันทำ พระองค์ท่านไม่โปรดให้ทำให้ทั้งหมด ถ้าไม่มีวัสดุทางการจะหามาให้ ไม่จำเป็น ต้องช่วยกันทำ

การมีส่วนร่วม การทำประชาพิจารณ์ พระองค์ท่านทรงทำมานานแล้ว บางครั้งพอเสด็จกลับฯ ชลประทานกลับเข้ามาในพื้นที่ใหม่ เกิดปัญหาชาวบ้านไม่ยอม ไม่อดุลย์ร่วมกันก็ติดขัด เราจะหาทางกราบบังคมทูลว่าตกลงกันไม่ได้ ทรงมีรับสั่งว่าเมื่อเค้าไม่ยอมก็ให้จัดการกันเองไปก่อน ไปทำที่อื่นก่อน พระองค์ท่านไม่ทรงยอมในสิ่งที่ราษฎรทำไม่ถูกต้องแบบนี้ไม่ให้ทำ ถ้าขึ้นกรมชลประทานทำไปมันไม่ถูกต้อง พระองค์ท่านไม่โปรด พระองค์ท่านทรงสอนประชาชนไปด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีวิธีมีแนวคิดที่แตกต่างออกไป ทรงเป็นนักคิด ทรงสมมุติฐาน ถูกผิดต้องไปทดลองดู นักวิชาการก็ค้าน แต่เมื่อทดลองก็เป็นอย่างที่พระองค์ท่านคิด เพราะพระองค์ท่านทรงคิดรอบด้าน ไม่ยึดติดวิชาการเพียงด้านเดียว หาสิ่งที่เหมาะสมกับพื้นที่ ไม่ใช่แต่พยายามจะเปลี่ยนสิ่งที่มีอยู่ในพื้นที่เพียงอย่างเดียว

ยี่สิบกว่าปี ผมมองดูพระองค์ท่านเป็นตัวอย่างผมได้ประโยชน์กับชีวิตในการรับราชการมีหลายบริบทที่เราสามารถนำมาจัดการตัวเองได้ เช่น ทรงเป็นนักวิชาการป่าไม้ ไม่ต้องปลูกป่า แต่อย่าให้คนไปยุ่งกับป่าหรือการปลูกไม้ ก็ต้องปลูก ๓ อย่าง ทำเชื้อเพลิง ให้นกกากินให้คนกิน และปลูกไม้เศรษฐกิจ ไม่ใช่ปลูกแต่อย่างเดียว เช่นไม้สัก ไม่เห็นด้วย

หน่วยราชการไม่เคยนำแนวพระราชดำริไปทำเลย ปลูกป่าก็ปลูกอย่างเดียว รับสั่งว่า ธรรมชาติเมืองไทยนั้น ฟ้าฝนสามารถจัดการกับป่าไม้ได้ ที่เห็นชัดเจนจากคอกยุง แต่เดิมเป็นเขาหัวโล้น ต้องจัดการชาวเขาอย่าให้ย้ายที่อยู่ ให้ปลูกพืชผลทำมาหากิน เพราะฉะนั้นเรื่องคนอย่างเดียวคือปัญหา ชาวเขาอยู่ที่สูงไปย้ายเขาไม่ได้ ให้เค้าอยู่เป็นที่ สละพื้นที่ให้เค้าทำการเพาะปลูกเป็นหลักการที่ดีจริงๆ ไม่เปลืองเงินทอง การจัดการป่าไม้ อนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร ล้วนเป็นแนวพระราชดำริของพระองค์ท่าน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
ทรงมีหลักการว่า

ต้องสร้างสมดุลให้ชาวเขาอยู่กับป่า ดูแลรักษาป่า

ให้เด้ามีความสำนึกให้ได้ จึงทรงอุทิศพระวรกายทรงงานหนัก

อยากให้พวกเรานำเรื่องราวที่ทรงวางรากฐานไว้มาขับเคลื่อนต่อ ท่านรับสิ่งอะไรจริงจัง ทรงทำอะไรด้วยความคิดหลากหลาย ทรงเป็นนักคิด นักวางหลักการ นักวิชาการทุกศาสตร์ มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่จะนำเรื่องนี้ไปขยายความ ได้มากมายหลายเรื่องราวในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รับรู้รับทราบกันแล้ว นำหลักคิด หลักธรรม ไปขยายต่อยอดกระบวนการวิจัย ส่งสอนนิสิตนักศึกษาจะได้ประโยชน์มาก

ปรัชญา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นประโยชน์สำคัญในการใช้ทรงงาน

เข้าใจ ก่อนจะทรงงานอะไรต้องสร้างความเข้าใจก่อน อะไรจะทำให้เกิดปัญหา รวมทั้งวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น อย่างเช่น การนับถือศาสนาหรือความเป็นอยู่ ชาวไทยภูเขา หรือชาวมุสลิม

เข้าถึง การสร้างความเข้าใจอย่างละเอียดลึกซึ้ง บางที่รวมไปถึงการศึกษาให้ได้คำตอบชัดเจน อย่างโครงการใหญ่ๆ

พัฒนา คือ ขั้นตอนสุดท้าย เมื่อกระบวนการขั้นที่หนึ่งและสองเสร็จแล้วก็ไปสู่วิวัฒนาการ ผมเรียนรู้ เห็นพระองค์ท่านทรงงานก็นำมาประยุกต์ใช้

ปรัชญา รู้ รัก สามัคคี อีกปรัชญาหนึ่งที่ลึกซึ้ง รอบรู้ รักในงานที่ทำ สามัคคี เราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องรู้จักประสานความสัมพันธ์กับคนอื่น

ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง หลักสำคัญคือ จะทำอะไรก็แล้วแต่ ทำแบบสายกลาง อย่าสุดโต่ง ทำอะไรแต่พอประมาณ ทำอะไรให้มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน จะได้ไม่ล้มเหลว

พวกเราทุกฝ่ายควรนำเอาสิ่งต่างๆ ที่ทรงวางรากฐานไว้มาขับเคลื่อนให้ชัดเจน จะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้ ความประทับใจของผมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ความที่ทรงเป็นนักวิชาการ นักคิดของพระองค์ท่าน ผมประทับใจมาก ทรงเป็นแบบอย่างให้ผมน้อมนำมาปฏิบัติตามเอามาคิดว่าเราต้องจัดการตนเองให้เป็นผู้รู้ในสายงานที่เราทำก็จะเกิดความชัดเจนในตัวเรา ผู้คนก็จะยอมรับ ฝึกให้เราเป็นนักคิด ไม่ใช่ทำงานตามตารางผมทำงานราชการต้องขยัน ท่านทรงเป็นแบบอย่าง อุปสรรคไม่มี ฝนตกก็ทำงานกลางสายฝน พระองค์ท่านทรงทุ่มเทพระวรกาย เราก็ต้องฝึกตัวเองให้ขยัน พัฒนาตัวเอง จำได้ขึ้นใจถึงพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน **ความตอนหนึ่งว่า**

" ข้าราชการทุกคนในประเทศไทยต้องทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ อย่าทำหน้าที่เพื่อหวังประโยชน์รางวัล ทำหน้าที่ได้สำเร็จแล้ว จะเป็นรางวัลอย่างประเสริฐ "

บันทึกความทรงจำฉบับนี้ เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความตั้งใจจัดทำขึ้น เพื่อให้ทุกคนได้อ่านและรับรู้ว่า ครั้งการรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ณ น้ำตกป่าละอู พื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการเสด็จส่วนพระองค์ และเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ข้าพเจ้า รวมทั้งเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานอีกหลายร้อยชีวิตที่ร่วมอุดมการณ์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีกำลังใจที่จะต่อสู้ฟันฝ่ากับปัญหาอุปสรรคในยามที่ท้อแท้หมดหวังแม้ต้องเสียชีวิตเชิดชูกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่อยู่ในมุมมืดมองไม่เห็นตัวตน ถึงแม้มันจะยากลำบากแต่พวกเราก็สามารถฝ่าฟันมาอย่างปลอดภัยจนถึงทุกวันนี้ได้ด้วยพระบารมีปกเกล้า

สืบเนื่อง หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโครงการห้วยสัตว์ใหญ่ ตามพระราชประสงค์ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์ จากนั้นจึงมีรับสั่งจะเสด็จทอด พระเนตรน้ำตกป่าละอู ในโอกาสต่อมา จนกระทั่งถึงวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ พื้นที่โดยรวม มีความพร้อมระดับหนึ่ง ในขณะที่ข้าพเจ้าและเจ้าหน้าที่กำลังเตรียมความพร้อมอยู่นั้น ประมาณบ่ายสามโมง ก็มีโทรศัพท์จากสำนักพระราชวังแจ้งว่า ในหลวงกำลังจะเสด็จน้ำตกป่าละอู ข้าพเจ้าจึงให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเตรียมความพร้อมและโทรศัพท์แจ้งผู้บังคับบัญชาทราบแต่ไม่มีผู้บังคับบัญชามาได้ทันสักท่านเดียว จนกระทั่งถึงเวลาเกือบสี่โมงเย็นสิ่งที่ข้าพเจ้ากังวลที่สุด คือ การเตรียมคำถวายรายงานแต่ในหลวง ซึ่งในขณะนั้นเหลือเวลาอีกประมาณ ๑๐ นาที ที่ขบวนเสด็จจะมาถึง โดยข้าพเจ้าต้องถวายรายงานทั้งภาพเคลื่อนไหวและผังภาพ จึงเป็นการกั้นหน้าที่ของข้าพเจ้าแต่เพียงผู้เดียว คุณชนินทร์ ทิพย์โอชา หัวหน้าโครงการซึ่งหวั่นตามพระราชดำริ ก็บอกว่า "ก็ต้องรับนะ อีต้องรับคนเดียว อีต้องรับในหลวง"

เมื่อถึงเวลารอณัฏฐ์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินลงมาจากเนินถนน จอดนั่งตรงจุดที่กำหนด สิ่งที่ไม่น่าเชื่อที่เกิดขึ้นในขณะนั้น คือ มีผีเสื้อจำนวนมากมายบินร่อนไปทั่วบริเวณพื้นที่ที่รับเสด็จ ซึ่งก่อนหน้านี้มีเพียงไม่กี่ตัวบรยากาศเหมือนกับผีป่าได้ฟื้นคืนชีวิตขึ้นมาอีกครั้ง สรรพสิ่งทุกอย่างที่มองเห็นหรือไม่เห็นเหมือนราวกับว่าได้ฟื้นคืนชีวิตขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง และแล้วก็ถึงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาถึงตรงจุดที่ข้าพเจ้านั่งพับเพียบรออยู่ ข้าพเจ้าจึงก้มลงกราบและถวายรายงานว่า

‘ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้านายชัยวัฒน์ ลิมลิจิตอักษร หัวหน้าอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน
ขอกราบบังคมทูลถวายรายงานผลการดำเนินงานของ
อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ณ น้ำตกป่าละอู ควรสมควรแล้วแต่จะทรงโปรดพิจารณา...’

ต่อจากนั้นพระองค์ตรัสถามว่า "ทำงานมากี่ปีแล้ว" ข้าพเจ้าตอบว่า "๕ ปี พระพุทธเจ้าข้า" และเสียงที่พระองค์ตรัสกับข้าพเจ้าในประโยคที่สองก็คือ "คงเหนื่อยมาก" พอข้าพเจ้าได้ยินคำว่า "คงเหนื่อยมาก" ความรู้สึกมันตื่นตัวเข้าไปในหัวใจ และมันคือที่สุดของข้าพเจ้า และในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังจะคลานต่อไป ในหลวงทรงตรัสถามต่อว่า "ที่ ส.ตท. อยู่ตรงไหน" และนี่คือประโยคที่สาม ที่ทำให้ความรู้สึกของข้าพเจ้ารับรู้ได้ว่า ในหลวงติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่มาตลอด ทั้งในเรื่องความเป็นไปของผืนป่า การอนุรักษ์ และการสูญเสียต่างๆ ข้าพเจ้าจึงทูลตอบว่า "ห่างจากจุดนี้ไปประมาณ ๑๐ กิโลเมตรแผนที่ และจุดที่พระองค์ประทับอยู่ขณะนี้ห่างจากชายแดนพม่าเพียง ๔ กิโลเมตรแผนที่ พระพุทธเจ้าข้า "

ต่อจากนั้น ดร.ดิสร วชิโรทัย จึงนำเสด็จไปยังจุดเตรียมการปล่อยสัตว์คืนสู่ป่า โดยกิจกรรมเจ้าหน้าที่เตรียมไว้ คือ การพระราชทานอาหารปลา และการปล่อยสัตว์คืนสู่ป่า ได้แก่ ไก่ฟ้าหลังเทา ไก่ป่าตุ้มหูแดง และนกปรอดหัวจุก ซึ่งทั้งหมดเป็นนกของกลางที่สิ้นสุดคดี ข้าพเจ้าได้ทูลพระองค์ว่า "นกพวกนี้เป็นของกลางในการดำเนินคดี แต่คดีสิ้นสุดแล้ว จึงถือโอกาสนี้ทูลเชิญให้พระองค์ปล่อย ให้พวกเขาได้เป็นอิสระ"

ต่อจากนั้นได้กราบบังคมทูลเชิญให้พระองค์ทอดพระเนตรแผนที่ขอบเขตการดำเนินงานของ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ในพื้นที่หนึ่งล้านแปดแสนกว่าไร่ ข้าพเจ้าได้กราบบังคมทูลถวายรายงานต่อว่า

"ภาพแรกเป็นภาพการลาดตระเวนด้วยการเดินเท้าของเจ้าหน้าที่ในป่า โดยในแผนที่จะมีเส้นสีอ่อนจนถึงสีเข้ม ซึ่งเป็นเส้นที่แบ่งบอกว่าถ้าจุดไหนเป็นสีเข้ม คือ บริเวณที่ทำงานซ้ำบ่อยครั้ง ภาพที่สองเป็นภาพการกระจายตัวของช้างป่า โดยสามารถตรวจสอบได้จากการลาดตระเวนดูจากรอยเท้าช้าง จากอุจจาระบ้าง ในแผนที่ก็จะปรากฏเป็นจุดๆ ถ้าจุดสีเข้มแสดงว่ามีการลาดตระเวนถี่ ถ้าสีอ่อนจะมีการลาดตระเวนน้อย ภาพที่สามเป็นภาพแผนที่ภัยคุกคามที่เกิดจากการล่าสัตว์ป่า ลักษณะของแผนที่จะปรากฏเป็นจุดแดงๆ ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่เกิดจากการล่าสัตว์ป่าเพื่อการยังชีพ การล่าเพื่อค้า และเพื่อเกมกีฬาที่ปรากฏเป็นจุดกระจายไปทั่วเพราะเป็นเขตชุมชนที่มีการอยู่อาศัยของกลุ่มชนต่างๆ ภาพต่อไปเป็นแผนที่ของการตัดไม้ทำลายป่า"

หลังจากพระองค์ทอดพระเนตรเสร็จก็ตรัสถามว่า "มีเจ้าหน้าที่ทั้งหมดเท่าไร" ข้าพเจ้ากราบทูลว่า "๓๐๐ กว่า นายพระพุทธเจ้าข้า" พระองค์ก็ตรัสถามต่อว่า "ที่อยู่ในป่านี้มีกี่คน" ซึ่งพระองค์หมายถึงเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน ที่เดินเท้าอยู่ในป่า ที่คอยดูแลรักษาสัตว์ป่าและป่าต้นน้ำทั้งหมด ข้าพเจ้าจึงกราบทูลว่า "มีทั้งหมด ๘๓ คน โดยจะ จัดเวร ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน อยู่ในป่าครั้งละ ๓ วัน ๕ วัน หรือ ๗ วัน ตามภารกิจ หรือตามเส้นทางพระพุทธเจ้าข้า" และเมื่อโอกาสกราบทูลรายละเอียดต่อไปว่า "พวกเราเข้าไป ๘ คน ๑๐ คน มีอาวุธเพียง ๓ กระบอก การใช้งาน ก็ไม่ดี เท่าที่ควร" พระองค์ทรงแยมพระโอษฐ์และตรัสว่า "ก็คงต้องเหนื่อย ขอให้หัวหน้าอดทน" ซึ่งเป็นพระราช คำรัสครั้งแรกที่ตรัสกับพวกเราว่า พวกเราต้องเหนื่อย ข้าพเจ้าได้ทูลตอบพระองค์ว่า "ข้าพระพุทธเจ้าและเจ้าหน้าที่ทุกคน ไม่ได้ลำบากและเหนื่อยแต่อย่างใด พวกเราทำตาม พระราชดำรัสของพระองค์ที่ให้ไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ว่าขอให้เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาป่า อย่าให้ใครมาบุกรุกตัดไม้ ถางไร่ ทำไร่ ในป่าต้นน้ำลำธารของแม่น้ำเพชรบุรี" พระองค์ทรงแยมพระสรวล ก่อนตรัสว่า "เราให้ไว้ด้วยหรือ" ตอนนั้นข้าพเจ้ารับรู้ได้ว่า คำว่า "เราให้ไว้ด้วยหรือ" นั้นคือ ความพอพระราชนุทยที่ทรงมีพระราชดำรัสไว้ แล้วยังมีเจ้าหน้าที่และข้าราชการที่ทำตามพระราชดำรัสของ พระองค์ โดยท่องจำจนขึ้นใจ และเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานทุกคน จะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลัง สามารถ ต่อจากนั้นพระองค์นั่งอยู่สัก ๕ วินาที ก็ตรัสว่า "ลำบากนะ คงลำบากมากสินะ ก็คงต้องเหนื่อย ขอ ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนอดทน" นี่คือ เสียงที่สะท้อนถึงความรักความห่วงใย ที่มีต่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ทุกคน คือเสียงที่ทำให้ ข้าพเจ้ารู้สึกได้ทันทีว่า ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอพรในหลวงให้คุ้มครองนั้นเป็นจริง ในหลวงทรงรับรู้ ทุกเรื่องที่เจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงาน

ขอบรรยายเพิ่มเติม โดยกล่าวถึงเรื่องราวการทำงานในอดีตที่ผ่านมา คือ ข้าพเจ้าทำงานในหน้าที่รักษาทรัพยากร ป่าไม้และสัตว์ป่า มีเรื่องที่สุด ทุกข์ ลำบาก และเสียใจมากมาย แต่ไม่มีผู้บริหารในอดีตมาให้กำลังใจ หรือสอบถาม ปัญหาต่างๆ ที่ข้าพเจ้าได้ประสบขณะปฏิบัติหน้าที่ แต่กลับตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง จนถึงขั้นโดนโยกย้าย ทั้งที่ไม่เคยถามแม้สักคำเดียวว่า "เกิดอะไรขึ้น" แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงรับรู้เรื่องราวการรักษাপ่า ของข้าพเจ้า ทรงห่วงใย ตรัสถามเกือบทุกเรื่องทุกเหตุการณ์สำคัญ ที่เกิดขึ้นในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

หลังจากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทอดพระเนตรภาพของสัตว์ป่าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ที่พวกเราจัดมาเป็นสัตว์กลุ่ม Big ๕ (บิ๊กไฟว์) ได้แก่ ช้าง กระต๊อง เลียงผา สมเสร็จ เสือดาว ดร.ดิสรณ์ วัชรโรทัย จึงกล่าวถามตอนนั้นว่า "ยังมีอยู่อีกหรือ" ข้าพเจ้าจึงตอบว่า "ธรรมชาติที่นี้ค่อนข้างสมบูรณ์ พวกเจ้าหน้าที่ทุกคนจึง มุ่งมั่นที่จะรักษাপ่าเอาไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์หายากเหล่านี้ ซึ่งที่นี่มีค่อนข้างมาก และชุกชุม จากการที่เราสำรวจ และจากการลาดตระเวนพบว่ามีการพบบ่อยครั้งจากอุจจาระ จากร่องรอยเท้าของสัตว์ จากการเจอตัว โดยเฉพาะ เสือดาวที่นี้เราพบเป็น จำนวนมาก"

ต่อจากนั้น พระองค์ได้ทอดพระเนตรวีดิทัศน์เกี่ยวกับน้ำตกป่าละอู และสัตว์ป่าซึ่งเป็นภาพช้างกำลังเล่นน้ำ ใน ขณะนั้นพระองค์ก็ตรัสถามว่า "แล้วช้างยังอยู่ไหม" ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจได้ทันที นั้นหมายความว่าช้างที่พวกเราพบ ซึ่งเป็นช้างสีประหลาด ข้าพเจ้าจึงทูลตอบว่า "ยังพบอยู่ในพื้นที่อ่างเก็บน้ำกะหร่าง ๓ พระพุทธเจ้าข้า" พระองค์ทรงแยม พระสรวล และรับสั่งทันทีว่า "ฝากดูแลพวกเขา (ช้าง) ด้วย"

ในขณะนั้น ข้าพเจ้าถือว่าได้อยู่ใกล้ชิดพระองค์ค่อนข้างนาน ได้มีโอกาสกล่าวถวายรายงานหลายเรื่องทำให้พูดผิดพูดถูกแต่พระองค์ก็ได้ถือสาข้าพเจ้าแต่อย่างใด พระองค์ไม่ถือสาคนธรรมดาอย่างข้าพเจ้า ฉะนั้นความรู้สึกของคนทำงานมาทั้งชีวิตอย่างข้าพเจ้า ในตอนนี้มันยิ่งใหญ่แล้ว และคาดไม่ถึงว่าจะมีโอกาสเช่นวันนี้ และมาถึงจุดนี้ได้อย่างไร ความรู้สึกมันไม่ได้ตกใจ มันเป็นความปิติภูมิใจ อย่างหาที่สุดมิได้

รวมเวลาที่ในหลวงประทับทอดพระเนตร ณ จุดพลับพลาที่ประทับทั้งสิ้นประมาณ ๓๐-๔๐ นาที จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ข้าพเจ้าจึงออกไปรอส่งเสด็จบริเวณทางออกใกล้จุดที่รถยนต์พระที่นั่งจอดประทับอยู่ ข้าพเจ้ายืนอยู่คนแรกทางด้านซ้าย ขวามือสุด คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คนกลาง คือ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๕ ดร.ดิสร วัชรไทย์ จึงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกล่าวถวายรายงานหลังจากนั้น

พวกเราทั้งสามคนจึงนั่งพับเพียบ ถวายบังคมพร้อมกัน และในขณะนั้นพระองค์ได้หันมาที่ข้าพเจ้าและตรัสว่า "ขอแสดงความยินดีด้วย หัวหน้า"

ซึ่งเป็นพระราชดำรัสสุดท้ายสำหรับข้าพเจ้า ที่ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ และจะขอจดจำจารึกไว้ "ขอแสดงความยินดีด้วย หัวหน้า" ...โดยทั้งท่านผู้ว่าฯ และ ผบ.มณฑล ต่างทำหน้างั้นๆ ทำไมพระองค์ตรัสกับข้าพเจ้าเช่นนั้นเมื่อพระองค์เสด็จพระราชดำเนินกลับแล้วทุกคนก็หันมาแสดงความยินดีกับข้าพเจ้าว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่โชคดีมากที่พระองค์ทรงสนพระทัยความเป็นไปเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าพเจ้าทุกเรื่อง คำว่า "ขอแสดงความยินดีด้วย หัวหน้า" ข้าพเจ้ารับรู้ได้ในขณะนั้น นั่นคือคำขอบคุณจากในหลวง

ข้าพเจ้าอยากบอกทุกคนว่า ก่อนจะเข้าเฝ้าข้าพเจ้ามีความกังวลและสับสนพอสมควร แต่เมื่อได้อยู่ใกล้ชิดพระองค์ ท่าน พระองค์ทรงมีพระเมตตาและความรัก จนข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนได้สนทนากับพ่อของเรา ในหลวงทรงสนพระทัยกับทุกคนทุกเรื่อง โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ แก่งกระจาน พระองค์ทรงห่วงใยเจ้าหน้าที่ทุกคน เพราะทรงตรัสว่า "ลำบากนะ คงลำบากมากสินะ ก็คงต้องเหนื่อย ขอให้เจ้าหน้าที่ทุกคนอดทน" ทำให้พวกเรามีความปลื้มปิติมาก และมีสิ่งหนึ่งที่อยากบอกให้คนไทยทุกคนได้รับรู้ว่า "ในหลวงรักพวกเราทุกคน"

นายชัยวัฒน์ ลิมลิจิตอักษร

(อดีตหัวหน้าอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน)

หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษผู้พิทักษ์อุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า (พญาเสือ)

นิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รุ่นที่ ๔๕

พระมหากรุณาธิคุณต่อสัตว์เลี้ยงและคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทรงรับสั่งว่า " ทองแดง.....แม่เค้าเป็นหมาเทศ "

คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยและคณาจารย์ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้เข้าเฝ้าฯถวายงานในวันนั้น ต่างมีสีหน้าครุ่นคิดว่า เอ! แม่คุณทองแดง (ซึ่งได้รับพระราชทานนามภายหลังว่า "คุณนายแดง") ก็เป็นหมาไทยทั่วไป ไม่เห็นจะมีส่วนคล้ายหมาต่างประเทศเลย จนพระองค์ท่านรับสั่งเพิ่มเติมว่า "แม่เค้าถูกเทศบาลจับตัวไป" พวกเราจึงถึงบางอ้อ

ตั้งแต่นั้นจึงตระหนักว่า น้ำพระทัยที่ทรงเมตตาต่อสุนัขนั้น แม่แต่คำเรียกหา พระองค์ท่านก็ยังทรงยกย่องสุนัขเหล่านี้ โดยใช้คำว่า "หมาเทศ(บาล)" แทนคำว่าหมาจรจัด ซึ่งทำให้ฟังแล้วมีความรู้สึกที่ดีขึ้น

จุดเชื่อมโยงที่ทำให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีโอกาสถวายงานรับใช้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จนก่อให้เกิดการรักษาที่ใช้เทคโนโลยีเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัยแบบก้าวกระโดด เกิดประโยชน์ต่อสัตว์ป่วย และการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนิสิตสัตวแพทย์ คือ "คุณทองแดง" สุนัขหลวงที่เดินนำหรือเดินเคียงข้างพระองค์ท่านอยู่เสมอ

วสารณนทรีได้รับเกียรติจากนิสิตเก่า มก.๔ ท่าน ผู้เคยถวายงานรับใช้ได้เบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๕๐ มาถ่ายทอดความทรงจำและความประทับใจที่มีต่อพระองค์ท่าน

จากซ้าย ร.ศ.น.สพ.ดร.ธานีรัตน์ สานติวัตร, ร.ศ.น.สพ.วรศักดิ์ บัณฑิตศิริ, ร.ศ.ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์ และ น.สพ.นพกฤษณ์ จันทิก

ร.ศ.ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์ นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒๕ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ เวลานั้น เล่าถึงการได้เข้าเฝ้าฯพระองค์ท่านถึง ๒๑ ครั้งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๐ โดยก่อนหน้านั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็ได้ถวายงานพระองค์ท่าน ทั้งคณะวนศาสตร์ คณะเกษตร คณะประมง และคณะสหกรณ์ เป็นต้นมา ตั้งแต่ปี ๒๕๐๔ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๒ เริ่มโครงการหลวง พระราชทานเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อซื้อที่ดิน ๑๐๐ ไร่ ปัจจุบันเป็นพื้นที่ของสถานีวิจัยค้อยปุย ชื่อสวนสองแสน พระราชทานรถตู้ และรถ Land Rover ซึ่งปัจจุบันยังเก็บรักษาไว้ และจะนำไปไว้ในหอประวัติ มก. โครงการวิจัยพืชเมืองหนาวตามด้วยการพัฒนาพื้นที่ค้อยข้างและอีกหลายๆโครงการตามแนวพระราชดำริที่มีมากมาย

แต่จุดเริ่มต้นที่เกี่ยวกับคณะสัตวแพทย์ มก.ได้เข้าไปถวายงานอย่างไร คงต้องให้หมอเก่งเป็นคนเล่า

น.สพ.นพกฤษณ์ จันทิก นิสิตเก่า มก.รุ่น ๔๔ หมอเก่ง นายสัตวแพทย์ประจำโรงพยาบาลสัตว์ มก. ณ เวลานั้น ได้ลำดับเหตุการณ์ นับตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๖ ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้แต่งตั้ง ร.ศ.น.สพ.รุ่งเจริญ กาญจนมัย และ ร.ศ.น.สพ.สมุท สิริเวชพันธุ์ อาจารย์อาวุโสประจำคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เข้าถวายงานดูแลรักษาสุนัขทรงเลี้ยงของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ณ พระตำหนักใหม่

วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เข้ารับการผ่าตัดเป็นครั้งแรกที่รพ.ลัดว์ มก. โดยรศ.น.สพ.ดร.เปรม ชูณถนอมเป็นศัลยแพทย์ ครั้งนั้นหมอเก่งเป็นสัตวแพทย์ผู้ตรวจวินิจฉัยเบื้องต้นและร่วมทำการผ่าตัด จนสุนัขทรงเลี้ยงหายดีเป็นปกติ เหตุการณ์นี้ทำให้ได้รับความไว้วางพระทัยจึงเริ่มมีการจัดทำแผนการดูแลสุนัขในวังที่ดำหนักใหม่ของพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบ คณะสัตวแพทย์ มก. โดย ผศ.น.สพ.ดร.ทวีวัฒน์ ทศนวัฒน์ คณบดีในเวลานั้น รศ.น.สพ.ดร.เปรม ชูณถนอม ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ ได้จัดทำ Health Program ดูแลตรวจสอบสุขภาพเจาะเลือด ทำวัคซีนและถ่ายพยาธิสุนัข เป็นงานประจำ ทำเช่นนี้อยู่ประมาณ ๒-๓ เดือน

เมื่อเจ้าหน้าที่ที่ดำหนักใหญ่ทราบว่ามีคณะสัตวแพทย์มาถวายงานที่ดำหนักใหม่ จึงขอให้ช่วยไปดูแลสุนัขที่ดำหนักใหญ่ด้วย (เวลานั้นคุณทองแดงยังไม่เกิด) ช่วงนั้นสุนัขแรกๆที่ดูแลก็จะมีสุนัข Dalmatian ชื่อ สูดหล่อและหมามุ่ย กับสุนัขพันธุ์ Cocker Spaniel ชื่อซูซี่และคูกี้ ยังไม่มีเหตุการณ์ให้ได้เข้าเฝ้าฯ

จนกระทั่งวันหนึ่งมีสุนัขจรตัวหนึ่งหลุดเข้ามาในพระราชฐานชั้นใน เป็นโรคผิวหนัง ขนร่วงทั้งตัว เจ้าหน้าที่ก็จับเอาไปปล่อย ความทรงทราบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พอสุนัขจรตัวเดิมเข้ามาอีกที่ คุณถวิล คำตุ่น ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ดูแลสุนัขหลวง จึงจับมารักษาที่ รพ.ลัดว์ มก. โดยที่ไม่มีใครทราบว่าสุนัขตัวนี้ถูกสุนัข Dalmatian ในวังทั้งสองตัวผสม หลังจากรักษาจนขึ้น คันอ่อนท้วนผิดปกติจึงทำการตรวจจนทราบว่ากำลังตั้งท้อง เจ้าหน้าที่นำความกลับไปกราบบังคมทูลฯ พระองค์ท่านก็ว่าสั่งให้เลี้ยงไว้ นึก เป็นครอกแรกที่สุนัขหลวงตกถูกคอกมาถึง ๘ ตัว และหนึ่งในนั้นได้ชื่อคำว่า "ทองดำ" ส่วนแม่สุนัขได้รู้ การยกกระดี่แก้ม "คุณมะลิ" สะใภ้สุนัขหลวงและกลายเป็น "แม่มะลิ" แม่ในมของ "คุณทองแดง" ในเวลาต่อมา

หลังจากนั้น เมื่อครั้งเสด็จไปทรงเจิมศิลาฤกษ์ คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนาพระรามเก้า คนที่นั่นนำลูกสุนัขมาถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงรับไว้เพื่อเป็นแฟนกับ "ทองดำ" และพระราชทานชื่อลูกสุนัขว่า "ทองแดง" ส่วนแม่แดงที่เป็นแม่แท้ๆของ "ทองแดง" ภายหลังก็ได้เข้ามาถวายตัวด้วยเช่นกันและได้รับพระราชทานชื่อเป็น "คุณนายแดง"

แต่ในที่สุด คู่ที่แท้จริงของทองแดง ก็คือ "ทองแท้" หนุ่ม "บาเซนจิ" และมีลูกด้วยกัน ๙ ตัว เป็นที่อัศจรรย์ยิ่งนัก

เมื่อมีลูกสุนัข ภาพที่เกิดขึ้นภายในวัง คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระเกษมสำราญ เสด็จลงคอกสุนัขทุกวันเพื่อทรงถ่ายภาพและทอดพระเนตรลูกสุนัขอย่างละเอียดละออ ยังความปลาบปลื้มแก่เหล่าข้าราชการบริพารภายในวัง

รศ.น.สพ.ดร.ธำนิรัตน์ สานติวัตร นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒๖ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ เวลานั้น ร้อยเรียงเรื่องราวที่ผ่านมาว่า วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๖ หลังรับตำแหน่งคณะสัตวแพทย์ มก.ได้ ๑ เดือน ได้เข้าเฝ้าฯพระองค์ท่าน ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พร้อมด้วยอธิการบดี รศ.ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน รศ.น.สพ.วรศักดิ์ บัณฑิตศิริ น.สพ.นพกฤษณ์ จันทิก และคณาจารย์ วันนั้นจดจำได้ไม่มีวันลืมเลือน พระองค์ท่านพระราชทานเช็คจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านบาท) จากรายได้เสด็จรอบคร้วคุณทองแดง เพื่อให้จัดตั้งกองทุนรักษาสัตว์ป่วยอนาถา จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เงินกองทุนฯในการรักษาสัตว์ป่วยอนาถาที่เจ้าของหรือผู้นำมารักษาที่โรงพยาบาลสัตว์ มก. แต่ไม่สามารถชำระค่ารักษาพยาบาลตามจริงหรือบางส่วนได้ และอีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับงานวิจัยเรื่อง Leptospirosis ของภาควิชาสัตวแพทยสาธารณสุข(เชื้อพระราชทานนี้ ยังคงเก็บรักษาอยู่ที่หอประวัติ คณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) ประชาชนที่พาสัตว์เลี้ยงมารักษาที่โรงพยาบาล พอทราบว่ามีกองทุนพระราชทาน ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ก็มีผู้ร่วมสมทบทุนด้วย

เป็นเวลา ๑๓ ปีแล้ว กองทุนนี้ได้เปลี่ยนเป็น มูลนิธิรักษาพยาบาลสัตว์ป่วยอนาถา โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีทรงรับเป็นองค์ประธานกรรมการมูลนิธิฯ

ช่วงที่เสด็จแปรพระราชฐานไปที่พระราชวังไกลกังวลเป็นหลัก ทางคณะสัตวแพทย์ได้จัดแพทย์เวรไปประจำ เวรละ ๒ คน อยู่ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทั้ง ๓๖๕ วัน โดยสลับกันไปจากโรงพยาบาลสัตว์ บางเขน กำแพงแสน และหนองไผ่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯพระราชทานบ้านพักในพระราชฐานชั้นกลาง ชื่อบ้านลายคราม เพื่อเป็นบ้านพักประจำของคณะสัตวแพทย์ที่มาถวายงาน และต่อมาได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ต่อเติมส่วนขยายเป็นห้องรักษา ห้องผ่าตัด และห้องพักสุนัขป่วย พระราชทานเงินส่วนพระองค์เป็นค่าเครื่องมือแพทย์ อุปกรณ์ เตียงผ่าตัด ฯลฯ ทางคณะสัตวแพทย์ก็สนับสนุนเรื่อง ยา บุคลากร ต่อมาเมื่อข้าราชการได้นำสุนัขที่วิ่งอยู่ในวังมาใช้บริการด้วย กลไกคล้ายๆแพทย์หลวงพระราชทานที่พัฒนาให้ชาวบ้านได้ใช้บริการด้วย

สัตวแพทย์ที่ถวายงานจะเข้าเวรหรือจะออกเวรต้องไปกราบพระบาททุกครั้ง พระองค์ท่านทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานเงินเบี้ยเลี้ยงให้หมอ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ที่พระราชทานแก่สัตวแพทย์ที่ไปเข้าเวรที่พระราชวังไกลกังวล

น.สพ.นพคุณธ์ จันทิก เสริมต่อว่า ช่วงที่มีกระแสคุณทองแดง หนังสือการ์ตูนคุณทองแดง พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งว่า อยากให้ทองแดงช่วยเพื่อน लेकरาบพระบาทขอพระราชทานเครื่องมือแพทย์ชุดแรก คือ

๑. เครื่องกระตุ้นหัวใจ ซึ่งเดิมมีเครื่องเดียว ใช้ทั้งห้องฉุกเฉินและห้องผ่าตัด ต้องเซ็นไปเซ็นมา
๒. เครื่องให้น้ำเกลืออัตโนมัติ เดิมใช้วิธีนับน้ำหยด ถ้ามีจะทำให้การบริหารจัดการการรักษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๓. เครื่อง X-Ray ทางทันตกรรม จะทำให้การรักษาโรคฟันและโรคในช่องปากง่ายขึ้น เดิมมีแต่เครื่องใหญ่พอได้รับพระราชทานเครื่องมือทั้งหมดมา เราก็ติดคำว่า "พระราชทาน" ที่ตัวเครื่อง

เหตุการณ์ที่ทำให้หมอห้องฉุกเฉินทั้งห้องต้องอึ้งเจียบกริบ วันหนึ่งมีเจ้าของสุนัขที่สุนัขอยู่ในภาวะวิกฤตจำเป็นต้องใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจ พอเค้าเห็นคำว่า "พระราชทาน" บนเครื่องมือ เค้าก็ยกมือไหว้เครื่องกระตุ้นหัวใจ แล้วบอกหมอว่า **ต่อให้สุนัขเค้าต้องตาย เค้าก็มีความภูมิใจที่สุด** เหตุการณ์นี้นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่หมอทุกคนระลึกถึง และจะน้อมนำพระราชดำรัสที่พระองค์ท่านทรงสอนสั่งมาปฏิบัติ **เป็นการแสดงตัวอย่างที่ไม่ต้องมีชั่วโมงบรรยาย เป็นการแสดงตัวอย่างที่ไม่มีการบังคับให้คนทำตาม** นี่คือ สิ่งที่คุณะสัตวแพทย์ มก. ระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ภายหลังพระองค์ท่านยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องมือทางสัตวแพทย์อีกหลายรายการ ล้วนก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าสูงสุดเกินกว่าจะพรรณนาได้

เครื่องมือแพทย์พระราชทาน		มูลค่า : ล้านบาท
• เครื่องควบคุมการให้สารละลายทางหลอดเลือดดำ	23	
• เครื่องวัดค่าการผ่านของหัวใจและกระตุ้นหัวใจด้วยไฟฟ้า	1	
• เครื่องเอกซเรย์ฟัน	1	
• ชุดเครื่องมือผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกและข้อเข่าเทียม	1	
• กล้องจุลทรรศน์ประกอบกล้องนำติดรูปกล้องระบบ	1	
• เครื่องตรวจไฟฟ้าพร้อมแผ่นอิเล็กโทรดระบบประสาท	1	
• ชุดอุปกรณ์ผ่าตัดตาสุนัข	5	
รวมมูลค่า		6,924,210.50 บาท

ลู่วิ่งสำหรับสุนัข ครูฝึกสุนัขหลงมาปรึกษาว่าจะทำอย่างไร สุนัขถึงจะได้ออกกำลังกาย เพราะการวิ่งบนถนนในวังไม่ปลอดภัย ในสนามสุนัขก็ไม่ยอมวิ่ง **ท่านอธิการบดี รศ.ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์** เคยดูการแข่งขันสุนัข Greyhound ที่ Florida ในประเทศสหรัฐอเมริกา สมัยที่ท่านไปเรียนต่อปริญญาเอก จึงเรียนเชิญ **อ.นันทวัฒน์ จันทรเจริญ คนบดี รศ.มนตรี คำชู และ รศ.ตฤณ แสงสุวรรณ** อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. มาช่วยออกแบบ

ทุกโครงการ พระองค์ท่านทรงกำชับว่าให้ใช้เงินน้อย ให้ประหยัด เมื่อเสร็จเรียบร้อยและนำไปติดตั้งที่พระราชวังไกลกังวล เป็นวันแรกที่หนังสือการ์ตูนคุณทองแดงออกพอดี ทั้งอธิการบดี คนบดี รองคนบดี ผอ.รพ.สัตว์หมอ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ติดตั้งต่างได้รับพระราชทานหนังสือการ์ตูนคุณทองแดงจากพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คนละเล่ม นับเป็นความปลาบปลื้มใจอย่างหาที่สุดมิได้จนทุกวันนี้

สระสุวรรณชาด ภายในคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นพระราชดำริของพระองค์ท่านปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๗ คุณดิศธร วัชรวิทย์ ผู้อำนวยการกองงานในพระองค์ฯ ตำแหน่งขณะนั้น ติดต่อกับว่าพระองค์ท่านมีสระว่ายน้ำสำหรับสุนัขในวังสวนจิตรลดาเป็นแห่งแรกแล้ว อยากมาสร้างให้คณะสัตวแพทย์บ้าง พระราชทานเงินจาก

ครอบครัวคุณทองแดงมา และทรงกำชับว่าให้อย่างประหยัดนะ ให้เสร็จเร็ว ด้วยความที่คุณหมอทั้งหลายไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างสระว่ายน้ำ จึงต้องค้นคว้าหาข้อมูล วัดความสูงของสุนัขขนาดใหญ่สุด แล้วคำนวณความลึกของสระน้ำ ไปกราบบังคมทูลพระองค์ท่าน ทรงพระราชทานคำแนะนำในการสร้าง จนเป็นสระว่ายน้ำให้เพื่อนๆคุณทองแดงได้ใช้ ถึงทุกวันนี้ **สระสุวรรณชาติแบ่งเป็นส่วน Swimming pool และ ส่วนบำบัดด้วยฟองอากาศ** สำหรับการรักษาแบบธรรมชาติ พื้นปูสุภาพให้น้องที่ป่วยด้านระบบประสาท ข้อ กระดูก กล้ามเนื้อและสุนัขอ้วน

วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิดสระสุวรรณชาติ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้ทรงนำคุณทองแดงสุนัขหลวงมาร่วมในพิธีเปิดสระครั้งนี้ด้วย (ถ้าจะว่ากันตามจริงแล้ว พระองค์ท่านรับสั่งว่า **สระสุวรรณชาติเป็นสระของคุณทองแดงให้คุณทองแดงเปิด** งานพิธีเปิดสระครั้งนั้น จึงต้องเตรียมการให้คุณทองแดงเป็นผู้เปิดสระ ซึ่งพิธีเปิดก็สามารถผ่านไปได้อย่างราบรื่น) นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมอย่างหาที่สุ่มมิได้

"สระสุวรรณชาติ"

การในคณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.น.สพ.วรศักดิ์ บัจฉิมศิริ นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒๖ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ในเวลานั้นกล่าวถึงการถวายงานพระองค์ท่าน ว่าต้องมีการบริหารจัดการ ส่วนใหญ่ก็จะทำตามนโยบาย เช่น ขั้นตอนเป็นอย่างไร การเตรียมงาน เตรียมบุคลากร การตั้งงบประมาณ เป็นต้น การทำรายงานถวายพระองค์ท่านวันต่อวัน การติดตั้ง VDO Conference ก็ต้องมีให้ทอดพระเนตรด้วย

เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์มาที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ถึง ๓ ครั้ง

รศ.น.สพ.ดร.ธานีรัตน์ สานติวัตร คณบดี กล่าวด้วยความตื่นเต้นใจถึงการได้เข้าเฝ้าฯ รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ครั้งแรก เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๗ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมสุนัขหลวง ๒ แม่ที่คลอดลูก ณ รพ.สัตว์ มก. คือคุณทองหยอด (ลูกคุณทองแดง) คลอดลูกจำนวน ๙ ตัว และคุณหิรัญวาริ (ลูกสะใภ้คุณทองแดง) คลอดลูกเพศผู้ล้วน จำนวน ๖ ตัว ครั้นนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเป็นการส่วนพระองค์ โดยมีผู้นำสุนัขมารับการรักษาที่โรงพยาบาลสัตว์มากมายตามปกติ และไม่ได้รู้ตัวมาก่อนว่าจะมีโอกาสมีบุญได้เข้าเฝ้าฯ พระองค์ท่าน ทุกคนในวันนั้นโชคดีจริงๆภายหลังมีการโทรศัพท์ไปแจ้งเพื่อนฝูงและญาติพี่น้อง คนเลยมารอขึ้นชมพระบารมีที่รพ.สัตว์ มก.บางชนกันแน่นไปหมดทั้งด้านในและถนนด้านนอก

ครั้งที่สอง เมื่อวันศุกร์ที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๘ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงนำคุณทองแดงมาเปิดสระสุวรรณชาติ

ครั้งที่สาม ในวันอังคารที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เวลา ๒๐.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงนำคุณทองแดงมาเข้ารับการผ่าตัดถุงน้ำดี (Cholecystectomy) ด้วยวิธีส่องกล้อง (Laparoscopic Surgery) ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา โดยได้ประทับแรม ณ ห้อง ๓๐๑ ชั้น ๓ และเสด็จพระราชดำเนินกลับพร้อมด้วยคุณทองแดงในวันพุธที่ ๑๐ กันยายน เวลา ๘.๐๐ น.เศษ

ทรงห่วงใยสุนัขจรจัด รศ.ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์เล่าว่า วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งเรื่องคุณทองแดงกับสุนัขจรจัด ท่านทอดพระเนตรทีวี เห็นว่าในต่างประเทศมีการจัดการดูแลสุนัขจรจัด จึงรับสั่งให้ไปศึกษาดูรูปแบบ Animal Shelter ว่าการจัดการ In & Out เป็นอย่างไร ประกอบกับการรักษาสุนัขหลวงภายในวังไกลกังวลที่บางครั้งมีปัญหา เช่น การผ่าตัดใหญ่ ก็ยังทำไม่ได้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยคณะสัตวแพทยศาสตร์ จึงทูลขอพระบรมราชานุญาตสร้างโรงพยาบาลสัตว์ กับอีกส่วน คือ ศูนย์พักพิง Animal Shelter เพื่อทำให้เป็นตัวอย่างจึงเป็นที่มาของการหาที่ดินเพื่อสร้างโครงการโรงพยาบาลสัตว์ บ้านพัก ศูนย์พักพิง ศูนย์ประชุม และศูนย์วิจัย ซึ่งภายหลังส่วนที่เป็นศูนย์พักพิง Animal Shelter ทางเทศบาลเมืองหัวหินขอไปทำเอง **ปัจจุบันใช้ชื่อว่าศูนย์รักษาสุนัขหัวหิน**

จากพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยต่อสัตว์เลี้ยงและสัตว์ทุกชนิด ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับสนองพระราชดำริ จนปัจจุบันมีโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหินและมีอาคารศูนย์ประชุมนานาชาติจุฬารักษ์ เป็นศูนย์การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและถ่ายทอดนวัตกรรมทางสัตวแพทย์แห่งเอเชีย ที่อำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อาคารศูนย์ประชุมนานาชาติจุฬารักษ์ เป็นศูนย์การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและถ่ายทอดนวัตกรรมทางสัตวแพทย์แห่งเอเชีย ที่อำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

น.สพ.นพกฤษณ์ จันทิก กล่าวถึง วิวัฒนาการของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าจากการที่เราได้เข้าไปถวายงานทำให้เราสามารถทะลุขีดจำกัดของความเป็นสัตวแพทย์และสามารถขอความช่วยเหลือทางวิชาการจากโรงพยาบาลขนาดใหญ่ เช่น โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลกรุงเทพ เป็นต้น ซึ่งปกติไม่สามารถทำได้ ทำให้วงการสัตวแพทย์ไทยพัฒนาไปมาก มีการผ่าตัดสมองรายแรกของเอเชีย การฉายรังสีรักษามะเร็งในสุนัข เรามีเครื่อง **CT SCAN** เครื่องแรกของประเทศไทยสำหรับใช้กับสัตว์ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณทำให้ระบบการเรียนการสอนทางสัตวแพทยศาสตร์ก้าวไปสู่ความทันสมัยทัดเทียมนานาชาติ

รศ.ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์ กล่าวสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณว่า เราทั้ง ๔ คน ได้เข้าเฝ้าถวายงานพระองค์ท่าน ถือเป็นมงคลสูงสุดในชีวิต และสิ่งที่ถือเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมอย่างหาที่สุดมิได้ คือ การพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ตจว.) พร้อมกันในคราวเดียวทั้ง ๔ คน เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และเป็นครั้งสุดท้ายที่มีการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าในรัชกาลนี้

เรื่องที่ต้องเล่า ต้องถ่ายทอดให้คนไทยได้รับรู้ สิ่งทีครั้งหนึ่ง พวกเรามีโอกาสถวายงานพระองค์ท่าน ทุกเรื่องต้องเตรียมความพร้อมสูงมาก ทุกครั้งที่เข้าเฝ้าฯพระองค์ท่านเสด็จลงมาพร้อมแม่ไม้มงคลเรื่องที่ทรงสนพระทัย พระองค์ท่านจะศึกษาอย่างละเอียดและจริงจัง การเข้าเฝ้าฯทุกครั้งไม่มีการบันทึกหรือถ่ายภาพ เพราะเป็นการส่วนพระองค์ แต่ละงานที่ถวายต้องมีการตั้งกรรมการชุดเฉพาะกิจ ถวายรายงานตลอด รายงานทุกอย่างมีค่ามาก

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในฐานะที่มีความเชี่ยวชาญและมีจุดเริ่มต้นที่ดีงาม เรามียุทธศาสตร์ที่จะทูลเกล้าฯ ถวาย ระบบบริหารจัดการมีความสำคัญมาก **เราภาคภูมิใจว่า จากจุดเริ่มต้นจนถึงปี พ.ศ.๒๕๕๐ และจากปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความเจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก** เนื่องจากได้ถวายการรับใช้ได้เบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โอกาสที่ดีที่พระองค์ท่านพระราชทานมาให้มาแล้วทำให้เราเจริญก้าวหน้า ซึ่งเป็นประวัติศาสตร์ที่ต้องจารึกไว้ให้คนรุ่นหลังได้รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านสืบไป

บรรณานุกรม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชนิพนธ์เรื่อง ทองแดง ฉบับการ์ตูน

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๖๐ ปี คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.๒๕๓๗-๒๕๕๗

จากอินเทอร์เน็ต <https://www.facebook.com/โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์-บางเขน>

ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สุตะบุตร นิสิตเก่า มก.รุ่น ๑๙

อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๑, ปี พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๔๕

อาจารย์เรียนสามปีที่คณะวิศวกรรมและลัทธิบาล จากนั้นได้รับทุนเรียนต่ออีกหกปี จบปริญญาเอกสาขาวิชาโรคพืชที่มหาวิทยาลัย UC Davis (University of California, Davis) มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จบมาจึงเข้ารับราชการเป็นอาจารย์อยู่ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้มีโอกาสถวายงานรับใช้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในรุ่นแรกๆตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ โดย **โครงการหลักที่ทำ คือ พืชทดแทนฝิ่น เป็นโครงการบนดอย** เวลานั้นทำเกี่ยวกับสตรอเบอรี่ เอาพันธุ์จากต่างประเทศ มาทดสอบปลูกหลายๆจุด และดูเรื่องสถานะภาพของโรคพืชบนดอย ตอนนั้นทำอยู่ที่อ่างข้างเวลาขึ้นดอยจะมีเฮลิคอปเตอร์บินมาส่ง แต่ข้ากลับต้องเดินลงเขา ประมาณหกชั่วโมง

ช่วงนั้นยังไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯมากนัก จนช่วงหลังตั้งแต่เป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีพ.ศ. ๒๕๓๙ จึงมีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯถวายงานอย่างจริงจัง

จำได้ว่า ครั้งนั้นที่เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรผู้สำเร็จการศึกษาที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จมาถึงมหาวิทยาลัย ปกติจะเสด็จเข้าห้องประทับพัก โดยหน้าห้องประทับพักเป็นประเพณีที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งขณะนั้นมี ดร.สง่า สรรพศรี เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี รองอธิการบดีจะรอถวายรายงาน และรอดูว่าจะมีพระราชกระแสรับสั่งอย่างไรบ้าง เมื่อพระองค์ท่านเสด็จมาถึงทรงมีรับสั่งถามผมซึ่งเป็นอธิการบดีว่า "มะกอกฝรั่ง ชื่อวิทยาศาสตร์ว่าอะไร" สมัยนั้นมีพระราชพิธีพระราชทานปริญญาบัตรสองวันติดต่อกัน ผมเลยทูลขอพระบรมราชานุญาตนำคำตอบมารายงานถวายในวันรุ่งขึ้น

คืนนั้น กลับไปถึงบ้านต้องรีบค้นคว้าทันทีว่ามีมะกอกกี่ประเภทกี่ชนิด อะไรบ้าง ไปได้คำตอบว่ามะกอกมี ๔ ชนิด และทั้ง ๔ ชนิด ไม่มีความใกล้เคียงกันเลย วันรุ่งขึ้นได้หาต้นมะกอกฝรั่งพันธุ์แคระไปทูลฯถวายด้วย พร้อมทูลฯถวายคำตอบ **ทรงมีรับสั่งว่า "ฝิ่นสลาย"** เนื่องจากทอดพระเนตรเห็นมะกอกป่าขึ้นได้ดีในที่แห้งแล้ง ดินลูกรังให้ผลดี หากสามารถนำมะกอกฝรั่งมาปลูกได้อย่างมะกอกป่า จะได้ทรงส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูก แต่ไม่เป็นอย่างที่ทรงหวัง และยังได้ถวายรายงานต่อว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้วิจัยหาพันธุ์มะกอกน้ำมัน Mediteranian มาทดลองปลูกตามที่ต่างๆ แต่ยังไม่ผลไม่ตี จนถึงปัจจุบันนี้ก็ยังไม่สามารถปลูกมะกอกน้ำมันในเชิงพืชเศรษฐกิจได้

**"พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงนึกถึงประชาชนตลอดเวลา
รับสั่งถามสั้นๆ แต่พระองค์ท่านทรงนึกไปไกลมาก "**

ครั้งที่เสด็จฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทูลฯถามพระองค์ท่านว่าเสด็จมาโดยใช้ทางด่วนหรือไม่ พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งตอบว่า "ไม่ชอบใช้ทางด่วน เพราะคนที่ใช้ทางด่วนเค้าเสียเงินค่าผ่านทาง จะไปกันเค้ามันไม่ถูก" ทรงมีน้ำพระทัยห่วงใยประชาชนของพระองค์ตลอดเวลา

บางครั้งทรงมีพระอารมณ์ขัน ที่พอจะเล่าได้ เช่น เรื่องเผกปลูกเพื่อลดการชะล้างดิน เราทูลฯพระองค์ท่านว่า ในรากเผกสามารถสกัดสารเอามาทำคล้ายสารในน้ำหอมที่มีพืชอื่นเป็นสารตั้งต้นในการผลิตน้ำหอมได้ พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งว่า "อย่าพูดไป เดี่ยวชาวบ้านไปขุดรากเอามาทำหมัด จะลำบากกัน"

ที่เราภาคภูมิใจอีกอย่าง คือ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาคณตรี ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งในเวลาต่อมาได้รับทราบจากหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ว่าพระองค์ท่านทรงพอพระทัยเป็นอย่างมาก

ในปีพ.ศ. ๒๕๔๑ ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าถวายงานเกี่ยวกับสุนัขทรงเลี้ยง โดยคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ช่วงที่คุณทองแดงเข้าถวายตัวในวัง พระองค์ท่านทรงสนพระทัยที่จะหาสุนัขให้ ทรงศึกษาหาพันธุ์สุนัขจนมีรับสั่งให้ทางคณะสัตวแพทย์ มก.หาสุนัขพันธุ์ Basenji มาจับคู่กับคุณทองแดง ก็ไปติดต่อกับทางเยอรมันได้มา แต่กฎหมายของประเทศเยอรมันไม่อนุญาตให้สุนัขที่มีอายุต่ำกว่าหกเดือนออกนอกประเทศเลยหามาได้หนึ่งตัวอายุแปดเดือนส่งมาที่คณะสัตวแพทย์ มก. รศ.ทวีวัฒน์ ทศนวิวัฒน์ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ เวลานั้นได้นำภาพไปให้ทอดพระเนตร โดยวันรุ่งขึ้นจะนำมาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ปรากฏว่าวันรุ่งขึ้นสุนัขหายไป ทำเอาผู้บริหารทุกคนกังวลเป็นอย่างมาก แต่ในที่สุดก็หาดูจนพบนำขึ้นทูลเกล้าถวาย ทรงพระราชทานชื่อให้คล้องจองกับคุณทองแดงว่า "ทองแท้" คุณทองแท้ เป็นสุนัข Egypt มีลักษณะเหมือนรูปวาดบนผนังในปิรามิดเป็นสุนัขพันธุ์ที่หาไม่พบเมื่อเข้าไปอยู่ในวังก็หายไปอีกสองครั้ง ไปหาเจอในพงหญ้า พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งว่า คิดดูว่าสุนัขอายุแปดเดือนแล้วต้องฟังภาษาเยอรมันออก เลยรับสั่งเป็นภาษาเยอรมันกับเค้า ตั้งแต่นั้นมาเค้าก็ไม่หายไปไหนอีกเลย พระองค์ท่านทรงรอบคอบ และทรงคิดได้ลึกซึ้งจริงๆ

ความรู้สึกที่อาจารย์มีต่อพระองค์ท่าน

"เป็นความประทับใจ ในการวางพระองค์ต่อข้าพระบาทผู้ได้เข้าเฝ้าถวายงานอย่างใกล้ชิด"

เรารู้สึกว่าพระองค์ท่านทรงอยู่สูงมาก ทรงเป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั่วประเทศรวมถึงคนต่างชาติที่ชื่นชมในพระบารมี แต่เวลาเข้าเฝ้าจากที่เราารู้สึกว่าพระองค์ท่านทรงอยู่สูงมาก พระองค์ท่านกลับทรงวางพระองค์เป็นกันเอง ทรงแสดงความสนพระทัยเวลาเราทูลถวายรายงาน ทรงมีรับสั่งว่า "ใช่ ใช่" ทรงเข้าพระทัยถึงความรู้สึกของผู้ที่เข้าเฝ้าฯ ทำให้เราคลายความกังวล รู้สึกสบายใจเวลาได้ทูลถวายรายงานหรือเวลาที่รอฟังพระกระแสรับสั่ง นับเป็นโชคดีที่สุดในชีวิตของข้าราชการคนหนึ่ง เป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ที่จะน้อมรำลึกถึงตลอดไป

พระอัจฉริยภาพด้านพระราชดำริให้พัฒนาที่ออกกำลังกายสุนัขทรงเลี้ยง

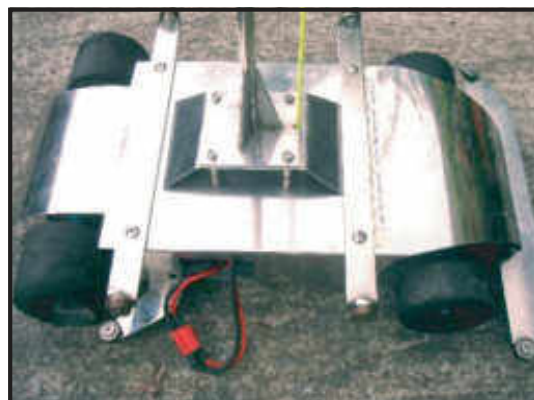
รศ.มนตรี คำชู นิลิตเก่า มก.รุ่น ๒๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รับสั่งกับท่านอธิการบดีให้ทราบ ว่า “พระราชินีมาฟ้องว่าสุนัขของในหลวงชอบไปไล่กัดไก่ของพระราชินี” จึงมีพระประสงค์ให้ช่วยพัฒนาที่ออกกำลังกายสุนัขทรงเลี้ยง ซึ่งมีอยู่จำนวนมากพอสมควร ท่านรับสั่งว่า “มีคนจะมาทำถวายหลายราย แต่แพง ในหลวงไม่ชอบ ในหลวงชอบแบบถูกๆที่พอใช้งานเป็นประโยชน์ได้ก็พอแล้ว ช่วยกันคิดหน่อยซิ”

ท่านอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รศ.ดร.วิโรจ อิมพิทักษ์ รับสนองพระประสงค์ ก็ได้มาหารือกับท่านคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. อ.นนทวัฒน์ จันทรเจริญ ว่าจะทำอย่างไรดี เมื่อมีประชุมกรรมการคณะฯ ท่านคณบดีจึงนำเรื่องนี้มาแจ้งที่ประชุม ช่วงนั้น ผม รศ.มนตรี คำชู ในฐานะเป็นรองคณบดีกิจการพิเศษ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. ก็รับอาสาไปคิดพัฒนาออกแบบ ปกติก็เป็นคนชอบทำและชอบเล่นเกี่ยวกับรถบังคับวิทยุอยู่แล้ว จึงร่วมกับลูกน้องช่วยกันคิดพัฒนา ทำจนสำเร็จ นำแนวทางมาเสนอกับท่านคณบดี แล้วจึงเสนอท่านอธิการบดีอนุมัติ ท่านอธิการบดีบอกคล้ายที่เคยเห็นในต่างประเทศใช้แข่งสุนัข จึงเริ่มดำเนินการผลิตอุปกรณ์และก่อสร้างถวายพระองค์ท่าน

รถบังคับวิทยุต้นแบบรุ่นแรก ยึดแนวคิดในการพัฒนาที่ว่าต้องมี ๕ ป.

๑. ปลอดภัย ๒. ประสิทธิภาพสูง ๓. ประหยัด ๔. ปรับความเร็วได้ที่มือและ ๕. ต้องทรงโปรด

รถบังคับวิทยุชุดแรกที่ใช้ตัวควบคุมเป็นคลื่น AM ตามปกติ

รถบังคับวิทยุชุดที่พระองค์ท่านมีพระราชดำริให้ใช้ตัวควบคุมเป็นคลื่น FM

ดำเนินการก่อสร้างลู่วิ่งชุดแรกที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน
และชุดที่สองท่านอธิการบดีและท่านคณบดีเตรียมเข้าเฝ้าฯ ถวาย

คุณทองแดงเดินตรวจการณ์ และแสดงความขอบคุณ

ทดลองใช้ก่อนนำขึ้นทูลเกล้าถวาย เพื่อให้ทรงมีพระราชวินิจฉัย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวินิจฉัย และได้พระราชทานข้อเสนอแนะในหลายๆจุดที่สำคัญและเป็นประโยชน์ด้วยพระอัจฉริยภาพยิ่ง เช่น "การตั้งรางบนสนามหญ้าอาจทำให้ระดับรางไม่เรียบเป็นบางจุด รถอาจจะสะดุดได้ สุนัขยังไม่เคยเห็นต้องค่อยๆล่อให้วิ่งก่อน แล้วจึงเพิ่มความเร็วได้ ไม่เหมือนสุนัขแข่งเขาฝึกมันแล้ว เมื่อบังคับรถให้วิ่งเร็วก็จะกินไฟแบตเตอรี่มาก คงต้องใช้แบตเตอรี่ชนิดพิเศษหน่อย แต่นี้ก็วิ่งได้หลายรอบแล้ว" ผมถวายรายงานเสนอว่าจะใช้รางเป็นสายไฟแทน จะได้ใช้แบตเตอรี่ลูกใหญ่ที่รางได้หรือใช้หม้อแปลงไฟ ท่านรับสั่งว่า "แพงทำยุ่งยาก และอาจไม่ปลอดภัย" ท่านรับสั่งว่า "อย่างนี้ดีแล้วเพียงแต่ใช้รถหรือแบตเตอรี่สำรองเพิ่มไว้คอยเปลี่ยนเมื่อไฟอ่อนก็ได้"

พวกเรา ก็ทดลองบังคับรถให้ทอดพระเนตรอยู่สักพัก จนแน่ใจว่ามีความเร็วพอที่สุนัขวิ่งไล่ได้ ก็มีเรื่องที่ประทับใจตอนหนึ่ง ที่ท่านอธิการบดีบอกให้ผมทูลถามพระองค์ว่าจะทรงทดลองบังคับหรือไม่ พระองค์ท่านทรงยื่นพระหัตถ์มารับที่บังคับแล้วทรงทดลองด้วยพระองค์เองได้สัก ๒ รอบ ปรากฏว่าเบตเตอร์หมด เพราะเราทดลองวิ่งกันมาหลายรอบแล้ว พวกเราก็วิตกกังวลไปตามๆกันโดยเฉพาะผม แต่พระองค์ท่านกลับทรงพระสรวลแล้วรับสั่งว่า **"เราดูดีพลังหมดเลยนะ เราพลังเยอะ"** ทุกคนก็เลยหัวเราะออก ท่านแสดงพระอาการเพื่อไม่ให้ผมโดนท่านอธิการบดีตำหนิ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่ง

จากนั้น ผมก็ถวายรายงานต่อพระองค์ท่านถึงแนวทางในการพัฒนาที่ออกกำลังกายสุนัขครั้งนี้ ว่าได้พยายามทำตามแนวพระราชดำริโดยให้มี ๕ ป. คือ ๑. ปลอดภัย ๒. มีประสิทธิภาพ ๓. ประหยัด ๔. ปรับความเร็วของรถบังคับได้ แต่ข้อที่ ๕. ข้าพระพุทธเจ้ากังวลอย่างมากที่สุด คือ ต้องทรงโปรดด้วย พระองค์ท่านทรงรับฟังอย่างสนพระทัยพอถวายรายงานเสร็จ ท่านทรงพระสรวลเล็กน้อย และตรัสว่า **"ดีแล้ว ที่เราใช้ความคิดที่ทำให้ไม่แพง"** และท่านรับสั่งต่อ **"เราก็คงต้องให้กำลังใจอาจารย์นะ"** ทำให้ทุกคนปลาบปลื้มปิติอย่างหาที่สุดมิได้ พระองค์ท่านทรงสนพระทัยการทำงานของพวกเราอย่างใกล้ชิด ติดตามการติดตั้งและการทดลองของพวกเราก่อนที่จะทูลเกล้าถวายเสียอีก ท่านยังทรงรับสั่งว่า ตอนที่ทดลอง รถบังคับวิทยุยังไม่หยุด สุนัขวิ่งกันจนทำพอง ตอนที่ขอพระราชทานพระวินิจฉัย ท่านพระราชทานว่า **"คลื่นวิทยุในวังแรงมาก การใช้คลื่นบังคับรถเป็นคลื่น AM อาจจะมีปัญหา ควรหาทางเปลี่ยนเป็นคลื่น FM นะ"** พระองค์ท่านทรงพระอัจฉริยภาพในเรื่องคลื่นวิทยุอย่างยิ่ง เราก็พัฒนาตามแนวพระราชดำริและเกิดผลดีอย่างมาก แม้แต่ระหว่างที่พวกเรากำลังติดตั้งงาน ซึ่งอยู่บริเวณใกล้ที่ประทับมาก พระองค์ท่านก็ทรงฉายพระรูปและส่องกล้องทอดพระเนตรพวกเราทำงานจากที่ประทับอย่างสนพระทัย

ทรงมีพระประสงค์ให้ติดตั้งรางใกล้ที่ประทับ

พระองค์ท่านรับสั่งเล่าเรื่องสุนัขหลายเรื่อง และพระราชทานเวลาส่วนพระองค์กับพวกเราอย่างมากมายเกือบชั่วโมง ด้วยพระอัจฉริยภาพอันสูงส่งยิ่ง พระองค์ท่านรับสั่งเรื่องเล็กซึ่งอย่างที่เราคิดว่าหาที่สุดไม่ได้จริงๆ นับว่าเป็นบุญของพวกเราที่ได้ถวายงานที่ออกกำลังกายสุนัขทรงเลี้ยงครั้งนี้ ท่านยังตรัสว่า **"สุนัขถ้ากินดีอยู่ดีแล้วไม่ได้ออกกำลังจะอายุไม่ยืน เค้าเหมือนคนเหมือนกันนะ"**

ตอนที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เข้าเฝ้าฯครั้งนี้ พระองค์ท่านทรงประทับนั่งบนพระเก้าอี้ที่สนามหญ้า คุณทองแดงก็มานั่งอยู่หน้าพระพักตร์ แล้วหันไปมองพวกเราโดยรอบๆพระองค์ท่านรับสั่งว่า **"ดูสิคุณทองแดงเค้ามองออกไปข้างนอกดูพวกเรา แต่พวกทหารที่คอยเฝ้าฯ ชอบมองดูแต่เรา"** ท่านรับสั่งเหมือนกับว่าดูคุณทองแดงก็ไม่ได้ยังรู้เลย สักพักคุณทองแดงก็ลุกขึ้นมาเลียหน้าพวกเราท่านก็รับสั่งว่า **"คุณทองแดงเค้ามาชอบคุณพวกเราที่มาสร้างของเล่นให้"** พระองค์ท่านยังรับสั่งอีกว่า **"ปากคุณทองแดงเค้าไม่เหม็นหรอก เค้าชอบกินผลไม้ เช่น ลูกพลับจากต่างประเทศ ของโครงการหลวงยังไม่กินเลย"** แล้วก็ทรงพระสรวล

ที่สุดของความปลาบปลื้มประทับใจในครั้งหนึ่งของชีวิตที่ได้มีโอกาสทำที่ออกกำลังกายสุนัขทรงเลี้ยงน้อยมาถวาย คือ การได้รับพระราชทานหนังสือ เรื่องคุณทองแดง จากพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมกันกับท่านอธิการบดี ท่านคณบดี กระผม และที่สำคัญที่สุด ไม่มีผู้ใดจะคาดคิดได้แม้ท่านราชเลขาเมื่อพระองค์ท่านรับสั่งให้ลูกน้องของกระผมที่ช่วยงานติดตั้ง ๓ คน ที่เป็นเพียงคนงานธรรมดา ได้เข้าเฝ้าฯรับพระราชทานหนังสือ พร้อมกันด้วย ทำให้ลูกน้องกระผมน้ำตาไหลด้วยความปลาบปลื้มว่าชาตินี้แค่ได้เห็นในหลวงพระองค์จริงก็เป็นบุญที่สุดของชีวิตแล้ว นี่ยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณทรงเมตตาพระราชทานหนังสือ เรื่องคุณทองแดง ด้วยพระหัตถ์อย่างไม่ถือพระองค์ด้วย (พวกเราต้องไปหาซื้อเสื้อผ้ามารวมมาให้เปลี่ยนตอนเข้าเฝ้าฯเพื่อความเหมาะสม) พวกเขายังไม่เชื่อนูตัวเองเลย นี่ถือว่าเป็นความฝัน คิดว่าตราบนานชั่วชีวิตนี้จะเก็บรักษาหนังสือเล่มนี้ไว้อ่านและบูชา เป็นกำลังใจ ไม่ท้อแท้ในการทำงานและทำความดีถวายพระองค์ท่าน ด้วยความจงรักภักดีอย่างหาที่สุติมิได้

เมื่อได้ทอดพระเนตรเห็นสุนัขวิ่งไล่ตามเหยื่ออย่างสนุกสนาน
ณ ริมทะเล วังไกลกังวล ทรงพอพระทัยเป็นอย่างยิ่ง

หนังสือ เรื่องคุณทองแดง

ชุดที่ ๒ ติดตั้งถวายเป็นเครื่องบรรณาการที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
ติดตั้งถวายในสมัยท่านอธิการบดี รศ. วุฒิชัย กปิลกาญจน์

เตรียมเข้าเฝ้าฯถวายรถบังคับอีกจำนวน ๓ คัน

ผมยังมีเรื่องอยากเล่า เรื่องระบบน้ำหยดที่พระองค์ท่านรับสั่งให้ไปดำเนินการ พระองค์ท่านทรงมีพระอัจฉริยภาพหาที่สุดไม่ได้จริงๆ แล้วผมจะหาภาพประกอบให้วิศวกรชลประทานได้เข้าใจในพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในโอกาสต่อไปครับ

จากปลาบู่ถึงปลานิล การทูตหยุดโลก

บทความนี้ คงจะเคยผ่านตาท่านผู้อ่านมาบ้างแล้ว
แต่เชื่อว่า...ทุกครั้งที่ท่านได้อ่านซ้ำท่านจะยิ่งซาบซึ้งมากขึ้นทุกครั้งเช่นกัน

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรณ์ อ่ำรงนาวาสวัสดิ์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ยินดีให้นำบทความที่ทรงคุณค่านี้ มาเผยแพร่ให้พวกเราชาวเกษตร และผู้คนในสังคมได้รับทราบถึงพระอัจฉริยภาพ และระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ของพวกเราชาวไทยทุกคน

ทุกคนทราบว่าราชวงศ์ไทย-ญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์เป็นพิเศษ หลายคนทราบว่าปลานิลมาจากความสัมพันธ์ดังกล่าว แต่น้อยคนจะทราบว่า #ก่อนปลานิลยังมีปลาบู่ #เมื่อสองกษัตริย์ชวนกันไปชมปลา #การทูตหยุดโลก #คือความหมายของเหลือเชื่อ

สมเด็จพระจักรพรรดิอะกิฮิโตะทรงเป็น "มินกร" (คำนี้หมายถึงผู้เชี่ยวชาญเรื่องปลา เด็กประมงม.เกษตรศาสตร์เรียกตัวเองว่า "มินกร" มาแต่ไหนแต่ไร) พระองค์สนใจเรียนรู้เรื่องปลาจนจบการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ ขณะนั้นพระองค์ดำรงตำแหน่งเป็นมกุฎราชกุมาร

ความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างสองกษัตริย์ เริ่มจากกษัตริย์ของไทยเสด็จเยือนญี่ปุ่นใน พ.ศ. ๒๕๐๖ (๒๗ พฤษภาคม-๓ มิถุนายน) ก่อนเชิญมกุฎราชกุมารเสด็จเยือนไทย

มกุฎราชกุมารจากญี่ปุ่นเสด็จเยือนไทยในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗

ในครั้งนั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ต้อนรับอย่างสมพระเกียรติและจัดโปรแกรมช่วงหนึ่งให้ "ไปทอดพระเนตรปลา" หากอ่านผ่านๆ คุณอาจไม่คิดอะไร แต่ถ้าพิจารณาสักนิด มกุฎราชกุมารจากญี่ปุ่นมหาอำนาจแห่งเอเชียเสด็จมาไทยเป็นครั้งแรก เราจะชวนไปดู "ปลา" ไหมครับ ? เป็นใครก็คงส่ายหน้า เป็นใครก็คงคิดไม่ถึง เขามาเยือนเป็นครั้งแรกเราต้องจัดประชุมให้นักทูตคุยกันเรื่องการบ้านการเมือง มิงานเลี้ยงใหญ่โต ใครจะคิดถึงโปรแกรม "ไปดูปลา" แต่มหากษัตริย์ไทยคิด และเป็นความคิดที่ "หลุดกรอบ" มากที่สุดเท่าที่ผมเคยเจอจะเจอ

คนรุ่นนี้มักพูดกันถึงความคิดแปลกใหม่ เราเบื่อกันยึดติด เบื่อโน่นนี่นั่น ถึงเวลานอกกรอบเคยทราบไหมครับว่าใครคือผู้ "นอกกรอบ" ที่แท้จริง และนอกกรอบมาเมื่อกว่า ๕๐ ปีก่อน

คนชอบปลามาเยือน ก็ต้องพาเขาไปดูปลาสีเป็นความคิดที่หัวหาญจนสุดจะจินตนาการไหว เมื่อคิดว่าทั้งผู้ต้อนรับและผู้มาเยือนเป็นกษัตริย์ ไม่มีใครทราบว่ามีมหากษัตริย์ของไทยคิดเช่นไร แต่ถ้าให้ผมวิเคราะห์ ผมคิดว่าท่านอาจคิดถึงประวัติศาสตร์ เพราะเคยมีคนทำมาก่อนหน้านั้น และทำจนสำเร็จ

ย้อนไปเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๓ มกุฎราชกุมารแห่งรัสเซีย ตอบรับคำเชิญของรัชกาลที่ ๕ ถือเป็นครั้งแรกที่ราชวงศ์ชั้นสูงจากประเทศมหาอำนาจในยุโรป เสด็จมาเยือนไทย

ในครั้งนั้นคือการต้อนรับอย่างยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยมีมา รวมถึงการ "คล้องช้างครั้งสุดท้าย" ที่ช้างป่าถูกด้อนมากว่า ๓๐๐ ตัว กลายเป็นความประทับใจที่ไม่มีวันลืมของมกุฎราชกุมาร ผู้ต่อมาทรงขึ้นเป็นกษัตริย์ซาร์นิโคลัสที่ ๒ และเมื่อสยามเดือดร้อนถึงขีดสุด รอบด้านล้วนตกเป็นอาณานิคม มหาอำนาจต่างชาติถึงขั้นเตรียมแบ่งประเทศเรา รัชกาลที่ ๕ จำเป็นต้องเสด็จยุโรปเพื่อแสดงว่าเราเจริญแล้ว มิใช่บ้านป่าเมืองเถื่อน ประเทศเดียวที่ต้อนรับเราด้วยไมตรีจิตคือรัสเซีย

เมื่อภาพดังกล่าวลงกรณประทับคู่ชารินีโคลด์ที่ ๒ ถูกตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ยุโรป ประเทศอื่นถึงยอมรับและต้อนรับพระองค์ จนทำให้ไทยยังคงเป็นไทยจนทุกวันนี้ และนั่นคือการทูตหยุดโลกที่เริ่มต้นจาก "ช้าง"

การทูตหยุดโลกเริ่มต้นอีกครั้ง จาก "ปลา" ที่กษัตริย์แห่งไทยพามกุฎราชกุมารแห่งญี่ปุ่นไปทอดพระเนตรสถานที่ คือ พิพิธภัณฑ์ประมง ตั้งอยู่ในคณะประมง ม.เกษตรศาสตร์ ที่ทำงานของผมบันทึกบอกไว้ มกุฎราชกุมารทรงพระสำราญมาก หยิบขวดโหลนกขวดนี้ขึ้นมาดู รวมถึง "ปลาญี่ปุ่น"

ปลาญี่ปุ่นดังกล่าวเป็นปลาญี่ปุ่นที่พบในเมืองไทยเป็นครั้งแรกของโลก ตัวแรกๆ ที่ค้นพบและถูกนำมาศึกษาจนเป็นตัวอย่างต้นแบบอยู่ในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ นั้นยังไม่แปลกอะไร แต่ความสำคัญมี ๒ ประการ

- ๑) ปลาญี่ปุ่นชนิดนี้มีชื่อว่า "ปลาญี่ปุ่นหิดล" ตั้งชื่อเพื่อเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
- ๒) ปลาญี่ปุ่นชนิดนี้ค้นพบและตั้งชื่อ โดย ดร. ฮิว แมคคอร์มิค สมิธ

มกุฎราชกุมารแห่งญี่ปุ่นรักปลาเป็นชีวิตจิตใจ เมื่อทราบว่า ปลาญี่ปุ่นถูกตั้งชื่อตามพระราชบิดาของกษัตริย์ไทย ความประทับใจย่อมก่อเกิด อยาเอาความคิดเราไปตัดสินครับ เพราะในสายของนักอนุกรมวิธานการที่จะมีชื่อใครสักคนเป็นชื่อวิทยาศาสตร์ของสัตว์ชนิดหนึ่ง เป็นเกียรติสูงสุด และชื่อนั้นถูกบันทึกไว้ใน พ.ศ. ๒๔๙๖ นานแสนนานในครั้งที่โลกเรายังไม่ก้าวหน้าเช่นทุกวันนี้

การตั้งชื่อสัตว์ต้องมีที่มาที่ไป ในครั้งนั้น ดร.สมิธ ถวายชื่อให้เพราะพระบรมราชชนกทรงช่วยกิจการประมงไทยให้ตั้งต้นได้ รวมถึงพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ ส่งคนไปเรียนเมืองนอกในสาขาวิชาด้านนี้ก่อนกลับมาเป็นบรมครูสอนพวกเราต่อมา

ผมยังมีข้อ ๒ นั่นคือ ดร.สมิธ ผู้เชี่ยวชาญจากอเมริกา รัชกาลที่ ๖ ขอตัวมาเมื่อจัดตั้ง "กรมรักษาสัตว์น้ำ" เพื่อเป็นเจ้ากรมคนแรก เพราะคนไทยยังไม่มีความรู้ทางนี้เลย ดร.สมิธ ถือเป็น "ระดับเทพ" แห่งวงการมันวิทยาในยุคนั้น ใครศึกษาเรื่องปลา ล้วนต้องรู้จักท่านจึงไม่น่าแปลกใจที่มกุฎราชกุมารแห่งญี่ปุ่น ทรงหยิบขวดโหลขึ้นมาดูพร้อมอุทานว่า "นี่เป็นปลาที่ ดร.สมิธเก็บหรือ?" (มีบันทึกอ้างอิง มีชื่อติดเอาเองครับ) และนั่นคือจุดเริ่มต้นของความประทับใจสุดๆจนกลายเป็นความสนิทสนมเป็นการส่วนพระองค์

เมื่อได้ใจ "คนรักปลา" ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๐๘ พระองค์จึงขอพระราชทาน "ปลานิล" จากมกุฎราชกุมารญี่ปุ่น ผมเชื่อเหลือเกินว่า พระองค์ทรงเล็งเห็นอยู่แล้ว คนไทยต้องการโปรตีนเพื่อพัฒนาร่างกายพัฒนาสมอง แต่โปรตีนจากเนื้อสัตว์อื่นใดล้วนมีราคาแพงเกินกว่าที่ชาวบ้านสามัญชนจะหากินได้ทุกวัน มีแต่ปลาและปลาเท่านั้นที่ชาวบ้านจับได้กินได้ และคนไทยก็กินปลามาแต่โบราณ เพียงแต่ขาดปลาที่เลี้ยงง่ายโตไวอยู่ได้ในทุกแหล่งน้ำและไม่รบกวนระบบนิเวศเกินไป ปลานิลอ้วน เนื้อเยื่อและอร่อย ปลานิลที่มีถิ่นกำเนิดจากลุ่มแม่น้ำไนล์ จึงเป็นปลาที่น่าจะเหมาะสมที่สุด

ตรงนี้มีข้อสงสัย พระองค์ทราบได้อย่างไรว่าต้องเป็นปลานิล ?

คำตอบ คือ เรากำลังพูดถึงใคร ? กรุณาเข้าใจว่าเรากำลังพูดถึง "มหาปราชญ์"

มกุฎราชกุมารถวายปลานิล ๕๐ ตัวให้ด้วยความยินดี จากนั้นก็ตายไป ๔๐ ตัว (ตามคำบอกเล่า) เหลือเพียง ๑๐ ตัว พระองค์จึงรับนำกลับมาเลี้ยงเองในวังสวนจิตรลดา หากใครสงสัยคำว่า "มหาปราชญ์" ที่ผมระบุไว้ น่าจะสิ้นสงสัยตรงนี้ คนที่แต่งเพลงได้เกือบ ๕๐ เพลง สร้างและเล่นเรือบักได้ ทำผมน้เทียมก็ได้ เลี้ยงปลาที่คนอื่นเลี้ยงไม่รอดให้รอดได้ คนแบบนั้นควรจะเรียกว่าอะไรครับ ? และอย่าลืมว่าท่านเป็นกษัตริย์ มีภารกิจมากมายมหาศาล มหาปราชญ์จึงเป็นคำที่ถูกต้องทุกประการ ไม่ได้มีการยอเยยให้เกินเหตุ

หนึ่งปีผ่านไป พระองค์ตั้งชื่อ "ปลานิล" ให้เชื่อมโยงกับชื่ออังกฤษ (Nilotica - ปลาแม่น้ำไนล์) ก่อนพระราชทานให้กรมประมง ๑๐,๐๐๐ ตัว เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนเลี้ยง

ขอบอกวันที่สัณนิษฐาน มกุฎราชกุมารถวายปลานิล ๕๐ ตัวในวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ พระองค์มีปลาเหลือ ๑๐ ตัว เลี้ยงและขยายพันธุ์ พระราชทานให้กรมประมง ๑๐,๐๐๐ ตัว ในวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ในเวลาไม่ถึง ๑ ปี ปลา ๑๐ ตัวกลายเป็น ๑๐,๐๐๐ ตัว (ยังไม่รวมที่พระองค์เก็บไว้) ผมไม่ทราบจะอธิบายเช่นไร ? มีอิทธิฤทธิ์ หรือบุญบารมี ? แต่มีคำบอกเล่าว่า พระองค์ไม่ทรงเสวยปลานิล ด้วยเหตุผลง่าย ๆ "เลี้ยงมาเหมือนลูก จะไปกินลงได้อย่างไร" (ถ้อยคำจากคำบอกเล่า) บุญบารมีคงมีจุดเริ่มมาจาก "เลี้ยงมาเหมือนลูก" ทรงทุ่มเททุ่มพิัก เหมือนเศรษฐีดูแลเอาใจใส่ปลาราคาแพง เพื่อเลี้ยงไว้ประดับบารมี เณิณพระองค์ทุ่มพิักปลานิล ไม่ใช่เพราะสวดยดีประดับบารมีได้ แต่เพราะปลานิลคือ ปลาที่พระองค์ตั้งใจไว้ว่าจะเป็นทางออกให้ประชาชนชาวสยาม

เวลาผ่านไป ๕๐ ปี ผมไม่ต้องหาตัวเลขาใดๆ มายืนยันว่าพระองค์ประสบความสำเร็จ ขอเพียงคุณเดินไปตามตลาด คุณเห็นปลานิลย่างปลานิลทอดบนตะแกรงบ้างไหม ? มีปลาโคราตาถูกเท่านั้น มีเนื้อมากเท่านั้นและทุกคนกินได้กินดี ดังเช่นปลานิล

ผมเพิ่มตัวเลขให้เพื่อความชัดเจน ปัจจุบัน เมืองไทยผลิตปลานิลได้ปีละ ๒๒๐,๐๐๐ ตัน จากฟาร์ม ๓๐๐,๐๐๐ แห่ง สร้างงานให้ผู้คนเรือนล้าน ประเทศไทยยังส่งออกปลานิลไปทั่วโลก สร้างรายได้มหาศาล จนเป็นปลาส่งออกลำดับต้นๆของเมืองไทย นำทุกอย่างกลับมาคิดใหม่

๒๕๐๖ เสด็จเยือนญี่ปุ่น

๒๕๐๗ มกุฎราชกุมารเสด็จมา พาไปดูปลานิล

๒๕๐๘ ขอปลานิลมาเลี้ยง ๕๐ ตัว

๒๕๐๙ พระราชทานปลา ๑๐,๐๐๐ ตัวให้กรมประมง

๒๕๕๙ ปลามากกว่า ๒๒๐,๐๐๐ ตันต่อปี สร้างงานให้คนนับล้าน เป็นโปรตีนราคาถูกและดีที่สุดของประเทศนี้

ผมพูดถึง "การทูตทูตโลก" มาหลายครั้ง แต่ยังไม่อธิบายความหมายให้ชัดเจน ตอนนี้อยู่ถึงเวลาแล้ว

การทูตทูตโลก = ปลานิล = ปลานิล = คนไทยมีกิน = คนมีงานทำ

เป็นสมการแสนง่าย แต่ใครจะถามว่า แล้วใครจะคิดได้ ?

แล้วใครจะคิดได้เมื่อกว่า ๕๐ ปีก่อน แล้วใครจะมองการณ์ไกลขนาดนั้น

สมัยผมเป็น สปช. เราช่วยกันทำยุทธศาสตร์แห่งชาติ ๒๐ ปี แค่นั้นยังปวดหัวแทบตาย บางคนพูดว่าจะคิดไปได้ยังไกลขนาดนั้น บางคนบอกว่าสิงคโปร์ มาเลเซียเขาทำหมดแล้ว เขาก้าวหน้าไปไกลกว่าเราตั้งนาน ๒๐ ปี? ก้าวไกลไปกว่าเราตั้งนาน ?

๕๐ ปี ปลานิล ปลานิล คน ๖๖ ล้าน คิดคนเดียว ทำจนจบยังไม่พูดถึงความสัมพันธ์อันแนบแน่นของสองประเทศ ไม่พูดถึงปรากฏการณ์ที่ไม่มีมาก่อน เมื่อองค์จักรพรรดิญี่ปุ่น "ไวท์กษัตริย์" ให้พระสหายผู้สนิทสนมกว่า ๕๐ ปี ไวท์กษัตริย์ให้คนที่พาเราไปดูปลานิลในวันนั้นไวท์กษัตริย์ให้กับ "บุรุษผู้ประสบความสำเร็จสูงสุดในเรื่องปลา" ไม่ใช่ค้นพบปลาสายพันธุ์ใหม่ไม่ใช่เชี่ยวชาญเก่งกาจในวิทยาศาสตร์เรื่องปลาแต่ทำให้ปลา ๑๐ ตัวกลายเป็น ๒๒๐,๐๐๐ ตันต่อปีทำให้ "ปลา" กับ "คน" มาเชื่อมต่อกันอย่างสุดที่ใครจะเปรียบได้

ผมไม่ตั้งใจเขียนบทความนี้ให้คุณร้องไห้ เพราะผมเขียนไม่ไหวแล้ว บทความ "โลกร้อน" ทำเอาผมเกือบตาย ผมตั้งใจจะสื่อให้ชัดเจนว่า ทำไมผมถึง "กราบ" ?

ผมไม่เคยกราบ...เพราะเขานอกให้กราบ
ไม่เคยกราบ.....เพราะเขาสอนให้กราบ
ไม่เคยกราบ.....เพราะคนอื่นเขากราบกัน
ผมไม่กราบอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์
ผมกราบ "ความจริง" เท่านั้น
ผมกราบสยบแทบเท้า
กราบด้วยหัวใจจิตหัวใจ
กราบเพราะผมเห็นประจักษ์
กราบแทบเท้าพระองค์ท่าน
คำว่า "เหลือเชื่อ" ถูกใช้กันจนเกร่อ

แต่สำหรับผมแล้ว อย่างนี้ถึงเป็น "เหลือเชื่อ" คิดได้ไง...ทำได้ไง...เหลือเชื่อจึงทรุดกายกราบชนหน้าแนบดิน ด้วยความอาลัย บุษย์ผู้สร้างสิ่งที่ไม่สามารถแม้แต่จะจินตนาการได้อย่างนี้มันถึงต้องกราบ อย่างนี้มันถึงต้องร้องไห้ ร้องไห้จนละลาย...ร้องเพราะยังคัน ยังเขียน จึงยังรู้ว่า เราสูญเสียมากเกินไปมันมากเกินไปจริงๆ !

ทุกอย่าง....ย่อมมีรากเหง้า
ทุกเรื่องราว....ย่อมมีที่มา
และนี่ คือ.....ที่มาจากปลาบู่ถึงปลานิล

จะยอมตาย หมายถึง เกียรติดำรง
จะบิดทอง หลังองค์ พระปฎิมา

..... ดร.ธรณ์ ธำรงนาวาสวัสดิ์

หมายเหตุ : ผมไม่เคยกล่าวล่วงความคิดส่วนตัวของใคร จะคิดอย่างไรกับพระองค์ท่านเป็นสิทธิของคุณ
ว่าแต่...คุณเคยกินปลานิลไหมครับ ?

ที่มา: งานเขียนชุดนี้ผมตั้งใจทำเพื่อเป็นบทเรียนของนิสิต ม.เกษตรศาสตร์ ที่ผมกำลังจะนำไปสอน มีทั้งหมด ๓ ตอน "โลกร้อน" "จากปลาบู่ถึงปลานิล" และ "จับปลาอย่างไร" ผมใช้ถ้อยคำธรรมดาเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากไม่ถนัดในการใช้ราชาศัพท์ และผมตั้งใจเขียนให้คุณอ่านเข้าใจง่าย ผมยินดีให้คุณแชร์ไปใช้ประโยชน์ได้แต่หากมีการตีพิมพ์รบกวนติดต่อผมก่อนครับ เพราะแต่ละเรื่องใช้เวลาอย่างมาก และใช้เวลาร้องไห้นานกว่า

กระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า... “...ถ้าคนเรามีสุขภาพเสื่อมโทรม ก็จะสามารถพัฒนาชาติได้ เพราะทรัพยากรที่สำคัญของประเทศไทย ก็คือพลเมืองนั่นเอง...”

ความทรงจำ...ชาวค่ายอาสาพัฒนา มก.

ความทรงจำของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ในการออกช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ในจังหวัด
ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ พฤศจิกายน ๒๕๑๒
นายจงรัก วณิชชาชีวะ นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒๗

ชมรมชาวค่ายอาสาพัฒนา มก.
นายบุญแสง มณีจินดาโรจน์ นิสิตเก่า มก.รุ่น ๒๖
นายกองค์การนิสิต ปีการศึกษา ๒๕๑๒-๒๕๑๓

ในต้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๒ ได้เกิดฝนตกในจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ แถบเทือกเขาตะนาวศรี ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน จากบันทึกของจังหวัดราชบุรีบันทึกไว้ว่าตกติดต่อกันมากน้อยในแต่ละวัน เป็นเวลาถึง ๑๗ วัน โดยวันที่มากที่สุดในเวลา ๒๔ ชั่วโมงของวันที่ ๒ พฤศจิกายน มีปริมาณฝนถึง ๔๒๙.๒ มม. ทำให้เกิดน้ำไหลป่า จากด้านตะวันตกของสามจังหวัด แถบเทือกเขาตะนาวศรี ลงท่วมพื้นที่หลายอำเภอ และพื้นที่เกษตรกรรมเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะในอำเภอต่างๆ ของ ๓ จังหวัด ได้แก่ อ.จอมบึง (รวม อ.สวนผึ้ง อ.บ้านคา ในปัจจุบัน) อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี จ.เพชรบุรี ทั้งจังหวัด โดยเฉพาะ อ.เมือง อ.ท่ายาง ซึ่งอยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรี และ อ.ชะอำ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ อ.หัวหิน อ.ปราณบุรี(รวม อ.สามร้อยยอดในปัจจุบัน) โดยเฉพาะที่ สามร้อยยอด มีน้ำท่วมสูงเป็นวงกว้าง เพราะโดยภูมิประเทศจะมีเทือกเขาสามร้อยยอดขวางทางน้ำไม่ให้ลงสู่ทะเลต้องไหลไปทางปลายเทือกเขาด้านใต้ไหลลงสู่ทะเล

จากการที่อธิบดีกรมทางหลวงกราบบังคมทูลถวายรายงาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ ที่สนามบินปอฝ้าย หัวหิน ในการที่เสด็จไปทรงตรวจบริเวณที่ได้รับอุทกภัยโดยเสด็จอปเตอร จากกรุงเทพมหานครผ่าน จ.ราชบุรี จ.เพชรบุรี และประทับรถยนต์จี๊ปพระที่นั่งจากค่ายนครสวรรค์ อ.หัวหิน ความว่า ถนนเพชรเกษมมีน้ำท่วมที่ กม.๑๖๔-๑๖๕ สูง ๑๐-๑๕ ซม. อ.ท่ายาง กม. ๑๘๓ สูง ๖๐ ซม. และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กม. ๒๕๖-๒๕๗ สูง ๒ เมตร

ต่อจากนั้นประมาณลำดับที่ ๒ ของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับการติดต่อจาก มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้นิสิตออกไปช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ องค์การนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มอบให้ กลุ่มนิสิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รับผิดชอบในเรื่องนี้ ส่วนที่ว่าจะจะเป็นพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช หรือไม่นั้นไม่ปรากฏหลักฐานที่เป็นทางการ แต่จะขอให้วินิจฉัยจากพระบรมราโชวาท (www.ku.ac.th/king-ku/) ตามความตอนหนึ่งว่า

พระบรมราโชวาท (๑)

พระราชทานแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เนื่องในวันทรงดนตรี

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันเสาร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

".....ตามที่หัวหน้าของท่านทั้งหลายที่ท่านตั้งใจเอาไว้เป็นหัวหน้าได้รายงานเมื่อก็ ฟังก็ไม่ค่อยถนัดเพราะไม่มีใครฟังไม่ค่อยดัง แต่เข้าใจว่าเขาได้ปฏิบัติกิจการต่าง ๆ ตลอดเวลาเพื่อความคิดของมหาวิทยาลัย เพื่อความสามัคคีในหมู่นิสิตทั้งหลาย เพื่อความก้าวหน้า และเพื่อช่วยเหลือประเทศชาติ ตั้งแต่เป็นนักศึกษา ซึ่งเป็นการดีที่สุด และเป็นปณิธานที่ต้องบอกว่า ยอดดี ยอดที่ตั้งใจที่จะทำตั้งแต่เมื่อศึกษาอยู่ตั้งแต่เช่นที่เพื่อน ๆ จำนวนกว่าสองร้อยคนไปปฏิบัติการอยู่ในจังหวัดที่น้ำท่วม และเมื่อวานขึ้นนี้มารับบรมหรือชี้แจงในหอประชุมนี้ และเมื่อวานนี้ก็ออกเดินทางไปเมื่อวานนี้ไปถึงก็เข้าปฏิบัติการเลยทีเดียว ซึ่งก็ได้รับข่าวการปฏิบัติมาโดยตรง มีอยู่ในแฟ้มนี้เหมือนกัน และวันนี้กำลังปฏิบัติด้วยความเข้มแข็งที่จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ รวมมือกับมูลนิธิราชประชานุเคราะห์และสภากาชาดไทย รวมทั้งเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ทหาร ตำรวจ พลเรือน ได้ช่วยกันบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบอุทกภัย วิธีการที่นิสิตเกษตรศาสตร์ได้ออกไปปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมนั้นเป็นการดีที่สุด ก็เมื่อวานขึ้นนี้ได้มาชมเขาเขา และบอกเขาว่าตัวผู้ที่ออกไปนั้นจะได้กำไรเองเพราะจะได้ความพอใจว่าได้ทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และจะได้ความรู้แก่ตัวเอง เพราะว่าได้ออกไปปฏิบัติในท้องที่ในที่ที่เขาต้องการจริง ๆ ในสภาพที่เป็นจริง ถ้าเรียนในมหาวิทยาลัยก็อาจเรียนเป็นทฤษฎีหรือแม้แต่ในการปฏิบัติก็ปฏิบัติตามปกติ คือนำเอาทฤษฎีมาปฏิบัติ และถ้าหากว่าการปฏิบัตินั้นเกิดความบกพร่องบ้าง ก็หาทางแก้ไขด้วยทฤษฎี ที่ออกไปคราวนี้การปฏิบัติไม่ใช่ตามทฤษฎีแท้ เพราะว่าไปอยู่ในที่สถานการณ์ผิดปกติกคือ ถูกอุทกภัยและคราวนี้ถูกภัยเป็นอุทกภัยที่นับว่าร้ายแรงพอใช้ และเป็นอุทกภัยที่มีขึ้นเพียง ๕๐ ปีต่อครั้งหนึ่ง ประชาชนทั้งหลายที่อยู่ในบริเวณแถวนั้นจึงไม่ทราบว่าจะป้องกันตัวอย่างไร เมื่อน้ำพัดไปแล้วก็ต้องพยายามสร้างตัวเองขึ้นมาใหม่ ฉะนั้นการที่นิสิตออกไปปฏิบัติการก็เป็นการช่วยให้เขาสร้างตัวเองขึ้นมาใหม่ในสถานการณ์ที่เรียกว่าแย่มากที่สุด ลำบากที่สุด การที่ปฏิบัติในคราวนี้ เมื่อวานนี้และวันนี้และจะปฏิบัติอีกพรุ่งนี้ ก็มีการช่วยซ่อมสร้างทาง ซ่อมบ้าน และอธิบายวิธีปลูกพืชต่าง ๆ ให้แก่ชาวบ้านเพื่อให้ชาวบ้านเหล่านั้นมีความรู้เพิ่มขึ้น และให้สามารถที่จะตั้งตัวได้ การปฏิบัติจึงเป็นการปฏิบัติที่กว้างขวาง และผู้ที่ได้ปฏิบัติจะได้รับความรู้อย่างยิ่งเพราะว่าเป็นชีวิตจริงดังนี้ วิธีออกไปช่วย ไปทำ ของเหล่านั้นนิสิต เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด และเป็นดำริที่ดีที่สุดเป็นที่น่าชื่นชมที่สุด กิจกรรมตามที่ได้รายงานมาว่าทำมาตลอดปี นอกจากเรื่องอุทกภัยนี้ก็กิจกรรมทั้งในด้านส่วนรวมทั้งในด้านการกีฬา ของมหาวิทยาลัยและในด้านสังคม ถ้ามาพูดถึงสังคมก็ต้องอ้อมแอ้มนิดหน่อยเพราะไม่ทราบว่าการกิจกรรมขององค์การนิสิตนี้มีมาก อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้การเรียนไม่ค่อยดีก็ได้ จึงต้องให้พิจารณาให้ตัวกิจกรรมนั้นอย่าให้มันมีมากมายเกินไป จะทำให้เกิดจุดประสงค์ของการมาเรียนในมหาวิทยาลัย การมาเรียนในมหาวิทยาลัยก็คือ มาหาความรู้เพื่อที่จะไปปฏิบัติงานต่อไปได้ ไม่ใช่เพื่อจะมาหาแฟนหรือมาเดินเล่น ถ้าจะไปหานอกเหนือจากการเรียน ก็รู้สึกว่ามีคนอื่นที่จะต้องการทราบมากกว่า ต้องการมีโอกาสมาเรียนบ้าง (ต่อจากนั้นเป็นการเลือกตั้งโฆษก และรายการดนตรี)

ขอขอบใจทุกคนที่ได้จัดรายการมาสมทบฟัง แล้วก็ฝากขอบใจกับนิสิตที่ได้ออกไปปฏิบัติการ ทำให้เราในหอประชุมนี้มีความสนุกสนานและพอใจ อิ่มเอิบใจได้เหมือนกัน เป็นผู้ที่ได้ทำให้เกิดความรู้สึกอย่างหนึ่ง ขอให้ทุกคนที่ได้พยายามปฏิบัติการบำเพ็ญประโยชน์ ประพฤติตนให้ดี ขอให้ทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาทุกประการ"

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

ผู้ที่ออกไปนั้นจะได้กำไรเอง
เพราะจะได้ความพอใจว่า
ได้ทำประโยชน์
แก่ผู้อื่นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด
และจะได้ความรู้อย่าง
แก่ตัวเอง
เพราะว่าได้ออกไปปฏิบัติในท้องที่
ในที่ที่เขาต้องการจริงๆ
ในสภาพที่เป็นจริง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (๖)

พระราชดำริโครงการพัฒนาชนบท (๖๖) จังหวัดบุรีรัมย์
และโครงการพัฒนาชนบท (๖๖) จังหวัดบุรีรัมย์

ภารกิจที่สำคัญของกลุ่มนิสิตอาสาสมัคร หรือ ชาวค่าย (ในปี ๒๕๑๒ รุ่น ๒๗ นายระลึก หลีกภัย เป็นประธาน ชมรมชาวค่ายฯ ซึ่งขณะนั้น ใช้ชื่อว่า กลุ่มนิสิตอาสาสมัคร) ได้แก่ ๑) ประสานงานกับมหาวิทยาลัยมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และหน่วยตำรวจดับเพลิง ๒) จัดแบ่งนิสิตไปตามสายๆละ ๓๐ คน (เพื่อให้เหมาะกับขนาดของรถบัส) จังหวัดละ ๒ สาย รวม ๖ สายจำนวน ๑๘๐ คน รวมนิสิตที่ไปทำหน้าที่ประกอบอาหาร จังหวัดละประมาณ ๕-๖ คน รวมทั้งหมด ๒๐๐ กว่าคน ๓) จัดนิสิต(ส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิง)ไปประกอบอาหาร และบริการต่างๆ ๔) จัดเตรียมวัสดุที่จะไปซ่อมแซมหรือสร้างที่พักชั่วคราว ส่วนใหญ่จะเป็นสังกะสี เครื่องมืออุปกรณ์ก่อสร้าง อุปกรณ์การเกษตร ปุ๋ยพืช ข้าวสารอาหารแห้ง น้ำดื่ม อุปกรณ์ครัว สิ่งของบริจาคให้ผู้ประสบอุทกภัย เป็นต้น

สิ่งของเหล่านี้ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เป็นผู้จัดหา นิสิตจะเป็นผู้แยกและจัดเตรียมไปตามสายต่างๆ ตามข้อมูลที่มีมูลนิธิ ให้มา อ.จอมบึง และ อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี จะเป็นการซ่อมแซม ถนนที่ชำรุด เป็นส่วนใหญ่ อ.ท่าช้าง จ.เพชรบุรี จะเป็นการฟื้นฟูสวน ซึ่งเป็นสวนมะนาวเป็นส่วนใหญ่ ด.สามร้อยยอด อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ จะเป็นการสร้างเพิงพักชั่วคราว เป็นส่วนใหญ่ เพราะบ้านถูกน้ำท่วมเสียหายมากและท่วมซึ่งเป็นเวลานานที่พักในแต่ละสาย ก็จะแตกต่างกันไป ที่สามร้อยยอดจะพักที่ศาลาการเปรียญของวัดรวมทั้งตั้งโรงครัวแจกจ่ายอาหาร ที่ จ.เพชรบุรี พักที่ค่ายลูกเสือเขาหลวง เป็นต้น

การจัดนิสิตไปตามสายต่างๆเป็นประกาศรับนิสิตทั้งมหาวิทยาลัย (รุ่น ๒๖-๒๗-๒๘-๒๙) มีคนมาสมัครเกินจำนวนมาก ต้องคัดไว้ในสัปดาห์ถัดไป โดยจัดให้นิสิตชั้นปีที่ ๔ (รุ่น ๒๖) เป็นหัวหน้าสายทุกสาย

เริ่มออกปฏิบัติงานครั้งแรก ในวันเสาร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ โดยออกเดินทาง ปายวันศุกร์ที่ ๒๑ และกลับในวันอาทิตย์ ที่ ๒๓ แล้วนำข้อมูลมาสรุปแก้ไขปัญหา และปรับปรุงการดำเนินงานในสัปดาห์ต่อมา ซึ่งพบว่ามีปัญหาอุปสรรคมากมาย เพราะมีปัญหาในเรื่องเส้นทางคมนาคมมาก ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกชนิดไม่มีน้ำไม่มีไฟ เช่น สายที่ไปที่สามร้อยยอดไปตั้งฐานที่ศาลาการเปรียญของวัดการทำงานเริ่มแต่เช้านึ่งเรือท้องแบนที่นำเครื่องยนต์มาติดท้ายนำนิสิต และอุปกรณ์การก่อสร้างไปตามความจำเป็น เตรียมน้ำดื่มให้พอเพียงถึงตอนเย็น นั่งเรือนานนับชั่วโมง เพื่อไปสร้างโครงเพิงพักชั่วคราว รอสังกะสีที่จะใช้มุงที่จะขนตามไปตอนเที่ยงพร้อมอาหารกลางวันน้ำที่ท่วมแฉะจากด้านตะวันออกของรถไฟสายใต้ไปจนจรดที่เขาสามร้อยยอด ระยะทางนับ ๑๐ กิโลเมตร ซึ่งมีประชาชนและปศุสัตว์อพยพไปอยู่ตามเชิงเขาเป็นจำนวนมากในสภาพที่ไม่มีอะไรติดตัวมากนัก รวมทั้งเพิงพัก มอบสิ่งของยังชีพพร้อมแบ่งน้ำดื่ม

ของพวกเราส่วนหนึ่งให้ เพราะคิดว่าเที่ยงเรือก็จะพาน้ำดื่มพร้อมสังกะสีมา เตรียมปรับพื้นที่สร้างเพิงคานวนไม้ที่จะใช้
ทำเสา คานคอดิน คานรัดคอเสา จันทัน แปะ ได้ขึ้นไปบนยอดเขา ตัดไม้ต่างๆที่กะไว้พุ่งทยอยส่งต่อกันมาพร้อมตะโกนว่า
กำลังพุ่งไม่ลงมาให้คนที่อยู่ข้างล่างระวังไม้ การตัดไม้ไม่มีเลื่อยใช้มีดพราที่ไม้มีความคมเอาเสียเลยตัดกว่าจะตัดไม้เสร็จวันนั้น
มือของแต่ละคนแทบจะหิบบ้างอะไรไม่ได้เลย ที่สำคัญพอใกล้เที่ยงอยู่บนยอดเขาก็มองดูเรือที่ควรจะมาส่งน้ำส่งอาหาร
จนป้ายคล้อยก็ไม่มีวิ้ววของเรือ เมื่อได้ไม้ครบก็ทยอยลงมาในสภาพทั้งหิวและกระหายน้ำ เพราะน้ำที่เตรียมไว้ก็หมด
และแบ่งส่วนหนึ่งให้ประชาชนไปแล้ว ผืนทำโครงเพิงพักไปมองดูเรือไป จนสุดท้ายต้องนอนพักเพราะไม่มีแรงเหลือที่จะ
ทำอะไรได้บางคนทนกระหายไม่ไหว วกน้ำดื่ม จนเย็นจึงเห็นเรือมา ทราบว่าเรือที่จะมาส่งของประสออุบัติเหตุเครื่องยนต์
ที่ยึดติดท้ายเรือหลุดพุ่งเข้ามาในเรือ ตำรวจดับเพลิงใช้ปากกันตันเครื่องเรือไว้ไม่ให้พุ่งมาโดนนิสิตหญิงทำให้ได้รับบาดเจ็บ
เป็นแผลเหวอะ เรือตะแคง อาหารสิ่งของหล่นลงไปในน้ำ กว่าจะติดต่อเรือลำใหม่มารับได้ก็เย็น

เหตุการณ์ที่สำคัญที่จะต้องจารึกไว้คู่กับแผ่นดินสีเขียวงแห่งนี้ คือ การออกปฏิบัติงานในครั้งที่ ๒ ซึ่งออกปฏิบัติ
งานในวันเสาร์ที่ ๒๙ และอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ โดยจะออกเดินทางในวันศุกร์ที่ ๒๘ คือ พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จะเสด็จมาทรงดนตรีที่หอประชุมมหาวิทยาลัย พร้อมวง อส. ในวันเสาร์ที่ ๒๙
พฤศจิกายน ๒๕๑๒ ทำให้ผู้ที่ออกปฏิบัติงานไม่ได้เข้าเฝ้ารับเสด็จ ในตอนค่ำของวันที่ ๒๙ พฤศจิกายนมหาวิทยาลัยโดย
ศ.ดร.ประเสริฐ ณ นคร ประชุมชี้แจงการจะออกไปทำงาน ขณะที่อาจารย์ประชุมชี้แจงอยู่บนเวทีอยู่ๆอาจารย์ก็หยุดพูด
ยืนนิ่ง ตัวตรง แล้วก็ได้ยินเสียงคนเดินเข้ามาในหอประชุมปรากฏว่าเป็นพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
เสด็จพระราชดำเนินผ่านขึ้นไปยังเวที โดยเสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่งมากับพนักงานขับรถพระที่นั่ง ทรงทอดลงใช้
วิทยุสื่อสาร วอลค์ทอล์ก ส่งผ่านเสาวิทยุที่มีเจ้าหน้าที่มาติดตั้งไว้แล้ว บนหลังคาหอประชุมด้านหลัง ส่งไปยัง
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ทรงมีพระราชประสงค์จะถ่ายทอดเสียงการทรงดนตรีในวันเสาร์ที่ ๒๙ ให้ผู้
ออกปฏิบัติงานได้ฟัง และให้ผู้ออกปฏิบัติงานได้ทราบถึงเหตุผลถวายรายงาน มายังหอประชุมโดยส่งผ่านเครือข่ายวิทยุ
สื่อสาร ไปยัง ๓ จังหวัด หลังจากทรงทอดลงวิทยุสื่อสาร ก็เสด็จกลับเป็นการส่วนพระองค์

ในวันเสาร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน หลังจากรับประทานอาหารเย็นแล้ว ผู้ออกปฏิบัติงานก็มาล้อมรณวิทย์เพื่อรอฟังการ
ถ่ายทอดการทรงดนตรี แต่หลายหน่วยที่อยู่ห่างไกลสัญญาณถูกรบกวนเสียงออกมาก็ขาดเป็นช่วงๆ ในกรณีของ จ.เพชรบุรี รถ
แลนดิโรเวอร์ประจำตำแหน่งอธิบดีกรมทางหลวง ซึ่งมีวิทยุรับ
ส่งกำลังสูงเกิดลัดวงจรมีเสียงสปาร์คออกมา ทำให้รับส่งไม่ได้
ซึ่งทำให้ทุกคนเศร้าสร้อยมาก ส่วนการทราบถึงเหตุผลถวาย
รายงานนั้นได้ขอให้ตำรวจทางหลวงที่ขับรถคันนั้นไปส่งรายงาน
ผ่านตำรวจทางหลวงเพชรบุรีส่งต่อไปยังตำรวจทางหลวงกรุงเทพฯ
(ถนนศรีอยุธยา) ไทรคัพท์ไปยังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตาม
เบอร์ที่อาจารย์ให้ไว้ทราบว่า ทรงเป็นห่วงสายเพชรบุรีมากที่ไม่
ทราบถึงเหตุผลถวายรายงานเข้ามา เมื่อได้รับรายงานผ่านทาง
ไทรคัพท์แล้วก็ทรงสบายพระทัย

ในสัปดาห์สุดท้าย วันอาทิตย์ทุกสายได้มารวมกัน
รับประทานอาหารร่วมกันที่จวนผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ริม
แม่น้ำแม่กลองก่อนเดินทางกลับทุ่งบางเขน

ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้
และขอน้อมเกล้าฯ ถวายความอาลัย
แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ของปวงชนชาวไทย
ปวงข้าพระพุทธเจ้า
คณะอาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ออกปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนาในครั้งนั้น

นิติดา แก่ มก. อดีตนักร้องวงรวมดาวกระจยุ ได้รับเลือกให้ขึ้นไปร้องเพลงกับวงดนตรีของพระเจ้าอยู่หัว

ดิฉัน สายิน สุขอนันต์ (มากวงศ์) นิติดา แก่ มก. รุ่น ๒๘... ปู่เป็นคนค้าคนหนึ่งและภูมิใจที่ได้มีโอกาสทำประโยชน์ขณะที่เป็นนิติดาถึงสามปี...เรื่องความบังเอิญที่ได้ขึ้นไปถวายเสียงในวันนั้น...ปู่ชื่อ ในตอนนั้น ว่า น.ส.สายิน มากวงศ์ เป็น นิติดา ชั้นปีที่ ๒ คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ ได้รับเลือกให้ขึ้นไปร้องเพลง "สาละวันรำวง" ในวันทรงดนตรี วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

เนื่องจากมีนิติดาค่ายอาสาที่ได้ออกไปช่วยน้ำท่วมในสามจังหวัดภาคใต้ตอนบนได้โทรมาขอเพลงนี้แต่นักร้องในวงดนตรีของพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ไม่มีใครร้องได้ พระองค์ท่านจึงขออาสาสมัครนิติดาที่อยู่ในหอประชุมขึ้นมาร้องแทน ท่านอาจารย์ ระพี สาคริก ได้ประกาศขออาสาสมัคร มีหลายคนยกมือรวมทั้งดิฉันด้วยและดิฉันก็โชคดีที่ได้รับเลือกขึ้นไปร้องเพลงสาละวันรำวงเมื่อร้องจบดิฉันได้หันไปถอนสายบัวให้กับพระเจ้าอยู่หัวและได้เห็นพระพักตร์ที่ยิ้มแย้มและแววพระเนตรที่อบอุ่น มีเมตตาส่งมาให้ ขณะที่ลงมาจากเวทีก็มีคนมาเรียกว่า พระราชินีให้ไปเข้าเฝ้า พระองค์ท่านประทับอยู่อีกด้านหนึ่งของเวที ดิฉันรู้สึกตัวชาเดินตามคนที่มาบอกไป...ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ดิฉันได้รับคำชมจากพระราชินีว่า "ร้องเพลงเพราะมาก ปีน้ามาร้องให้ฟังอีกนะ" และพระราชินีก็ได้พระราชทานทอฟฟี่ ให้ ๖ เม็ด เป็นรางวัล ดิฉันพูดอะไรไม่ออก ได้แต่ถอนสายบัวอยู่หลายครั้ง ได้เห็นพระพักตร์ที่งดงาม และพระสุรเสียงที่นุ่มนวลของพระองค์ท่านติดตรึงในหัวใจของดิฉันจนทุกวันนี้

เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๙ พ.ย. พ.ศ. ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรฯ พระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณฯ เสด็จทรงดนตรี ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันนั้นดิฉันได้เข้าไปฟังดนตรีของพระองค์ท่านอยู่ในหอประชุม พระองค์ท่านทรงห่วงใยนิติดาค่ายอาสาสมัครที่ไปช่วยน้ำท่วมในสามจังหวัดภาคใต้ตอนบนมากอยากจะให้นิติดาไปช่วยเหลือน้ำท่วมได้ฟังเพลงที่พระองค์ท่านมาทรงดนตรี โดยได้ติดตั้งวิทยุสื่อสารให้นิติดาค่ายอาสาได้รับฟังและสามารถขอเพลงได้ อาจารย์ ระพี สาคริก เป็นโฆษกในวันนั้น มีนิติดาค่ายอาสาได้ขอเพลง "สาละวันรำวง" พระองค์ท่านตรัสว่า วงดนตรีเล่นได้แต่นักกร้องร้องไม่ได้ ให้หาอาสาสมัครมาร้องแทน อาจารย์ ระพี จึงขออาสาสมัครในหอประชุม นั้น มีคนยกมือหลายคนเป็นพระมหากรุณาธิคุณและความโชคดีของดิฉันที่ได้รับเลือกจากอาจารย์ ระพี ให้ขึ้นไปร้องเพลงนี้บนเวทีกับวงดนตรีของพระเจ้าอยู่หัว โดยมีได้มีการซ้อมมาก่อน ดิฉันทั้งตื่นเต้นและกลัวว่าจะร้องผิด ขณะเดินขึ้นเวทีได้สวดมนต์ในใจว่า ถ้าเป็นบุญวาสนาที่ดิฉันจะได้ร้องเพลงถวายต่อหน้าพระพักตร์ของพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระราชินี ขอให้ดิฉันร้องได้ดีและร้องได้จบเพลงด้วยเถิด และสามารถให้การร้องเพลงให้พี่น้องค่ายอาสาสมัครก็เป็นไปด้วยดี ดิฉันตั้งใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในวันนั้น จึงอยากเล่าให้พี่น้องชาวค่ายได้ทราบ

แม้โอกาสจะเป็นเพียงช่วงเวลาอันน้อยนิด
แต่ยังตราตรึงอยู่ในจิตชั่วนิรันดร์
นิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกท่าน ที่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ข้าพเจ้า พันโท สมรธ คำสิงห์ นิสิตเก่า มก.รุ่น ๕๐ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ร่วมกับคณะทีมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย เมื่อครั้งที่ นาวาตรี สมรักษ์ คำสิงห์ ได้รับเหรียญทองจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ ที่แอตแลนต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ความรู้สึกแรกที่ทราบว่าจะได้เข้าเฝ้าฯ

ในความรู้สึกของข้าพเจ้า เมื่อสมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทยแจ้งกำหนดการว่าทีมนักกีฬามวยจะได้เข้าเฝ้าฯ ข้าพเจ้าและทีมนักกีฬามวยสากลฯ ทุกคน ต่างตื่นเต้นเป็นที่สุด และไม่เชื่อว่าจะได้มีบุญวาสนาเช่นนี้ ต่างคนก็คิดหาคำและฝึกพูดประโยคที่เป็นคำราชาศัพท์ ด้วยเกรงว่าเมื่อพระองค์ท่านทรงถามจะตอบอย่างไร แม้แต่ก่อนพระองค์ท่านเสด็จฯ ยังต้องปรึกษาขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่หน้าห้องเข้าเฝ้าฯอยู่ตลอด แต่เมื่อพระองค์ท่านเสด็จฯแล้วมีพระราชปฏิสันถารโดยใช้ถ้อยคำปกติ ไม่มีคำราชาศัพท์ใด ๆ การถาม-ตอบ เป็นคำที่เราใช้กันโดยปกติ ทำให้ข้าพเจ้าคลายกังวลและราบซึ่งใจเหลือเกิน พระองค์ท่านฯ ได้ตรัสขอบใจ สมรักษ์ คำสิงห์ และนักกีฬามวยฯ ทุกคน ที่สามารถทำให้คนไทยทั้งประเทศมีความสุขพร้อมกัน พร้อมทั้งตรัสว่า **“ตอนสมรักษ์ชูรูปขึ้นบนเวที คิดว่าเราเป็นคนค่อยเอง พอสมรักษ์ค่อยได้คะแนนเราก็เฮไปกับเขา จนสมรักษ์ได้รับการชูมือ เราก็กระโดดโลดเต้นดีใจ ทำให้ข้าราชการผู้ใหญ่มองเรา จนเรารู้สึกอาย จึงได้ค่อยๆ นั่งลง”** ประโยคนี้ทำให้นักมวยทุกคนปลาบปลื้มเป็นล้นพ้นที่พระองค์ท่านทรงทอดพระเนตรการแข่งขันมวยด้วยพระองค์เอง

ความประทับใจที่ได้รับ

จากประสบการณ์การได้เข้าเฝ้าฯในครั้งนั้น ข้าพเจ้ามีความปลื้มปิติอย่างหาที่สุดมิได้ ถึงแม้ว่าวันเวลาจะผ่านไป แต่ความภาคภูมิใจนั้นไม่มีวันลืมนั่น ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

กิจกรรม "ส.พท. ร่วมน้อมถวายความอาลัย"

สารจากนายกสมาคม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รับสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ส.ม.ก.) เข้าอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งนันทรีเป็นต้นไม้สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามคำกราบบังคมทูลฯ ของคณะกรรมการสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกต้นนันทรี ๙ ต้น บริเวณริมสระน้ำหน้าหอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พร้อมการทรงร่วมแสดงดนตรีเป็นครั้งแรก ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๖

นับเป็นวันประวัติศาสตร์ ที่ปวงข้าพระพุทธเจ้าชาวเกษตรทุกคน ขอจารึกไว้ในดวงใจอย่างไม่มีวันลืมเลือน นำมาสู่การเสด็จ "เยี่ยมต้นนันทรี" ที่ทรงปลูกและ "ทรงดนตรี" สืบเนื่องอีกหลายครั้งในปีต่อๆ มาจากพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทานต่อสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปวงข้าพระพุทธเจ้าเหล่านี้สิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกคนล้วนสำนึกในหน้าที่ของตนที่จะต้องดูแลรักษาสถาบันแห่งนี้ให้คงเกียรติภูมิเพื่อเป็นศูนย์กลางความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมสมัครสมานสามัคคีของเหล่านิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจะขอน้อมนำพระบรมราโชวาทพระราชดำรัส หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน จะขอเดินตามรอยพระบาทสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จนกว่าชีวิตจะหาไม่

ปวงข้าพระพุทธเจ้า ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น อันหาที่สุดมิได้ ข้าพระพุทธเจ้า สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นิสิตเก่า นิสิตปัจจุบัน เจ้าหน้าที่สมาคม และพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าทุกคน

ศ. มงคล ธรรมากุล .

(นายสกล มงคลธรรมากุล)

นายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารจากบรรณาธิการ

วารสารนนทรีฉบับพิเศษ เพื่อร่วมถวาย ความอาลัยต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในวาระแห่งการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริยาธิคุณของพระองค์ท่านตลอด ๗๐ ปีที่ทรงครองราชย์ พระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทุกถิ่นทุกที่ที่เสด็จไปพระราชดำริที่พระราชทานเป็นโครงการกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เพื่อความอยู่ดีกินดีของพสกนิกร พระอัจฉริยภาพในทุกๆด้านทั้งทางวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ยากที่จะหาใครในโลกนี้เสมอเหมือน ศาสตร์พระราชที่พระราชทานให้พวกเราได้นำมาปฏิบัติตาม ซึ่งเห็นผลได้จริง พระจริยวัตรที่งดงามเรียบง่ายและทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา ทรงเป็นตัวอย่างของความกตัญญูต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงห่วงใยประชาชนของพระองค์ แม้ยามประทับรักษาพระอาการประชวรที่โรงพยาบาลศิริราช สายพระเนตรที่ยาวไกลในการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาชาติ พระมหากษัตริยาธิคุณต่อสัตว์ป่าและสัตว์เลี้ยง ทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถจะกล่าวพรรณนาได้ทั้งหมด

พระมหากษัตริยาธิคุณหาที่สุดมิได้ ที่พระราชทานต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ถูกนำมาถ่ายทอดเพียงแต่เศษเสี้ยวส่วนหนึ่งในอดีตจากนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เคยมีโอกาสได้เข้าไปถวายงานแทบเบื้องพระยุคลบาท และบางท่านได้มีโอกาสเข้ารับพระราชทานทุนการศึกษา บางท่านมีความซาบซึ้งถึงพระอัจฉริยภาพที่เอากาเรียนเรียงบอกเล่าให้คนไทยได้ตระหนักและระลึกถึง

ทุกบทความ ทุกคำพูด ที่ถ่ายทอดออกมาจากความทรงจำที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวารสารนนทรีฉบับนี้ ล้วนกลั่นออกมาจากหัวใจ จากความทรงจำและหยาดน้ำตาแห่งความจงรักภักดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชจะยังคงประทับตราตรึงอยู่ในหัวใจเหล่าข้าพบาททั้งปวง คราวนี้นิรันดร์

(ศพ.ญ. สุทธาทิพย์ สานติวัตร)
รองบรรณาธิการวารสารนนทรี

ขอขอบพระคุณ คุณโสภณวรรณ มงคลธรรมากุล อุปนายก ส.ม.ก. ที่มีส่วนร่วมเป็นอย่างมากในการจัดทำวารสารนนทรีฉบับพิเศษนี้

- : เกษตรกลาง-เกษตรบางเขน เรียบเรียงโดย อรุณ จันทนใส
- : ราชิต ชูทองเสวี "ความเป็นมาของงานเกษตรที่ มก." ข่าวสารเกษตรศาสตร์ มก. - กพ. ๒๕๑๖
- : แบบอย่างและแนวทางเป็นคณบดีและคณบดี เรียบเรียงโดย นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี
- : พระมหากรุณาธิคุณคุณไวยราษฎร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดพิมพ์เจดิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๔๘
- : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จดหมายเหตุเจดิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒
- : ๘ ทศวรรษ กษัตริย์ราช จัดทำเป็นฉบับพิเศษ โดยสมาคมเกษตรบอสส์ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
- : ๔๕ ปี K.U.BAND หนังสือบันทึกเหตุการณ์ ๒๕๓๘
- : ที่ระลึกในพิธีเปิดอาคาร สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๘
- : ครบรอบ ๖๐ ปี สมก. สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๕๖
- : พระราชนิพนธ์ เรื่อง ทองแดง ฉบับการ์ตูน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- : ๖๐ ปี คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๕๖ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- : อินเทอร์เน็ต : <http://www.vthh.ku.ac.th/>

คณะอนุกรรมการจัดทำวารสารบันทึก
ประจำปี 2558 - 2560

นายกสมาคม อุปนายค	นายสกล นายการุณ นายนิพนธ์ พลเรือตรีบุญชัย นางไขขาววรรณ นายกุลวุฒิ รศ.ดร.สิริ นายสิทธิพล นายชูพงษ์ นางจ๊ะนุช นางสาวอึ้งย้ง นางสาวนพมาศ นายสกล นางสาวผาสุข ผศ.กรรภา นางศรีพรรณ นายไกร นายเจริญพร นางสุทธาทิพย์ นายอุทิศ นายวิวัฒน์ นายทศติน นายสุกก นายพนตล นายปตินทร นายจิรัฐ นายภาณุ นายเกษมศักดิ์ นายอดิศักดิ์ นายกฤษฎา นายปัญญา นางรองจิรนาท นางมณีนี นางวิภาตจร นายกันต์พงษ์ นายสมชาย นายอรุณ ดร.อารีย์ นายโกฤษณา	มงคลธรรมากุล เลหาวิชฌนันท์ ลิ้มแหลมทอง จิระศักดิ์ มงคลธรรมมากุล วนาสวัสดิ์ ชัยเสรี ภูสมบุญ แดงมีแสง ชาญณรงค์กุล ไชยานฤพกรณ์ ภูแก้ว ภัทรฐิตินันท์ เลหาประสิทธิ์ทิพ นัทคีต พินทุพิทโกวิท สุธธาวรร เห็ชกรกิจ สวณัตวิตร ศววิระตระกูล ภิญโญวิวัฒน์ ทรงประจักษ์กุล บุญเลื่อง อนุสิทธิ์ ทตนาทนองแสง ประทีปองวงศ์ เมศตรา ชัยกัวหา ปิยะสุวรรณ กุลวิวัฒน์ เหสาอนันต์อนา ลิ้มแหลมทอง นิสกวาเนชัย แท่งทองคำ บุรโชติประจักษ์ เลิศด้วยลาภ สิริวิภาวณิช อัญภิจจานุกิจ เว็องรอง
----------------------	--	---

นายสกล	มงคลธรรมมากุล
นางสาวอัมภ์	ไชยานุภาพรณ์
นายนิพนธ์	ธัมมพลทอง
นายประติเมชัย	แสงสุวรรณ
พลเรือตรีศุภชัย	จิระศักดิ์
นายการุณ	เลาหวัชฌนัท
นายปรีชา	สงัดดิษฐ์นทว
นายกุลวุฒิ	วนาสวัสดิ์
นายวัชรวิทย์	กัญญะวิวัฒน์
รศ.ดร.ศิริ	ชัยเมธี
นายสิทธิพล	กุลสมบูรณ์
นายศกนุเกียรติ	แจ่มสมบูรณ์
คณะอนุกรรมการ	
นางโสภารัตน	มงคลธรรมมากุล
นายเจริญพร	เพ็ชรกิจ
นางสุทธาทิพย์	सानติวัตร
ดร.สัสดาวัลย์	เกษมบุษ
นางสาวมาลี	ภาพระลอกิตติพร
นางอรุณ	สิริภัทรนิช
ดร.อารีย์	ธัญกิจจานุกิจ
นายวิโรจ	สุขชาวजार
นายปัญญา	เหล่านันทธนา
ผศ.กรรภา	นัคคัม
นายภณชฎา	กุลวิวัฒน์
นางสาวสาธิตทิพย์	นภณสมบูรณ์
นางสาวจันทร์เพ็ญ	ณณธณดี

02-579-2419
www.ku-alumni.org

ออกแบบโดย : ศุภณัฐ หิขิตวงศ์
GET IDEAS PRINTING

ปวงข้าพระพุทธเจ้า

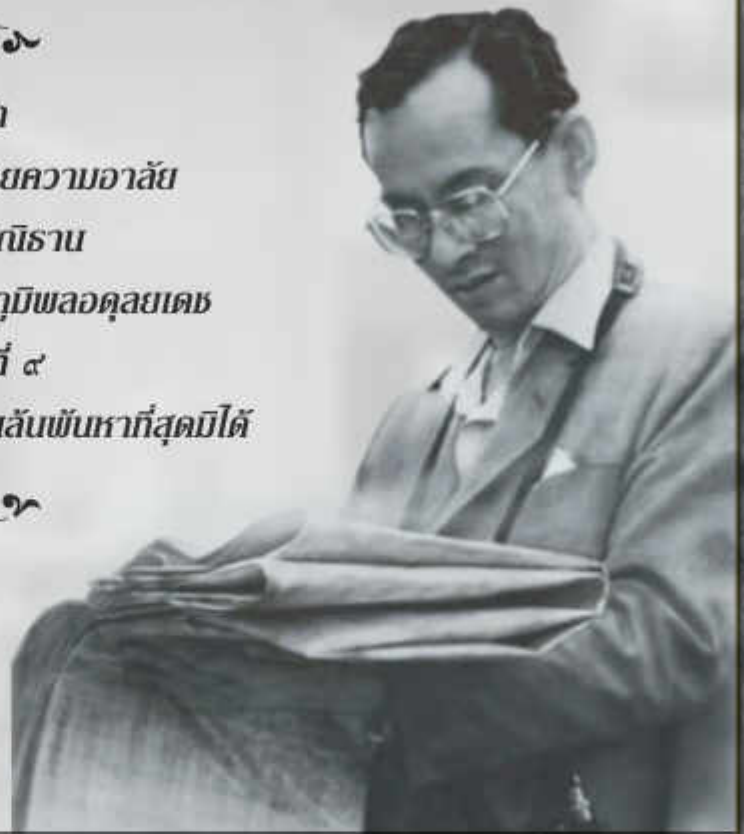
ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายความอาลัย

และขอสืบสานพระราชปณิธาน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้

ข้าพระพุทธเจ้า

ธนาคารกรุงไทย KRUNGTHAI BANK

โตโยต้าเกตรา เบนซ์ เกตรา มาสด้า เกตรา และเกตราประกันภัย

มีนบุรีรับสร้างบ้าน www.bannmean.com

โรงงานยาและผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์ บริษัท บิ๊ก เคมิคอล จำกัด www.bicchemical.com

บริษัท โซตัส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด www.sotus.co.th

บริษัท เวท อะกรีเทค จำกัด

กลุ่มบริษัท โรงงานเภสัชกรรมแอตแลนติก จำกัด www.atlantielab.com

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค PEA Light for Life ใส่ใจทุกชีวิต

CP Fresh Mart สด สะอาด มั่นใจเลือกซีพี www.cpbrandsite.com

กลุ่มบริษัทไบโอเครือ Inter Crop www.intercrop.co.th

เบตาโกร เพื่อคุณภาพชีวิต www.betagro.com

วารสารนทรี ฉบับอิเล็กทรอนิกส์เสมือนจริง

ด้วยความร่วมมือจากสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สมาชิกทุกท่านสามารถเปิดอ่านได้อย่างรวดเร็วจากทุกที่ ทุกเวลา

<http://www.ku-alumni.org/>

<http://ag-ebook.lib.ku.ac.th/org-shelf/nontri.php>

ДОНЪ МУСЪАТИБЪТ

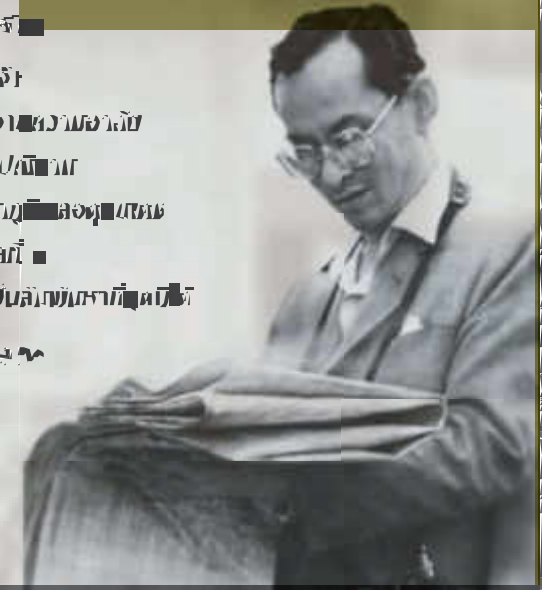
ספר שמואל ב' וכתובים אחרים

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคุณหญิงกษมา วรวรรณ ติสสปัญญวงศ์

■

คัลลิสตาเป็นโปรแกรมการตรวจสุขภาพฉบับสมบูรณ์ที่สุดที่เคยมี

רעזומירטע:

PLUMESUSPINA KINGTUM BARK

ได้แก่การกระทำที่ผิด หรือการละเมิด หรือการฝ่าฝืน หรือการไม่ปฏิบัติตาม

חשב את המרחק בין שני נקודות על הישר.

โปรดอ่านรายละเอียดผลิตภัณฑ์บนบรรจุภัณฑ์ หรือบน บัญชีรายชื่อผลิตภัณฑ์ www.biochemical.com

บริษัท จำกัด ขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลข้างต้น www.soms.co.th

บริษัท เบน เบอร์ลิน จำกัด

สมัครรับใบสมัครฉบับสมบูรณ์ได้ที่ สำนัก www.aatlantaib.com

מחשבות ופיתוחים רבים הן על ידי חוקרים

CP Fresh Mart BN 250 BN 0161800000 www.cpbrandette.com

mailto:info@intercrop.com

หน้า 108 | **นิตยสารแพรว** www.betagro.com

આચાર્યશ્રીના આશ્રિત સંસ્થાઓમાંથી

คำขวัญ: **ปณิธานของชาวล้านนาว่า "คนดีมีชัย"**

అందుకే అన్నింటికీ సరిగ్గా అర్థమవుతున్నట్లుగా ఉండేలా ప్రశ్నలు అడగండి.

<http://www.ku-alumni.org/>

<https://ag-book.lib.tu.ac.th/org-shell/nontri.php>